Inhoudsopgave

1 Inleiding en algemene gegevens....5
1.1 Inleiding....5
1.2 Leeswijzer....5
1.3 Samenstelling bestuur....6
1.4 Kerngegevens gemeente Neerijnen....8
1.5 Financieel resultaat over 2014....9
2 Deel 1 Jaarverslag en paragrafen....11
2.1 Programmaverantwoording 2014....11
2.2 Programma 0 – Algemeen bestuur....12
2.3 Programma 1 – Openbare orde en veiligheid....16
2.4 Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat....20
2.5 Programma 3 – Economische zaken....25
2.6 Programma 4 – Onderwijs....27
2.7 Programma 5 – Cultuur en recreatie....30
2.8 Programma 6 – Maatschappelijke ondersteuning....34
2.9 Programma 7 – Volksgezondheid en milieu....38
2.10 Programma 8 – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting....44
2.11 Algemene dekkingsmiddelen....49
3 Paragrafen (onderdeel deel 1)....51
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing....51
3.2 Verbonden partijen....61
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen....69
3.4 Grondbeleid....71
3.5 Bedrijfsvoering....78
3.6 Financiering....81
3.7 Lokale heffingen....84
4 Deel 2- jaarrekening 2014....87
4.1 Balans en overzicht baten en lasten met toelichting....87
4.2 Balans per 31 december 2014....87
4.3 Waarderingsgrondslagen....90
4.4 Grondslagen resultaatbepaling....91
4.5 Toelichting op de balans....92
4.5.1 Materiële vaste activa....92
4.5.2 Financiële vaste activa....95
4.5.3 Voorraden....95
4.5.4 Uitzettingen < 1 jaar....96
4.5.5 Liquide middelen....98
4.5.6 Overlopende activa....98
4.5.7 Eigen vermogen....99
4.5.8 Voorzieningen....103
4.5.9 Vaste schulden > 1 jaar....103
4.5.10 Vlottende schulden < 1 jaar....104
4.5.11 Overlopende passiva....106
4.5.12 Niet uit de balans blijkende verplichtingen....107
4.6 Toelichting op het 'overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar'....108
4.6.1 Toelichting op het rekeningresultaat....108

4.6.2 Toelichting op de (hulp)kostenplaatsen....109
4.7 Overzicht van baten en lasten 2014....116
4.7.1 Programma 0 – Algemeen Bestuur....116
4.7.2 Programma 1 – Openbare orde en veiligheid....119
4.7.3 Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat....121
4.7.4 Programma 3 – Economische zaken....123
4.7.5 Programma 4 – Onderwijs....124
4.7.6 Programma 5 – Cultuur en recreatie....127
4.7.7 Programma 6 – Maatschappelijke ontwikkeling....131
4.7.8 Programma 7 – Volksgezondheid en milieu....135
4.7.9 Programma 8 – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting....139
4.7.10 Programma 9 – Financiering en algemene dekkingsmiddelen....142
5 Bijlagen behorende bij de jaarrekening 2014....149
5.1 Overzicht incidentele baten en lasten....150
5.2 Analyse begrotingsafwijkingen....151
5.3 Analyse begrotingsrechtmatigheid....154
5.4 Overzicht reserves en voorzieningen....156
5.5 SISA bijlage 2014....158
5.5.1 Toelichting....158
5.5.2 Tabel SISA 2014....159
5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant....161

Colofon
Opgesteld door: team Bedrijfsvoering/taakveld Financiën
Datum: 18 juni 2015
Zaaknummer: 14-18321/5937

Voorwoord

Raadvoorstelnummer: 2015-5-18321

Neerijnen, 18-06-2015

Zeer geachte leden van de Raad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2014 aan, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening 2014.
De programmarekening is een belangrijk instrument waarmee de gemeenteraad de kaderstellende en met name de controlerende rol kan uitoefenen. De belangrijkste onderdelen van de jaarstukken zijn het jaarverslag en de jaarrekening.

Na het vertrek van burgemeester Van Hedel heeft de Commissaris van de Koning, na overleg met de Raad gekozen voor een waarnemend burgemeester, in de vorm van waarneming vanuit de buurgemeente Lingewaal. Sinds 1 januari 2014 is mevrouw Van Ruijven- Van Leeuwen de waarnemend burgemeester van onze gemeente.

Het jaar 2014 was een verkiezingsjaar en heeft geleid tot een verschuiving in de raad, met als grote nieuwkomer Voor Neerijnen. De partijen SGP, VVD, CDA en PvdA gaan de komende vier jaar de gemeente Neerijnen besturen en hebben hun visie vertaald in het collegeprogramma 2014 – 2018: “Bouwen aan vertrouwen”! Neerijnen wil zich voorbereiden op de nieuwe verhouding tussen samenleving en overheid. De samenleving wil op veel terreinen dat de overheid niet bepaalt, maar in vertrouwen taken overgeeft en waar nodig ondersteunt. De Raad en het college hebben in 2014 het initiatief genomen om de burgerparticipatie in de gemeente verder vorm te geven.

Uiteraard stond 2014 grotendeels in het teken van de transitie binnen het sociale domein. Hierin is de gemeente opgetrokken in regioverband en zijn wij erin geslaagd de zorgcontinuïteit in 2015 te waarborgen. Er zijn met ca.150 aanbieders contracten afgesloten. Ook zijn de sociale teams in het leven geroepen. De voorbereiding heeft veel tijd en menskracht gevraagd, zowel van de gemeente, als van de deelnemende partners. Door deze inspanning konden de teams op 1 januari 2015 daadwerkelijk van start. Veel waardering gaat uit naar alle medewerkers die samen een prima prestatie leverden.

Naast de transitie is er natuurlijk nog meer opgepakt. Veel hiervan is gebeurd “achter de schermen”, een aantal belangrijke zaken die in 2014 gerealiseerd zijn, willen wij hier graag onder uw aandacht brengen:

- Het Kulturhus “Burcht van Haeften” in Haaften is in gebruik genomen. De officiële opening was op 8 februari 2014. In het Kulturhus zijn onder andere de basisscholen, gymzaal, bibliotheek en dorpshuis gehuisvest.
- Het werkbezoek van zowel de Commissaris van de Koning als de Deltacommissaris heeft in 2014 plaatsgevonden.
- het “Huis Neerijnen”, zoals het kasteel oorspronkelijk heette, is na 35 jaar overgedragen aan de stichting “Vrienden der Geldersche Kastelen”.
- Verkoop gemeentelijke werf in Varik.
- Tegelijk met de overdracht van het Kasteel zijn alle medewerkers gehuisvest in het Kasteel. Dit was mogelijk omdat een groot aantal collega's in dienst zijn getreden van de AVRI en ODR. Zij voeren nu de taken van de gemeente uit vanuit andere locaties.
- Activiteiten gestart door de Combinatiefunctionarissen. Zij zijn specialisten om inwoners op het gebied van sport, kunst en cultuur te motiveren.
- Intergemeentelijke samenwerking, met de college van Geldermalsen en Lingewaal zijn gesprekken gestart over een verkenning van onze bestuurlijke toekomst.
- Deelname aan het project Sterk Bestuur van de provincie Gelderland in samenwerking met de VNG Gelderland.

De jaarrekening 2014 sluit met een positief saldo van € 1.349.010,- Vooral mutaties van de reserves en hogere bijdrage van de algemene uitkering en de subsidiebijdrage en de BTW verrekening van het Kulturhus Ophemert. De verlaging van reserves en voorzieningen zijn mede een gevolg van onder meer de verkoop van het gemeentehuis en de werf.
De jaarstukken laten zien dat in Neerijnen het financiële herstel meer en meer balans laat zien tussen

inkomsten en uitgaven. Wel is het zo dat de financiële implicaties van de transities in het sociale domein nog onzeker zijn. Kortom wij bieden u een jaarrekening aan, die aantoont dat wij gestaag door moeten op de opbouwende weg die wij samen met uw Raad hebben ingeslagen.

Ook willen wij u als Raad bedanken voor uw medewerking in het afgelopen jaar als vergaderstukken werden doorgeschoven vanwege personele uitval. Omdat de controle door de accountant enigszins is vertraagd - door verscherpte regelgeving en extra controles - is de controleverklaring van de accountant nog niet afgegeven. Deze verklaring van de accountant zal zo spoedig mogelijk worden nagezonden.

Als college van B&W hebben we ons samen met de Raad en de medewerkers ingespannen om de doelen uit de programmabegroting 2014 te realiseren. Dat alles voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Neerijnen.

Burgemeester en wethouders van Neerijnen,

de secretaris, de burgemeester,

P. Wanrooij L.H.M. van Ruijven- van Leeuwen

1 Inleiding en algemene gegevens

1.1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2014 van de gemeente Neerijnen. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) en de jaarrekening (balans en overzicht baten en lasten beide met toelichting). Ook zijn enkele bijlagen toegevoegd. De jaarstukken zijn niet alleen bedoeld voor de gemeenteraad, maar zijn ook interessant voor de inwoners van de gemeente Neerijnen en voor allerlei instellingen die binnen de gemeente actief zijn, evenals voor overige belangstellenden.

Met de jaarstukken 2014 wordt de planning- en controlcyclus van 2014, die is ingezet met de programmabegroting, afgerond. In het eerste onderdeel, het jaarverslag, vindt de evaluatie plaats van het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Dit gaat verder dan alleen het financiële beleid. Het jaarverslag gaat in op de beleidsmatige verantwoording per programma (beleidstaak). In het jaarverslag zijn voorts de diverse paragrafen opgenomen, waarin wordt ingegaan op de verantwoording van de relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen.
Met het tweede onderdeel, de jaarrekening, legt het college verantwoording af over het gevoerde financieel beheer in 2014. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014, de (programma)rekening van baten en lasten over het jaar 2014 en de toelichting op beide onderdelen. In de bijlagen treft u informatie aan die een ondersteuning kan bieden bij het lezen van het jaarverslag. De controleverklaring (bijlage 5.6) van de onafhankelijke accountant wordt nagezonden.

In de controleverklaring en in het verslag van bevindingen voor de Raad van de accountant worden zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de jaarrekening 2014 beoordeeld.

1.2 Leeswijzer

De jaarstukken 2014 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Dit heeft gevolgen voor de opbouw van de stukken.

Het boekwerk met de jaarstukken bestaat uit twee delen: het jaarverslag (hoofdstukken 2, en 3) en de jaarrekening (hoofdstuk 4). Het jaarverslag bevat de meer beleidsmatige verantwoording, zoals de programma- en de paragraafteksten. De jaarrekening geeft inzicht in de balans en in het cijfermatige resultaat over 2014.
De volledige programmateksten vindt u in hoofdstuk 2. Hierin geven wij antwoord op de vragen:
- wat hebben we bereikt?
- wat hebben we daarvoor gedaan?
- wat heeft dat gekost?

Hoofdstuk 3 bevat de paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheer, verbonden partijen, onderhoud kapitaalgoederen, grondbeleid, bedrijfsvoering, financiering en lokale heffingen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van het gemeentelijk beleid en de realisatie daarvan op de desbetreffende terreinen.
Hoofdstuk 4, balans en overzicht baten en lasten met toelichting, geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Neerijnen. Tevens gaan wij hier in op het financiële resultaat over 2014.
De verantwoording 2014 volgt de opbouw en indeling van de Programmabegroting 2014.
Bij het lezen van deel 2 Jaarrekening 2014 dient u er rekening mee te houden dat er een onderscheid is gemaakt in de verantwoording van de kapitaallasten en apparaatskosten en de verantwoording van de ‘zuivere’ programmakosten. De kapitaallasten en apparaatskosten zijn als geheel toegelicht in paragraaf 4.6.2 en de (direct door de budgethouders) beïnvloedbare programmakosten worden (per product) toegelicht in paragraaf 4.7 van deze verantwoording.

Het raadsvoorstel tot vaststelling van de jaarstukken 2014 leggen wij afzonderlijk aan de gemeenteraad voor. In dit voorstel zijn alle bestedings- en dekkingsvoorstellen voor het financiële resultaat 2014 opgenomen. Tevens reageren wij in dit voorstel op het accountantsrapport dat naar aanleiding van de jaarrekening 2014 is opgesteld.

1.3 Samenstelling bestuur

Per 31 december 2014
Burgemeester Mevrouw L.H.M. van Ruijven- van Leeuwen *Portefeuille*: - Openbare orde en veiligheid - Bestuurlijke organisatie - Personeel & Organisatie - Handhaving & Toezicht - Communicatie & PR - Burgerparticipatie - Burgerzaken
Wethouders De heer H.A. Verwoert, 1e loco-burgemeester *Portefeuille:* - Economische & Agrarische zaken - Intergemeentelijke zaken en samenwerking gemeenten - Recreatie & Toerisme Regio: Voorzitter speerpuntenberaad Economie en Logistiek, speerpuntenberaad Agribusiness, speerpuntenberaad Recreatie en Toerisme, DB+AB Regio Rivierenland, lid bestuur Recreatieschap en overleg LTO en OVN.
De heer T. Kool, 2e loco-burgemeester *Portefeuille:* - Ruimtelijke Ordening en Cultuurhistorie (archeologie en monumenten) - Beheer Openbare Ruimte, Natuur & Landschap - Gemeentelijke gebouwen en Grondzaken (restgrond) - Volkshuisvesting - Verkeer en Vervoer - Water & Milieu Regio: Speerpuntenberaad Economie en logistiek
De heer J. Andriesse, 3e loco-burgemeester *Portefeuille:* - Financiën - Onderwijs, onderwijshuisvesting, peuterspeelzaal werk en kinderopvang - Leerlingenvervoer - Bedrijfsvoering - Sport - Bibliotheken - Kunst & Cultuur - Gemeentelijk subsidiebeleid Regio: AB BSR, AB RAR, OOGO-overleg
De heer J. Krook, 4e loco-burgemeester *Portefeuille:* - Grondexploitatie - Sociale zaken - Volksgezondheid, Zorg, Welzijn en WMO inclusief de Sociale Transities - Dorpshuizen - leefbaarheid kleine kernen - Jeugd - Dienstverlening Regio: DB Lander
Gemeentesecretaris P. Wanrooij

Raadsgriffier
K.G. Steenbergen

Zetelverdeling
De raad bestond op 31 december 2014 uit de volgende 15 personen (* fractievoorzitter):

Gemeentebelangen
P. van Kuilenburg*
C. Nijhoff
A.P.M. Veeken

CDA
A.C. Hakkert *
A. van Gellicum

VVD
S.L.T.A. Nouwens
A.H. van Wijk

SGP
J.G. van Maanen*
H. Mulder
G.J. van Weelden

PvdA
H.B. Challik *
R. van de Wardt

Voor Neerijnen
W. Kurpershoek *
C.F. van Wendel de Joode
E. J. van Tellingen

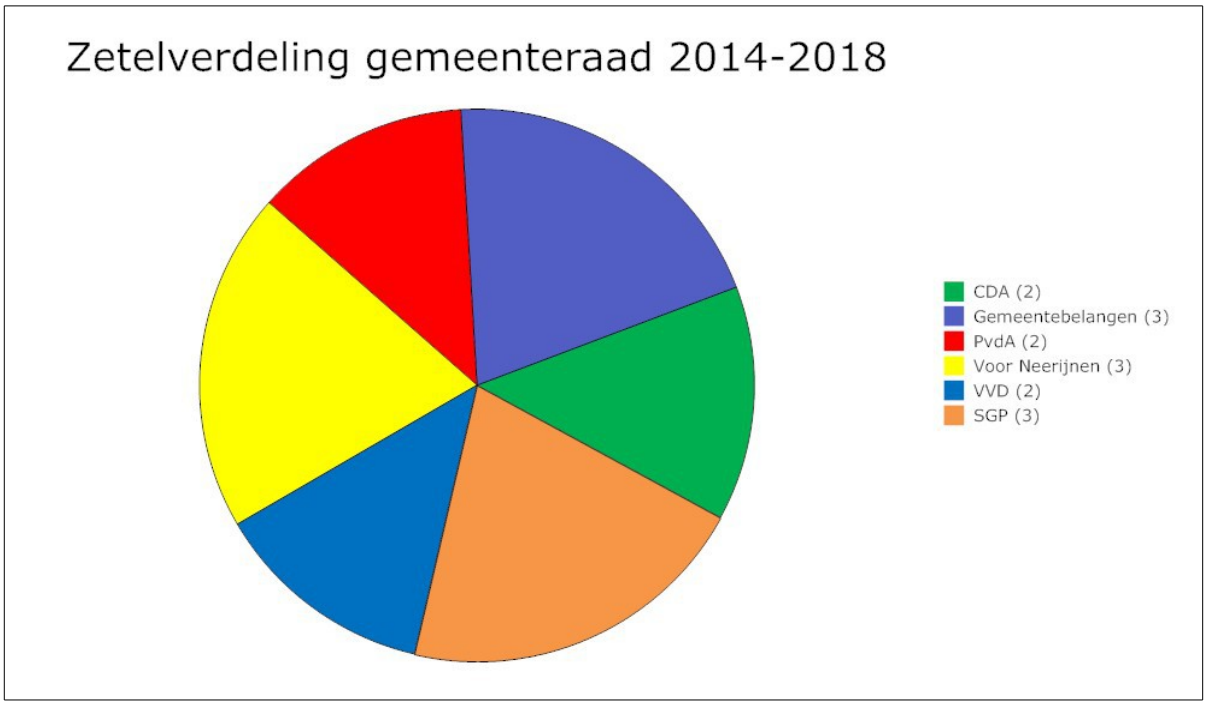

1.4 Kerngegevens gemeente Neerijnen

De gegevens hebben betrekking op de situatie per 31 december van het betreffende jaar.

Bestuurlijke structuur	**Raadsleden**	**Wethouders**
Gemeentebelangen Neerijnen	3	-
Voor Neerijnen	3	-
SGP	3	0,75
VVD	2	0,50
PvdA	2	0,50
CDA	2	0,75
Sociale structuur	**2013**	**2014**
Aantal inwoners	12.020	12.038
0 – 20 jaar	3.185	3.163
20 – 65 jaar	6.908	6.892
65 jaar en ouder	1.927	1.983
Wet werk en bijstand (WWB) en Wet investering jongeren (WIJ)	73	100
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	2	3
Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en gewezen zelfstandigen (IOAW/IOAZ)	9	7
Aantal arbeidsjaren uitgedrukt in SE	42,94	46,70
Fysieke structuur	**2013**	**2014**
Oppervlakte gemeente (ha)	7.290	7.290
Aantal woningen	4.624	4.671
Aantal woonwagens (8 standplaatsen, 12 wooneenheden)	12	12
Aantal gemeente monumenten	145	145
Aantal rijksmonumenten	98	98
Oppervlakte openbaar groen		
Bosplantsoen	63.492 m2	62.525 m2
Heesters	47.861 m2	45.898 m2
Gazon (incl. begraafplaatsen)	107.973 m2	127.647 m2
Bomen	7.007 stuks	7.007 stuks
Bermen	237 km	237 km
Watergangen	117,5 km	117,5 km
Begraafplaatsen	7.460	7.536
Graven	64.300 m2	64.300 m2
Openbare ruimte	325 stuks	325 stuks
Bomen		

Asfaltverhardingen, incl. element verhardingen (m^2)		
- Hoofdrijbaan	743.906 m2	758.919 m2
- Parkeren	47.541 m2	52.484 m2
- Trottoirs	65.716 m2	78.957 m2
- Fietspaden	41.064 m2	48.085 m2
- Overig	11.354 m2	36.933 m2

1.5 Financieel resultaat over 2014

Het jaar 2014 heeft voor de gemeente Neerijnen in financiële zin beter uitgepakt dan waarmee in de Najaarsnota 2014 rekening werd gehouden. Samengevat wordt het boekjaar 2014 afgesloten met een positief resultaat (na bestemming van reserves) van € 1.349.010.

Voordat verder inhoudelijk wordt ingegaan op het jaarresultaat worden hierbij alvast de samengevatte cijfers gepresenteerd :

Uitwerking van het resultaat :

	Begroting 2014 (primitief)	Begroting 2014 (na wijzigingen)	Rekening 2014	Verschil 2014
Lasten (excl dotatie reserves)	-20.479.246	-22.435.877	-22.701.098	-265.221
Baten (excl aanwending reserves)	19.720.398	21.695.810	24.066.453	2.370.643
Resultaat vóór bestemming	**-758.848**	**-740.067**	**1.365.355**	**2.105.422**
Dotatie reserves	-518.550	-573.550	-2.219.242	-1.645.692
Aanwending reserves	880.684	1.196.478	2.202.897	1.006.419
Mutaties reserves	**362.134**	**622.928**	**-16.345**	**-639.273**
Resultaat ná bestemming	**-396.714**	**-117.139**	**1.349.010**	**1.466.149**

Het saldo van baten en lasten op begrotingsbasis wordt bepaald op basis van de oorspronkelijke begroting (primitieve begroting). De primitieve begroting ging uit van een nadelig saldo van € 758.848 voor resultaatbestemming en een nadelig saldo van € 396.714 na bestemming van het resultaat.

In de loop van 2014 is de begroting enkele malen aangepast. Na de laatste wijziging (Najaarsnota 2014) werd een nadelig resultaat na bestemming verwacht van € 117.139.

Het verschil tussen het rekeningsaldo van € 1.349.010 en het saldo van de begroting na wijzigingen van -/- € 117.139 is € 1.466.149. Dit verschil is ontstaan door ontwikkelingen die bij het opstellen van de Najaarsnota 2014 niet te voorzien waren.

Hieronder worden de belangrijkste **positieve** verschillen toegelicht :

x Vrijval voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	450.000
x Vrijval bestemmingsreserve MFC Ophemert	436.032
x Hogere ontvangen algemene uitkering gemeentefonds	361.381
	1.247.413

Voor de volledige toelichting en analyse van de afwijkingen per programma / product wordt verwezen naar paragraaf 4.7. achter in dit boekwerk.

2 Deel 1 Jaarverslag en paragrafen

2.1 Programmaverantwoording 2014

De programmaverantwoording betreft een beleidsmatige verantwoording. Per programma staan drie vragen centraal:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Onder het kopje “Wat hebben we bereikt?” wordt in eerste instantie een omschrijving van het programma gegeven, gevolgd door de beleidsdoelstellingen die met het betreffende programma worden nagestreefd; deze gegevens zijn ook in de begroting 2014 opgenomen. Vervolgens wordt gerapporteerd welke effecten zijn gerealiseerd in 2014. Onder het kopje “Wat hebben we daarvoor gedaan?” wordt een opsomming gegeven van de activiteiten die in 2014 zijn uitgevoerd om de beleidsdoelstellingen te realiseren; deze opsomming is in voorkomende gevallen voorzien van een korte toelichting. Onder het kopje “Wat heeft het gekost?” wordt ten slotte de begroting per programma (zowel primitief als na wijziging) afgezet tegen de realisatie. Voor de uitgebreide (financiële) verantwoording van de baten en lasten (ook per programma) wordt verwezen naar deel 2 Jaarrekening 2014 van deze verantwoording.

De verantwoording is ingedeeld in de volgende programma’s:

- Programma 0 Algemeen bestuur
- Programma 1 Openbare orde en veiligheid
- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
- Programma 3 Economische zaken
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Cultuur en recreatie
- Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu
- Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
- Programma 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De programma-indeling sluit aan bij het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

2.2 Programma 0 – Algemeen bestuur

Portefeuillehouder: Burgemeester	Programmamanager: P. Wanrooij

Inleiding

Omschrijving Programma

Het programma algemeen bestuur omvat de in- en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en het ondersteunen van het lokale bestuur

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Inspraakverordening	Raad	13-02-2004
Verordening Burgerinitiatief	Raad	06-10-2005
Communicatienota Neerijnen 2007	College	04-09-2007
GBA Verordening	Raad	12-11-2007
Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissie-leden gemeente Neerijnen 2012	Raad	19-12-2013
Realisatieplan E-overheidsvoorzieningen gemeente Neerijnen	College	04-05-2009
Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie Neerijnen 2010	Raad	01-04-2010
GBA privacyreglement	College	16-11-2010
GBA beheersregeling	College	16-11-2010
Samen werken aan dienstverlening	College	17-03-2011
Klachtenverordening 2013	Raad	25-04-2013

Ontwikkelingen

- In maart 2014 zijn gemeenteraadsverkiezingen gehouden en hierdoor is de samenstelling van de raad gewijzigd. Eén partij (Lijst Beukers) heeft de raad verlaten en een debuterende partij (Voor Neerijnen) is met drie zetels in de raad gekomen. Het college is in april 2014 aangetreden en bestaat uit SGP, VVD, CDA en PvdA.
- Het Klant Contact Centrum is operationeel geworden in mei 2014 en er wordt voortaan op afspraak gewerkt.
- Er zijn taken en personeel overgedragen aan AVRI en ODR.
- Het Kasteel inclusief opstallen en gronden zijn verkocht aan het Geldersch Landschap en ook de Gemeentewerf in Varik is verkocht.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Een dienstbare klantgerichte gemeente die maatschappelijke ontwikkelingen adequaat in beleid vertaalt en waarin wordt samengewerkt met inwoners, bestuurlijke en maatschappelijke partners en het bedrijfsleven
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende doelstellingen: 1. Optimaliseren van de klantgerichtheid, de klantvriendelijkheid en de efficiency van de dienstverlening. 2. Een transparant werkend bestuur en organisatie die inwoners en belanghebbenden actief en vroegtijdig betrekken bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering en nadien actief informeert over de genomen besluiten.

Beleidsdoelstelling 1: Optimaliseren van de klantgerichtheid, de klantvriendelijkheid en de efficiency van de dienstverlening.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Rapportcijfer burgers informatie website *	7,0	7,0	7,1	7,2
Gemiddeld oordeel van de burger als klant *	7,6	7,0	7,8	7,8

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Verbeteren van de digitale dienstverlening	• Verbeteren informatie op de website • Website aanpassen zodat wordt voldaan aan de webrichtlijnen gemeentelijke websites • Uitbreiden van het aantal producten in de digitale balie • Aansluiting maken met landelijke voorzieningen • Verbetering van het aanbod met statusinformatie voor burgers via MijnOverheid.nl • De kennisbank up to date maken	Ja, ten dele; de wettelijke teksten zijn aangepast Ja, feitelijk is dit een continu proces; de webrichtlijnen worden maximaal aangehouden Niet gerealiseerd omdat hiernaar geen vraag is Ja, de WKPB is geactualiseerd Ja, met DigiD kan men inloggen op MijnOverheid.nl Ja, de wettelijke teksten zijn vermeld
Verbeteren van de interactieve en persoonlijke dienstverlening	• Onderzoek naar de mogelijkheid tot inzetten van interactieve applicaties • Meer werk op afspraak • Inrichten van de gemeentewinkel • Workshops en opleidingen aanbieden over pro-actieve communicatie • Uitsluitend betalen met PIN • Pasfoto-automaat is geplaatst in hal om de burger de gelegenheid te bieden om op het gemeentehuis pasfoto's te kunnen maken voor reisdocumenten en rijbewijzen	Nee, in afwachting van modernisering GBA Ja, is ingevoerd met ingang van 1 mei 2014, evaluatie zal medio 2015 plaatsvinden Ja, gemeentewinkel is gemoderniseerd met betere ontvangstmogelijkheden Nee Ja, wordt gewaardeerd Ja, de automaat wordt veel gebruikt

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Beleidsdoelstelling 2: Een transparant werkend bestuur en organisatie die inwoners en belanghebbenden actief en vroegtijdig betrekken bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering en nadien actief informeert over de genomen besluiten.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Gemiddeld oordeel van de burger als partner *	5,6	5,8	6,0	6,2
Oordeel burgers toegankelijkheid informatie *	6,9	5,8	7,1	7,2

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Belanghebbenden laten participeren bij de beleidsontwikkeling en -uitvoering	• Inrichten van processen op het betrekken van burgers bij de besluitvorming	Ja, nota burgerparticipatie is opgesteld en werkwijze wordt uitgerold
Actief informerend communicatiebeleid naar de burgers	• Periodieke deelname aan de benchmark “waarstaatjegemeente” • Herijken visie communicatiebeleid • Organiseren van informatie-avonden	Nee, volgend jaar is weer een meetmoment Nee, is onderhands aanbesteed begin 2015 Ja, diverse voorlichtingsavonden zijn georganiseerd evenals een aantal inloopavonden
Verbeteren kwaliteit en efficiency van het bestuur van de organisatie	• Participeren in regionale samenwerking	Ja, er wordt door collegeleden geparticipeerd in DB en AB en speerpuntberaden; ook ambtelijk wordt meegewerkt aan diverse opdrachten en projecten in regioverband; de 3D's is een aansprekend voorbeeld van de samenwerking tussen gemeentes en de regio in 2014

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Verordening auditcommissie gemeente Neerijnen 2014	Raad	10-07-2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het nadelig resultaat op dit programma bedraagt € 39.770.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 175.009 nadeel) en indirecte (€ 135.239 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.1.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil	
Totaal lasten	2.411.812	2.360.636	2.467.748	-107.112	N
Totaal baten	244.001	297.001	364.343	67.342	V
Saldo lasten / baten	-2.167.811	-2.063.635	-2.103.405	-39.770	N

2.3 Programma 1 – Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder: Burgemeester	Programmamanager: R. de Gans

Inleiding

Omschrijving Programma

De gemeente wil haar inwoners een veilige woon- en leefomgeving bieden, waarbij op adequate handhaving en toezicht en een goed functionerende hulpverlenings- en rampenbestrijdingsorganisatie kan worden gerekend.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Wet tijdelijk huisverbod	Rijk	9 oktober 2008
Wet op de Veiligheidsregio's	Rijk	1 oktober 2010
Beleidsplan 2011-2014 brandweer GNL	Raad	2011
Buurtbemiddeling	College	22 november 2011
Convenant Veiligheidshuis	College	20 maart 2012
Burgernet	College	4 september 2012
Beleid Samen voor een veilig Neerijnen 2012 t/m 2015	Raad	20 september 2012
Implementatieplan Regionaal Crisis Plan (RCP)	College	16 oktober 2012
Convenant Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)	College	25 maart 2013
Jaarwerkplan 2014, Politie, Basisteam De Waarden	(Boven-) Lokale Driehoek	31 januari 2014
Uitvoeringsprogramma integrale veiligheid en rampenbestrijding 2014	College	31 maart 2014
Veiligheidsstrategie Oost-Nederland en Meerjarenbeleid politie Oost-Nederland 2015 t/m 2018	(Boven) Lokale Driehoek en college/raad	2015

Ontwikkelingen

- Geregionaliseerde brandweer, waarmee een dienstverlenings-overeenkomst is afgesloten.
- Genationaliseerde politie, district Oost-Nederland, team De Waarden.
- Implementatieplan Regionaal Crisis Plan is afgerond.
- Transitie jeugd(zorg) met koppeling naar veiligheid.
- Wijkagent politie: 1 op 5.000 inwoners.

- Meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid, rampenbestrijding en handhaving 2015-2018.
- Uitvoerringsplan IVR 2015.
- Ontwikkelingen Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zoals onder andere herverdeling van de gemeentelijke bijdrage, dekkingsplan brandweer, overdracht brandweerkazernes.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	De inwoners van de gemeente Neerijnen moeten veilig zijn en zich veilig voelen.
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma geldt de volgende doelstelling: 3. In stand houden en waar mogelijk verbeteren van het huidige veiligheidsniveau middels het opstellen van een integraal veiligheidsplan waar de vijf veiligheidsvelden aan bod komen.

Beleidsdoelstelling 1: in stand houden en waar mogelijk verbeteren van het huidige veiligheidsniveau middels het opstellen van een integraal veiligheidsplan waar de vijf veiligheidsvelden aan bod komen.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt[1]	6,6	N.n.b.	N.v.t.	N.v.t.
Plaats op de ranglijst misdaadscore per gemeente[2]	159 (2012)	143	N.v.t.	N.v.t.
Subdoelstelling/veiligheidsveld	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
Veilige woon- en leefomgeving	• Deelnemen aan Buurtbemiddeling • Voorlichting alcohol, drugs en criminaliteit (HALT en Iriszorg) • Organiseren Integraal veiligheidsoverleg • Uitvoeren Wet tijdelijk huisverbod inzake huiselijk geweld • Deelnemen aan Burgernet • Deelnemen aan het Veiligheidshuis • Inzet BOA • Zorg voor opvang en in bewaring nemen van zwerfdieren		ElkWelzijn heeft 11 zaken opgepakt[3] Iriszorg volledig; Halt op 3 scholen 6 Keer per jaar Er is één keer een huisverbod afgegeven 10,3% van de inwoners is ingeschreven Deelgenomen Bij overlast en APV-zaken Ja, met ingang van 2014 wordt dit door AVRI verzorgd	
Bedrijvigheid en veiligheid	• Advisering evenementen • Integrale voorbereiding en evaluatie jaarwisseling		Gerealiseerd; het betrof 39 A-evenementen, 8 B-evenementen en 0 C- evenementen Gerealiseerd; informatie is aan de raad gezonden	

1 Waarstaatjegemeente 2012; het onderzoek wordt in 2015 of 2016 weer uitgevoerd

2 AD-misdaadmeter (score tussen de 1 en 418; hoe hoger de score, hoe beter)

3 Waarvan er zeven in behandeling zijn genomen; van deze zeven zaken is momenteel nog één zaak in behandeling en zes zaken zijn positief afgerond. De overige vier zaken waren ongeschikt voor behandeling; bij één van deze vier zaken wilde de overlast gevende partij niet deelnemen.

Jeugd en veiligheid	• Mede opstellen van de shortlist • Deelnemen aan het Veiligheidshuis	Is uitgevoerd, er waren echter geen hinderlijke jeugdgroepen Deelgenomen
Fysieke veiligheid	• In stand houden van het huidige niveau van de brandweerzorg • Implementatie van het regionaal crisisplan • Opleiden, trainen en oefenen van de gemeentelijke rampenorganisatie • Deelnemen aan de werkgroep OOG • Deelnemen aan AAC overleggen • Piketregeling OvD-Bz • Risicowijzer	Is opgedragen aan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid De implementatie is in 2014 afgerond Een groot gedeelte van de medewerkers heeft deelgenomen aan het opleidingsplan 2014 Deelgenomen Deelgenomen Per 1 maart 2015 wordt de regeling ingezet Is in 1e kwartaal van 2015 aan alle inwoners verzonden
Integriteit en veiligheid	• Deelnemen aan het convenant RIEC	Deelname aan het RIEC is gecontinueerd; de rol van het RIEC is aan bod gekomen tijdens de thema-avond van 10 december 2014
Alle vijf de veiligheidsvelden	• Uitvoeringsplan IVR 2014	Het uitvoeringsplan 2014 is uitgevoerd

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Beëindigen samenwerking Nederlandse Rode Kruis	College	17 februari 2014
Uitvoeringsplan IVR 2014	College	31 maart 2014
Jaarrekening 2013 en begroting 2015 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Raad	5 juni 2014
Reactie op Veiligheidsstrategie Oost-Nederland en Meerjarenbeleidsplan politie	Raad	25 september 2014
Vaststelling hennep convenant	College	3 november 2014
Beleidsregel jaarwisselingssubsidie 2014-2015	College	17 november 2014
Cijfers politie en aanrijtijden ambulance	College	24 november 2014
Informatienota Ebola	College	15 december 2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 182.411.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 80.626 voordeel) en indirecte (€ 101.785 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.2.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil
Totaal lasten	1.286.746	1.296.061	1.129.828	166.233 V
Totaal baten	10.000	10.000	26.178	16.178 V
Saldo lasten / baten	-1.276.746	-1.286.061	-1.103.650	182.411 V

2.4 Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Portefeuillehouder: Wethouder Kool	Programmamanager: P. Buijs

Inleiding

Omschrijving Programma

Het programma 'Verkeer, vervoer en waterstaat' omvat het beheren, onderhouden, (verkeerstechnisch) verbeteren en uitbreiden van de gemeentelijke infrastructuur binnen de gemeentelijke grenzen.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Planuitwerking Duurzaam Veilig	Raad	2002
Beleid hogere grenswaarde weg- en railverkeer gemeente Neerijnen	College	26-06-2007
Invulling zorgtaken grond- en hemelwater	Raad	mei 2011
Programma Hoogfrequent Spoor	Rijk	juni 2010
Meerjaren onderhoudsbestek maaien wegbermen en schonen watergangen 2011 t/m 2014	College	11-11-2010
Waterplan 2011 t/m 2015	College	december 2010
Water- en Rioleringsplan 2013 t/m 2017	Raad	26-09-2013
Verordening op de afvoer van afvloeiend hemelwater of grondwater	Raad	26-09-2013
Rioolaansluitverordening	Raad	26-09-2013
Fietsbeleidsplan	Raad	december 2010
Beleid- en beheerplan openbare verlichting	Raad	december 2013
Beleid- en beheerplan onderhoud wegen	Raad	december 2013

Ontwikkelingen

- Door de bezuinigingen op het achterstallig onderhoud van wegen zijn op sommige wegen (met name landbouwwegen met weinig verkeer) lichtere onderhoudsmaatregelen toegepast.
- De resultaten van de in 2014 gehouden inspectie wegen zullen worden verwerkt in een aangepast onderhoudsvoorstel. Uitgangspunt blijft dat het onderhoud zal plaatsvinden volgens de in het beheerplan wegen vastgestelde afspraken en combinatie met andere projecten op het terrein van het integraal beheer van de openbare ruimte. Daarnaast wordt de komende jaren geprobeerd om via aanbestedingsvoordelen

zoveel mogelijk het vastgestelde programma binnen de beschikbare budgetten uit te voeren.

- Vanuit het Rijksbrede programma hoogfrequent spoor (PHS) is de variantennota vastgesteld door de staatssecretaris van Infra en Milieu; daarbij werd voor de zuid-westboog bij Meteren gekozen voor een verhoogde aanleg voor de bogen.
- Glyfosaten mogen binnenkort niet meer gebruikt worden in het beheer van de verharding in buitenruimte; er zijn nog geen alternatieven ontwikkeld zonder dat sprake is van (forse) kostenverhogingen. Daarom blijven we de selectspraymethode toepassen op verhardingen zo lang dit is toegestaan. Binnenkort kunt u voorstellen verwachten met betrekking tot het bestrijden van onkruid in het straatbeeld.
- De provincie heeft het voornemen in 2017 of 2018 groot onderhoud uit te voeren op de N830 tussen de rotonde Waardenburg en de provinciegrens tussen Vuren en Gorinchem. Bij dit onderhoud wordt ook onderzocht of er aanpassingen op heb gebied van verkeersveiligheid moeten worden uitgevoerd en hiertoe wordt momenteel een verkenning uitgevoerd. Onderdeel van deze verkenning is de ontsluiting van Hellouw, waarbij de verschillende varianten onder de loep worden genomen. AVRI is namens de gemeente Neerijnen nauw betrokken bij dit overleg.
- Ten behoeve van het nieuwe winkelcentrum in Waardenburg wordt de weg opnieuw ingericht met het doel deze verkeersveiliger te maken voor voetgangers en fietsers. De inrichting van de Steenweg binnen de bebouwde kom wordt door de provincie opnieuw bekeken en ook hierbij is AVRI namens de gemeente Neerijnen betrokken.
- Rijkswaterstaat heeft het voornemen de afrit van de de A2 vanuit de richting 's-Hertogenbosch aan te passen om hiermee filevorming op de afrit en het aansluitende deel van de A2 te voorkomen. Aanpassing van de betreffende afrit brengt met zich mee dat ook de aanliggende wegenstructuur aangepast moet worden. Rijkswaterstaat heeft de provincie en de gemeente Neerijnen verzocht mee te denken over een totaaloplossing, waarbij het streven gericht is op gelijktijdige uitvoering van dit project met het groot onderhoud aan de N830 in 2017 of 2018.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Verbeteren, onderhouden en verkeersveilig maken van de infrastructuur binnen de gemeentelijke grenzen.
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende doelstellingen: 1. Verbeteren van het kwaliteits- en veiligheidsniveau van het wegennet. 2. Voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van het beheren van oppervlaktewater en watergangen. 3. Verbeteren van de bereikbaarheid.

Beleidsdoelstelling 1: Verbeteren van het kwaliteits- en veiligheidsniveau van het wegennet.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Aantal verkeersslachtoffers *	15	13	14	14
Technische kwaliteit van het wegennet **	5,0	5,1	5,1	5,2
Rapportcijfer burger over verkeersveiligheid in de gemeente ***	6,2	6,2 ****	6,2	6,2

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Verbeteren van de kwaliteit van het verharde wegennet	• Uitvoeren van onderhoud aan het wegennet	Gereedgekomen projecten: Hellouw: Beatrixstraat Haaften: Bernhardstraat, Marijkestraat, Hoge Hof, Heufke Waardenburg: Lage Paarden, Heideweg Opijnen: Estse Omloop Est: Esterweg (gedeeltellijk), Dreef (gedeeltelijk)
	• Uitvoeren van onderhoud wegbermen	Gereedgekomen projecten: Haaften: Bernhardstraat, Marijkestraat Waardenburg: Lage Paarden, Euwerden Est: Dreef Ophemert: Bommelsestraat, Pippertstraat
	• Uitvoeren van onderhoud aan bermverharding	Gereedgekomen projecten: Waardenburg: Zandweg Ophemert: Bommelsestraat, Pippertstraat
	• Uitvoeren onderhoud aan wegmarkering	Markering overgespoten op diverse locaties en achterstand ingelopen
	• Uitvoeren onderhoud aan halfverharding	Gereedgekomen projecten: Ophemert: fietspad Steendert, Griender Steeg
Verbeteren van de verkeersveiligheid	• Onderhoud verkeersborden	Onderhoud uitgevoerd conform de wettelijke eisen in de wegenverkeerswet en het RVV 1990
	• Gladheidbestrijding	Gladheidbestrijding uitgevoerd conform het beperkt strooibeleid van de gemeente Neerijnen
	• Verkeersexamens	Examens zijn gehouden in maart en april 2014
	• Verkeersacties Neerijnense basisscholen	Dode hoekspiegel (3 maal) Theatervoorstelling “Muis en zo” (6 maal voor alle scholen met uitzondering van de Eben Haëzerschool te Waardenburg Streetwise (3 maal) Straatspeeldag (2 maal)
Verbeteren van het openbare verlichtingsnet	• Uitvoeren van onderhoud aan het verlichtingsnet	Regulier onderhoud volgens beleidsplan beheer en onderhoud openbare verlichtingsnet 125 Klachten afgehandeld
	• Voorbereiding herstructurering openbare verlichting buitengebied	Voorbereiding is voltooid en uitgevoerd in maart en april 2014; tijdens de werkzaamheden heeft de netbeheerder alle aansluitkastjes in de lichtmasten vervangen

* Bron: VIA-stat 2012 ** Bron: Grontmij 2012 *** Bron: www.waarstaatjegemeente.nl 2012
**** Bron www.kenjegemeente.nl; cijfers voor de gemeente betreffen 2012; recentere cijfers zijn niet bekend

Beleidsdoelstelling 2: Het voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van het beheren van oppervlaktewater en watergangen				
Indicator	Nulmeting 2012	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Voldoen aan de bestuurlijke afspraken watertaken *	WRP 2013-2017	50% gereed	70% gereed	85% gereed
Aantal meldingen en informatieverzoeken bij het waterloket **	3	1	20	25

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Voldoen aan het nationaal bestuursakkoord water met betrekking tot watersystemen	• Beheer en onderhoud van watergangen/baggeren • Stedelijke wateropgaven	In samenwerking met Waterschap “Rivierenland zijn de watersysteemprojecten opgesteld
Participeren in waterveiligheidsprojecten van hogere overheden	• WaalWeelde West • Heesseltsche uiterwaarden	

* Bron: Water- en rioleringsplan Neerijnen 2013 t/m 2017
** Bron: Registratiesysteem gemeentelijke meldlijn

Beleidsdoelstelling 3: Verbeteren van de bereikbaarheid.				
Indicator	Nulmeting 2012	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Rapportcijfer burger bereikbaarheid buurt met auto *	8,1	8,1 **	8,0	8,0
Rapportcijfer burger openbaar vervoer in de gemeente *	6,0	6,0 **	6,0	6,0

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen en het buitengebied	• Participeren in regionaal programma bereikbaar • Onderzoek verkeersmaatregelen dijk	Participatie in regionale wegenvisie, vastgesteld in 2013; bij herinrichtingen van zowel provinciale als gemeentelijke wegen wordt deze visie als uitgangspunt genomen Participatie in de visie Graaf Reinaldweg van de provincie Gelderland Door bezuinigings-maatregelen is dit plan terzijde geschoven
Verbeteren van het openbaar vervoer	• Participeren in regionaal programma bereikbaar • Uitvoeren PHS (Programma Hoogfrequent Spoor • Exploiteren Variks veer	Participatie in het provinciaal vervoersbeleid en ondersteuning van twee buurbusverenigingen Variantennota is door staatssecretaris vastgesteld, waarmee de keuze voor een verhoogde ligging van de boog is gevallen; thans is de MER-procedure gestart
Verbeteren van het fietsroutenetwerk	• Realisatie projecten fietsbeleidsplan • Realisatie fietspad Kaalakkerstraat • Uitvoeren realisatie fietspad Bommelsestraat	Uitvoering gereed Uitvoering gereed Uitvoering gereed

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl
** Bron: www.kenjegemeente.nl; cijfers voor de gemeente betreffen 2012; recentere cijfers zijn niet bekend

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Realisatie aanleg uitwijkplaatsen toekomstige rondweg Tuil	College	februari 2014
Aanleg verkeersmaatregelen Waalbandijk te Hellouw	College	april 2014
Realisatie fiets- en voetpaden ten behoeve van MFC Haaften	Raad	september 2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het nadelig resultaat op dit programma bedraagt € 32.654.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 23.928 voordeel) en indirecte (€ 56.582 nadeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.3.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil	
Totaal lasten	1.813.010	2.190.749	2.382.721	-191.972	N
Totaal baten	51.417	731.548	890.866	159.318	V
Saldo lasten / baten	-1.761.593	-1.459.201	-1.491.855	-32.654	N

2.5 Programma 3 – Economische zaken

Portefeuillehouder: Wethouder H.A. Verwoert	Programmamanager: R. van Esterik

Inleiding

Omschrijving Programma

De gemeente wil de economische groei in Rivierenland en Neerijnen bevorderen door het voorbereiden, ondersteunen en uitvoeren van projecten die daaraan een bijdrage leveren.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland	Regio	december 2001
Sociaal economische visie Rivierenland 2009-2020	Regio	15 december 2008
Economisch programmerings- en ontwikkelingsdocument	Raad	10 december 2009
Economische visie 'Samen vooruit'	Raad	26 mei 2011
Regiocontract 2012-2015	Raad	2012
Afsprakenkader bedrijventerreinen Rivierenland	Raad	2013
Detailhandelsvisie	Raad	2014
Herijking Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB)	Raad	2015

Ontwikkelingen

- De economische crisis blijft zijn weerslag houden op de economische ontwikkelingen.
- Actualisatie van het 'Regionaal Programma Bedrijventerreinen' vindt plaats.
- Ontwikkeling van de 'Logistieke Hotspot Rivierenland' vindt plaats.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling

Economische groei in Rivierenland en Neerijnen.

Beleidsdoelstelling

Binnen dit programma geldt de volgende doelstelling:

1. De bedrijvigheid waar mogelijk ondersteunen en stimuleren.

Beleidsdoelstelling 1: de bedrijvigheid waar mogelijk ondersteunen en stimuleren.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Aantal bedrijven[1]	1.250	1.250	1.250	1.250

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Ondersteunen van de bedrijvigheid	• Ondersteuning Ondernemersvereniging Neerijnen (OVN) • Deelname fruitpact	Gerealiseerd door middel van circa 6 deelnames aan de overleggen inzake ledenvergaderingen OVN Gerealiseerd door middel van deelname overleggen door portefeuillehouder
Stimuleren van de bedrijvigheid	• Deelname aan regioprogramma Welvarend • Uitvoeren projecten regioprogramma Welvarend	Gerealiseerd door bijwonen van de circa 4 overleggen op jaarbasis plus de themabijeenkomsten Diverse projecten zijn uitgevoerd dan wel opgestart

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Document Organisatie Logistieke Hotspot Rivierenland	Raad	13 maart 2014
Regionale Detailhandelsvisie	Raad	13 november 2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 8.700.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 7.647 voordeel) en indirecte (€ 1.053 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.4.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil
Totaal lasten	57.198	53.644	44.944	8.700 V
Totaal baten	0	0	0	0
Saldo lasten / baten	-57.198	-53.644	-44.944	8.700 V

[1] AD-misdaadmeter (score tussen de 1 en 418; hoe hoger de score, hoe beter)

2.6 Programma 4 – Onderwijs

Portefeuillehouder: Wethouder Andriesse	Programmamanager: P. van Veluw

Inleiding

Omschrijving Programma

De gemeente wil zorgen voor de onderwijshuisvesting, het ontwikkelen van lokaal onderwijsbeleid, het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden, het stimuleren van de onderwijskwaliteit en het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling van diverse doelgroepen.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Verordening onderwijshuisvesting	Raad	22 november 2007
Verordening leerlingenvervoer, inclusief wijziging 9 februari 2012	Raad	18 december 2008
Visie op de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie 2011-2014 en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	College	15 maart 2011
Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan 2013-2022	Raad	7 februari 2013
Continuering Convenant LEA tot 1 augustus 2016	Raad	25 april 2013

Ontwikkelingen

- Op landelijk niveau wordt gedacht over het recht op volledige doordecentralisatie; dit houdt in dat schoolbesturen die dat wensen de verantwoordelijkheid en de bekostiging van de onderwijshuisvesting van gemeenten overnemen.
- De daling van het aantal leerlingen heeft gevolgen voor de kwaliteit en betaalbaarheid van het onderwijs, het aantal arbeidsplaatsen in het onderwijs en de schoolgebouwen; wij gaan met de schoolbesturen in gesprek en denken na over de verschillende scenario's om de krimp op te vangen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling

Verzorgen en behouden van kwalitatief goed onderwijs.

Beleidsdoelstelling

Binnen dit programma gelden de volgende doelstellingen:

1. Jongeren moeten na het afsluiten van hun leerplichtperiode in het bezit zijn van een startkwalificatie.
2. Voorkomen en verminderen van het aantal leerlingen met een educatieve achterstand.
3. Zorgen voor passende en adequate onderwijshuisvesting.

Beleidsdoelstelling 1: Jongeren moeten na het afsluiten van hun leerplichtperiode in het bezit zijn van een startkwalificatie.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage 23-jarigen met een startkwalificatie*	15%	20%	20%	20%
Subdoelstelling	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
Adequaat uitvoering geven aan de handhaving van de leerplicht om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen	• Inzetten leerplichtambtenaar • Inschakeling Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters (RMC)		Het aantal meldingen door de basisscholen is toegenomen door bezoek van de leerplichtambtenaar; hierdoor kon eerder worden opgetreden om het verzuim terug te dringen. De RMC-coördinator heeft jongeren begeleid om te komen tot een startkwalificatie	

* Bron: RMC Regio Rivierenland

Beleidsdoelstelling 2: Voorkomen en verminderen van het aantal leerlingen met een educatieve achterstand.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage leerlingen in het basisonderwijs met een educatieve achterstand in Regio Rivierenland*	5%	5%	3%	3%
Subdoelstelling	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
Twee van de vier voorschoolse voorzieningen laten voldoen aan ambitieniveau 2 (ontwikkeling kind)	• Mogelijkheden bieden tot professionalisering peuterspeelzaalleiding • Naast spelen ook educatieve programma's aanbieden		De 4 peuterspeelzalen zijn gefuseerd tot één organisatie In de gefuseerde organisatie is ook aandacht geschonken aan kwaliteitsverbetering	
Voortzetting en verdieping samenwerking voorschools onderwijs en basisonderwijs	• Met scholen en peuterspeelzalen afspraken maken om voorschoolse voorzieningen (VVE) aan te bieden		Met de inspectie onderwijs is in goed overleg afspraken gemaakt om tot een goed VVE-plan te komen; bij KO Dribbel hebben de pedagogisch medewerkers het VVE-programma Piramide gevolgd	
Uitvoering Convenant Onderwijsachterstanden en Lokale Educatieve Agenda	• Activiteiten uitvoeren die zijn opgenomen in het geactualiseerd Convenant Onderwijsachterstanden • Minimaal één keer per jaar met schoolbesturen, kinderopvang en peuterspeelzalen gezamenlijk bestuurlijk overleg voeren		Projectplannen zijn door de basisscholen uitgevoerd; met Bibliotheek Rivierenland zijn afspraken gemaakt om het Convenant te ondersteunen (expertise bundelen) Met de schoolbesturen heeft twee maal een LEA-overleg plaatsgevonden	

* Bron: Regio Rivierenland; het regionaal percentage bedraagt 17% (op basis van alle kinderen van 0 tot 22 jaar), het percentage voor Neerijnen voor de basisschoolleeftijd is hiervan afgeleid.

Beleidsdoelstelling 3: Zorgen voor passende en adequate onderwijshuisvesting.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Voldoen aan de eisen van de verordening onderwijshuisvesting en bouwbesluit*	100%	100%	100%	100%

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Voorzien in adequate huisvesting voor leerlingen en personeel in het primair onderwijs	• Vaststellen programma onderwijshuisvesting	Eind 2013 is het Huisvestingsprogramma onderwijs 2014 vastgesteld
Behouden van de technische staat van de schoolgebouwen en terreinen	• Uitvoeren van onderhoud op basis van programma onderwijshuisvesting en meerjaren onderhoudsplan schoolgebouwen	Er is uitvoering gegeven aan het Huisvestingsprogramma onderwijs 2014
Zorgdragen voor gymlokalen en adequate inventaris	• Periodieke inspectie inventaris • Vervangen en onderhouden inventaris	Inspectie en onderhoud van speeltoestellen en inspectie van gymtoestellen Onderhoud en vervanging van afgekeurde toestellen en materiaal

***** Bron: wij voldoen aan alle wettelijke voorschriften IHP

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Verordening leerlingenvervoer Neerijnen 2015	Raad	13 november 2014
Uitvoering Convenant Bibliotheekwerk 2015-2018 onder voorwaarde van aansluiting bij en uitvoering van Convenant versterking Taalniveau gemeente Neerijnen (Pilot Neerijnen)	Raad	18 december 2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 520.936.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 161.145 voordeel) en indirecte (€ 359.791 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.5.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil
Totaal lasten	1.405.845	1.596.353	1.116.233	480.120 V
Totaal baten	69.738	69.738	110.554	40.816 V
Saldo lasten / baten	-1.336.107	-1.526.615	-1.005.679	520.936 V

2.7 Programma 5 – Cultuur en recreatie

Portefeuillehouder:	Wethouder Krook Wethouder Verwoert Wethouder Andriesse Wethouder Kool	Programmamanager:	P. van Veluw

Inleiding

Omschrijving Programma

Neerijnen wil voorzieningen op het gebied van bibliotheek, kunst, toerisme, cultuur en sport initiëren en in stand houden.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Monumentenverordening	Raad	21-12-2006
Toeristisch recreatieve visie/ Actieplan Rivierenland 2007-2011 “Kansen tussen de dijken”	Raad	08-02-2007
Kampeerbeleid	Raad	20-12-2007
Landschapsontwikkelingsplan (LOP) 2008-2013	Raad	21-03-2008
Archiefverordening	Raad	24-04-2008
Cultuurpact 2009-2012, vervolg op het “Gebiedsgericht cultuurbeleid”	Regio	09-10-2008
Cultuurhistorisch beleid Neerijnen	Raad	09-07-2009
Nota afstoten snippergroen	Raad	2009
Algemene Subsidieverordening 2010	Raad	10-12-2009
Sportaccommodatiebeleid 2010	Raad	2010
Beleidsnota Kunst en cultuur Neerijnen 2012-2015	Raad	09-02-2012
Regiocontract 2012-2015	Raad	2012
Regionale visie Recreatie/toerisme, Lokale visie Recreatie/toerisme, Kansenkaart	Raad	07-02-2013
Beleids- en beheerplan Openbaar Groen	Raad	19-12-2013

Ontwikkelingen

- Uitvoering Convenant Bibliotheekwerk 2015-2018 onder voorwaarde van aansluiting bij en uitvoering van Convenant versterking Taalniveau gemeente Neerijnen (Pilot Neerijnen). Bibliotheek Rivierenland biedt in het productenboek nieuwe producten en diensten aan en werkt daarnaast efficiënter en goedkoper. In aanvulling op het basispakket biedt de bibliotheek maatwerk per gemeente aan voor een passende

dienstverlening. De bibliotheek ondersteunt de basisscholen, peuterspeelzalen en kinderopvang in de gemeente Neerijnen bij de uitvoering van het Convenant versterking Taalniveau.

- Cultuurpact Rivierenland draagt zorg voor de uitvoering van de diverse evenementen uit het Cultuurpact in de gemeente Neerijnen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Verzorgen van een breed aanbod van diverse kunst-, cultuur- en sportactiviteiten voor de burgers en de toeristen
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende beleidsdoelstellingen: 1. In stand houden van het huidige niveau van culturele monumenten, activiteiten en voorzieningen 2. Verbeteren en in stand houden van het aanbod van sport- en recreatiemogelijkheden.

Beleidsdoelstelling 1: in stand houden van het huidige niveau van culturele monumenten, activiteiten en voorzieningen.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Oordeel burger cultuur *	6,0	6,0	6,0	6,0
Oordeel burger onderhoud groenvoorziening in de buurt *	7,1	7,1	7,1	7,1

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
In stand houden van monumenten om zo de geschiedenis zichtbaar te houden	• Tijdig onderhoud en reparaties	Gerealiseerd
Vieren van nationale dodenherdenking en Bevrijdingsdag	• Organiseren dodenherdenking en Bevrijdingsdag • Een Beeld van Oranje Linten	Herdenking door kranslegging op 4 mei Op de dijken langs de oevers van de Waal hielden honderden inwoners een 7 km lang Oranje lint vast
In stand houden en waar mogelijk verbeteren van culturele voorzieningen	• Uitvoeren Cultuurpact • Bibliotheekgebruik stimuleren, ondanks voorgenomen afslanking budget • Uitvoering Convenant Bibliotheekwerk 2015-2018 onder voorwaarde van aansluiting bij en uitvoering van Convenant versterking Taalniveau gemeente Neerijnen (Pilot Neerijnen)	In 2014 zijn verschillende cultuurprojecten uitgevoerd De bibliotheek heeft allerlei activiteiten georganiseerd om het bezoek aan de bibliotheek te stimuleren Het Convenant Bibliotheekwerk 2015-2018 is getekend op 19 december 2015
Onderhouden, aanvullen en in stand houden van het 'structurele' openbare groen	• Opstellen groenbeleid • Onderhoud van het openbaar groen	Gerealiseerd

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Beleidsdoelstelling 2: Verbeteren en in stand houden van het aanbod van sport- en recreatiemogelijkheden.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Oordeel burger sportvoorzieningen *	6,8	6,8	6,8 **	6,8
Oordeel burger speelmogelijkheden *	6,2	6,0	6,0 ***	6,0

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Het verbeteren en uitbreiden van speelplekken	• Het uitvoeren van noodzakelijke onderhoud	De speelplekken zijn geïnspecteerd
Duurzaam in stand houden van sportaccommodaties	• Beschikbaar stellen van onderhoudssubsidies en bijdragen voor renovatie van sportvelden en kleedkamers	Jaarlijkse schouw en onderhouden van sportvelden
Organiseren en stimuleren van sportactiviteiten en culturele activiteiten en verbinden van maatschappelijke organisaties (scholen, sportverenigingen, welzijn, cultuur etc.)	• Uitvoeren van projecten met lokale partners door een door een Combinatiefunctionaris/ Buurtsportcoach	Uitvoering diverse activiteiten voor jongeren en ouderen die sport, bewegen, cultuur en gezondheid stimuleren
Het vergroten en verbeteren van recreatiemogelijkheden om toerisme te bevorderen	• Uitvoeren actiepunten toeristische recreatieve visie • Uitvoeren Actieplan Rivierenland 'Kansen tussen de dijken' • Uitvoeren regionale en lokale visie recreatie en toerisme in het kader van het Regiocontract 2012-2015	Gerealiseerd

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl
** Geen negatieve ombuigingsaspecten, blijft op niveau 2010
*** Het Speelplaatsen Actie Plan is beëindigd per ultimo 2013 en er is geen vervolg gepland voor de komende jaren (er komen geen nieuwe plekken voor oudere jongeren)

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Geen		

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het nadelig resultaat op dit programma bedraagt € 292.435.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 16.548 voordeel) en indirecte (€ 308.983 nadeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.6.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil	
Totaal lasten	1.588.897	1.777.743	2.111.662	-333.919	N
Totaal baten	161.679	456.737	498.221	41.484	V
Saldo lasten / baten	-1.427.218	-1.321.006	-1.613.441	-292.435	N

2.8 Programma 6 – Maatschappelijke ondersteuning

Portefeuillehouder:	Wethouder Krook	Programmamanager:	M. Dijks

Inleiding

Omschrijving Programma

Neerijnen wil goede voorzieningen op het terrein van het sociale domein ontwikkelen en in stand houden waarbij het met name gaat om sociale voorzieningen, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), vluchtelingenopvang, sociaal cultureel werk (jeugd en jongeren, ouderen en andere doelgroepen) en de kinderopvang.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Verordening Wet inburgering	Raad	22-03-2007
Beleid Niet- uitkeringsgerechtigden	College	20-05-2008
(Schuld-)hulpsanering	College	13-05-2008
Nota bijzondere bijstand en voorzieningen voor minima	College	11-03-2008
Nota ouderenbeleid	Raad	19-02-2009
Handhavingsverordening WWB, WIJ, IOAW en IOAZ 2010	Raad	09-12-2010
Verordening langdurigheidstoeslag inclusief beleidsnota 2009	Raad	01-04-2010
Verordening cliëntparticipatie WWB en WIJ gemeente Neerijnen	Raad	01-04-2010
Nota volksgezondheid Neerijnen	Raad	11-02-2010
Verordening Wmo-raad	Raad	15-12-2011
Wmo beleidsplan 2012-2015	Raad	15-12-2011
Verordening individuele voorzieningen gemeente Neerijnen	Raad	15-12-2012
Toeslag- en verlagingenverordening WWB Neerijnen 2012 inclusief 1e wijziging 2012	Raad	08-11-2012
Wmo verordening	Raad	29-09-2012
Maatregelenverordening WWB 2012	Raad	15-03-2012
Maatregelenverordening IOAW/IOAZ	Raad	15-03-2012
Contourennota	Raad	28-11-2013
Re-integratieverordening Wet Werk en Bijstand 2012	Raad	07-02-2013

Ontwikkelingen	▪ Geen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Het bevorderen van het welzijn van de inwoners door ze de mogelijkheid te bieden op een volwaardige wijze deel te nemen aan de samenleving en het bieden van zorg waar nodig.
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende beleidsdoelstellingen: 1. Verbeteren van de leefbaarheid in de gemeente 2. Verminderen van het aantal uitkeringsgerechtigden door het actief stimuleren van arbeidsparticipatie 3. Verbeteren van de zelfredzaamheid van ouderen en hulpbehoevenden

Beleidsdoelstelling 1: Verbeteren van de leefbaarheid in de gemeente.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage mensen dat vrijwilligerswerk doet *	30%	30%	31%	31%
Rapportcijfer leefbaarheid buurt **	7,4	7,4	7,4	7,4

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Voorkomen van sociaal isolement	• Inzet van professionele ouderenadviseur van Welzijn Neerijnen • Uitvoering ouderenbezoeken • Afstemming welzijnsactiviteiten op de vraag van ouderen	Ouderenadviseur is ingezet Ouderen zijn bezocht Voor ouderen zijn diverse activiteiten georganiseerd
Toename inzet vrijwilligers	• Uitvoeren programma steunpunt vrijwilligers • Doorontwikkelen vrijwilligersvacaturebank • Actieve bemiddeling bij het zoeken van plekken voor maatschappelijke stage • Ontwikkelen vrijwilligersprojecten	Programma is uitgevoerd Bemiddeling tussen mensen die zich als vrijwilliger willen inzetten Actieve bemiddeling heeft plaatsgevonden Organisatie van cursussen en workshops voor vrijwilligers
Ondersteunen van burgerinitiatieven	• Stimuleren van de zelfredzaamheid van burgers • Faciliteren bij het opstellen leefbaarheidsplannen/ dorpsagenda's • Oprichten van dorpstafels • Stimuleren van extra activiteitenaanbod van dorpshuizen	De coördinator leefbaarheid heeft zich ingezet om diverse activiteiten te realiseren Waar mogelijk heeft facilitering plaatsgevonden Dorpstafel in Est opgericht De coördinator leefbaarheid heeft zich ingezet om diverse activiteiten te realiseren

* Bron: Beursplein Tiel 2013
** Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Beleidsdoelstelling 2: Verminderen van het aantal uitkeringsgerechtigden door het actief stimuleren van arbeidsparticipatie.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage uitstroom uitkeringsgerechtigden *	13,7%	13,7%	10,5%	13,7%

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Verminderen van het aantal uitkeringsgerechtigden	• Gebruik maken van de gezamenlijke werkgeversbenadering door het Werkgevers Advies Punt Rivierenland (WAPR) • Werkzaak Rivierenland: Uivoeringsorganisatie Regionale Infrastructuur Werk en Inkomen	Uitvoering Werktop: werkzoekenden en ondernemers rechtstreeks met elkaar in contact brengen Het oprichten van Werkzaak Rivierenland
Ondersteunen arbeidsparticipatie van doelgroepen	• In regionaal verband voorbereidingen treffen voor de invoering en uitvoering van de Participatiewet • Het herzien van verschillende verordeningen, beleidsregels en beleidsplannen voor de Participatiewet	Vaststelling Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland en Verordeningen Participatiewet Wijziging verordeningen Wet werk en bijstand 2012 en intrekking Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2012

* Bron: Beursplein Tiel 2013

Beleidsdoelstelling 3: Verbeteren van de zelfredzaamheid van ouderen en hulpbehoevenden.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Rapportcijfer Wmo voorzieningen * Oordeel burgers welzijnsvoorzieningen **	7,6 5,5	7,6 5,5	7,6 5,7	7,6 6,0

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Verbeteren en versterken van de algemene (Wmo-/welzijns-) voorzieningen, mede ter voorbereiding op de overgang van de AWBZ-functies begeleiding en persoonlijke verzorging naar de gemeenten	• Afstemmen van aanbod van welzijnsactiviteiten op de (toekomstige) vraag • Overleg met zorginstellingen over activiteiten op het grensvlak van welzijn en zorg en het leggen van mogelijke combinaties • Opplussen klussendienst • Opplussen van het bewegingsaanbod voor ouderen • Gemeentebreed uitrollen van het project Eettafel • Inzet combinatiefunctionaris/ buurtsportcoach bij welzijnsactiviteiten • Faciliteren regiotaxi	Activiteiten gericht op maatwerk en zelfredzaamheid burger Overleg vindt regelmatig plaats Uitvoering klussendienst voor Welzijn Neerijnen Diverse activiteiten combinatiefunctionaris beweging ouderen Project is in de dorpshuizen Haaften, Opijnen, Tuil en Ophemert gestart Diverse activiteiten combinatiefunctionaris welzijnsactiviteiten Inzet Regiotaxi
Uitvoering blijven geven aan de verstrekking van individuele voorzieningen	• Beschikbaar stellen van hulp bij het huishouden, woon-voorzieningen in de vorm van bouwtechnische aan-passingen en hulpmiddelen	Verstrekken van individuele voorzieningen

	en vervoersvoorzieningen zoals scootmobielen, rolstoelen e.d.	
Bevorderen dat ouderen en hulpbehoevenden zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen	• Opzetten van woonservicezones • Realiseren van zorggeschikte woningen/afspraken maken met woningcorporaties	Het opzetten van woonservicezones Gesprekken met woningcorporaties die moeten leiden tot zorggeschikte woningen

* Bron: Klanttevredenheidsonderzoek Wmo 2011 ** Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Wijzigingen in de Verordeningen Wet Werk en Bijstand 2012 en intrekking van de Maatregelenverordening IOAW en IOAZ	Raad	07-02-2014
Nota beleidskader sturing, bekostiging en inkoop Jeugdzorg en AWBZ/Wmo en de daarin genoemde 9 regionale beslispunten	Raad	05-06-2014
Nota solidariteit transities Jeugdzorg en AWBZ/Wmo	Raad	10-07-2014
Nota beleidsprestaties transities Jeugdzorg en AWBZ/Wmo	Raad	10-07-2014
Regionale visie en thema's Wonen en Zorg	Raad	10-07-2014
Verlenging van het Lokaal gezondheidsbeleid tot 1-1-2016	Raad	15-10-2014
Verordening Jeugdhulp Neerijnen en Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015	Raad	15-10-2014
Beleidsplan Wmo 2015 en Jeugdwet 2015 en 2016	Raad	15-10-2014
Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland	Raad	18-12-2014
Verordeningen Participatiewet	Raad	18-12-2014
Subsidieverordeningen Jeugdzorgtaken	Raad	18-12-2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 558.778.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 525.526 voordeel) en indirecte (€ 33.252 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.7.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil
Totaal lasten	5.965.359	6.235.895	5.981.878	254.017 V
Totaal baten	2.992.762	2.995.012	3.299.773	304.761 V
Saldo lasten / baten	-2.972.597	-3.240.883	-2.682.105	558.778 V

2.9 Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder:	Wethouder Krook Wethouder Kool	Programmamanager:	M. Dijks

Inleiding

Omschrijving Programma

Binnen het programma volksgezondheid en milieu wil de gemeente zorgen voor volksgezondheid, milieu, afvalstoffeninzameling en -verwerking, riolering en lijkbezorging.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Professionalisering van de Milieuhandhaving	Raad	03-02-2005
Beleid Hogere grenswaarde weg- en railverkeer gemeente Neerijnen	College	26-06-2007
Beleidsvisie externe veiligheid	Raad	25-09-2008
Kleine aanpassing 2008 Professionalisering van de Milieuhandhaving	College	02-12-2008
Verordening Wet geurhinder en veehouderij inbreidingslocatie Kruijt (Melssingdreef/Langstraat te Tuil)	Raad	18-12-2008
Bodemfunctiekaart	College	2009
Beleid begraafplaatsen & tarieven	Raad	26-03-2009
Stookbeleid aanpassing 2009	Raad	09-07-2009
Milieu Uitvoeringsprogramma 2011-2014	Raad	25-01-2011
Nota volksgezondheid gemeente Neerijnen 2010 t/m 2013	Raad	11-02-2010
Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Neerijnen 2011	Raad	14-04-2011
Uitvoeringsbesluit gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Neerijnen 2011	College	10-05-2011
Omgevingsbeleidsplan Rivierenland	Raad	15-12-2011
Uitvoeringsprogramma duurzame energie 2012-2015 Regio Rivierenland (vastgesteld door programmaraad Aantrekkelijk)	Programma-raad	2011

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland	Raad	28-06-2012
Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart	Raad	20-09-2012
Jaarverslag omgevingstaken 2012 en jaarprogramma omgevingstaken 2013	College	23-04-2013
Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (WRP 2013 t/m 2017)	Raad	26-09-2013
Groeinota Jeugdzorg	Raad	19-12-2013
Regionaal Transitiearrangement Jeugd	Raad	19-12-2013

Ontwikkelingen

- De transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten is met ingang van 1 januari 2015 ingegaan en dit betekent een andere uitvoering van de jeugdzorg (transformatie). Uitgangspunt hierbij is dat het probleem niet langer centraal staat, maar de kansen van kinderen en hun opvoeders (meer preventie, ondersteuning en ambulante hulp in plaats van vormen van dure zorg). In regionaal verband zijn afspraken gemaakt met zorgaanbieders en financiers en deze zijn vastgelegd in een transitiearrangement (is wettelijk vastgelegd) waarmee de jeugdzorg in 2015 wordt voortgezet. De (beleidsmatige) voorbereidingen hebben grotendeels in 2014 plaatsgevonden.
- De looptijd van het gezondheidsbeleid is verlengd tot 2016. In 2015 zullen de nieuwe landelijke speerpunten voor (lokaal) gezondheidsbeleid komen en zal het vigerende regionale gezondheidsbeleid worden geactualiseerd.
- Met ingang van 1 februari 2014 zijn de IBOR-taken overgegaan naar AVRI. Binnen het door de raad vastgestelde Water- en Rioleringsplan 2013-2017 (WRP 2013-2017) kan binnen de budgetten met projecten worden geschoven. In verband met wateroverlast bij regenval is met name in Haaften prioriteit gegeven aan een aantal rioolrenovatie c.q. afkoppelprojecten.
- De gemeente Neerijnen kent momenteel 13 begraafplaatsen waarvan er 8 open zijn en 5 gesloten. Beheer en onderhoud van deze begraafplaatsen is bij AVRI ondergebracht. De administratie van de begraafplaatsen en het begraven is per 1 maart 2015 bij AVRI ondergebracht.
  Beheer en onderhoud van de begraafplaatsen en het begraven zijn momenteel niet kostendekkend. Jaarlijks is er een tekort op de exploitatie van circa € 100.000,-, maar de raad heeft ook besloten om vanaf 2016 jaarlijks € 50.000,- te bezuinigen op het beheer van de begraafplaatsen. Om deze bezuiniging te realiseren en om de tarieven niet te laten stijgen en zo mogelijk zelfs te laten dalen, zijn structurele keuzes noodzakelijk. In 2015 zullen daartoe aan de raad voorstellen ter besluitvorming worden voorgelegd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Een gezonde leefomgeving voor de inwoners van de gemeente.
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende beleidsdoelstellingen: 1. Verbeteren van de gezondheid van de inwoners. 2. Voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot milieubeheer. 3. Vroegtijdig signaleren van aanpakken van problemen bij en met jongeren. 4. Voldoen aan wettelijke taak om te zorgen voor voldoende ruimte begraafplaatsen voor de komende 10 jaar.

Beleidsdoelstelling 1: Verbeteren van de gezondheid van de inwoners.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage rokers per leeftijdscategorie (volwassenen)*	23%	23%	23%	23%
Percentage mensen met overgewicht per leeftijdscategorie (volwassenen)*	44%	44%	43%	42%
Percentage mensen dat drugs gebruikt per leeftijdscategorie (jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs)*	2%	2%	2%	2%
Percentage jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs dat de laatste vier weken alcohol heeft gedronken*	39%	39%	39%	39%

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Terugdringen van overgewicht, alcoholgebruik, drugsgebruik en roken door een integrale regionale aanpak	• Uitvoeren regionaal bewegings- en voedingsprogramma** • Uitvoeren regionaal genotmiddelenprogramma	Voorlichting over bewegen en voeding Voorlichtingsbijeenkomsten over alcoholgebruik en roken voor leerlingen basisonderwijs
Vergroten van de daadwerkelijke signalering van psychische klachten en het aantal mensen dat gebruik maakt van het preventie-aanbod	• Voortzetten van het bovenschools onderwijsnetwerk ter signalering van psychische problemen bij jongeren • Uitvoeren regionaal programma voor doelgroepen jeugd en ouderen • Op regionaal niveau geven van voorlichting, advies en training aan doelgroepen en professionals • Lokaal uitvoering geven aan het project “Welzijn op recept”	Inzet gebiedsteam Inzet Meldpunt bijzondere zorg Inzet Meldpunt bijzondere zorg Start implementatie project “Welzijn op recept”

* Bron: Gezondheidsmonitoren GGD. De GGD brengt jaarlijks een monitor uit voor een bepaalde doelgroep. Er worden drie doelgroepen onderscheiden, te weten kinderen, jeugdigen en volwassenen/ouderen. De onderzoeken bevatten regionale gegevens en worden om de vier jaar georganiseerd.
** Deze programma's worden/zijn onderdeel van nog uit te werken gezondheidsprojecten.

Beleidsdoelstelling 2: Voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot milieubeheer				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Oordeel controle van de provincie op het milieubeleid *	Goed	Goed	Goed	Goed
Percentage duurzaam opgewerkte energie **	3,6%	4,4%	5,2%	6,0%

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Voldoen aan de verplichtingen in de Wet milieubeheer en andere wetgeving op het gebied van milieu	• Opstellen uitvoeringsprogramma omgevingstaken 2015-2018 • Opstellen jaarprogramma en jaarverslag omgevingstaken • Actualisatie notitie handhaving door (milieu) professionals	Het uitvoeringsprogramma wordt in het jaarprogramma bepaald Jaarprogramma en jaarverslag zijn opgesteld Regionale actualisatie is opgestart; afronding vindt in 2015 plaats
In stand houden van het rioolstelsel overeenkomstig de wetgeving en zorgplicht van de gemeente	• Uitvoeren dagelijks beheer en onderhoud • Klachten registreren en verhelpen • Reinigen riolering en inspecteren • Jaarlijks preventief onderhoud • Renoveren rioolstelsel • Herstellen gebreken rioolstelsel • Projectmatig afkoppelen hemelwater • Bijhouden areaal riolering • Aansluiten glastuinbouw op riolering • Monitoren overstorten • Monitoren rioolgemalen • Opstellen onderhoudsbestek • Capaciteitsbepaling hoofdgemalen en leidingen	Dit betreft structurele activiteiten die elk jaar worden uitgevoerd.
Faciliteren van initiatieven voor duurzame energie	• Stimuleren van initiatieven voor duurzame energie • Aandacht geven voor het aspect duurzame energie binnen (ruimtelijke) projecten en gemeentelijke gebouwen	Deels gerealiseerd; er zijn twee initiatieven voor duurzame energie in ontwikkeling (wind en vergisting) Besluitvorming en mogelijke toepassing binnen de gemeente over de initiatieven moet nog plaatsvinden

* Bron: Provincie Gelderland audit 2009

** Bron: uitvoeringsprogramma duurzame energie; streven is 10% in 2020

Beleidsdoelstelling 3: Vroegtijdig signaleren en aanpakken van problemen bij en met jongeren.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Aantal interventies door het CJG*	15	15	12	12
Aantal (geregistreerde) meldingen van jeugdoverlast **	3	3	2	2
Subdoelstelling	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
Implementeren nieuwe organisatie- en uitvoeringsstructuur jeugdzorg	• Uitvoeren overheveling transitie jeugdzorg		Vaststellen diverse documenten en inrichting Sociaal Team Neerijnen	
Activeren jongeren om deel te nemen aan sociaal-culturele activiteiten en sportactiviteiten	• Inzet combinatiefunctionaris/ buurtsportcoach		Organisatie van diverse sportactiviteiten	
Ondersteunen en begeleiden van jongeren en/of hun ouders bij verschillende problematieken	• Eén kind, één gezin, één plan (vroegere CJG)		Jongeren/gezinnen zijn begeleid op basis van één kind, één regisseur, één plan	

* Bron: Centrum Jeugd en Gezin
** Bron: Politie Gelderland Zuid en op basis van eigen acties

Beleidsdoelstelling 4: Voldoen aan de wettelijke taak om te zorgen voor voldoende ruimte begraafplaatsen voor de komende 10 jaar				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Aanwezige ruimte voor graven gemeentebreed	385%*	385%	385%	385%
Subdoelstelling	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
In stand houden gemeentelijke begraafplaatsen	• Onderhoud begraafplaats • Beheren administratie • Begraven en ruimen van de graven		Onderhoud is uitgevoerd Het beheer van de administratie is met ingang van 1 maart 2015 bij AVRI ondergebracht Begraven is met ingang van 1 maart 2015 bij AVRI onder-gebracht. Met betrekking tot het ruimen wordt een uitvoeringsplan opgesteld.	

***** Dit betreft alleen de graven, de urnen (en kindergraven) zijn buiten beschouwing gelaten. Op totaal niveau is voldoende ruimte voor de komende 10 jaar (385%) en dit wordt voornamelijk gecreëerd door de begraafplaatsen in Tuil en Varik. Niet meegenomen in dit percentage is de potentieel beschikbare ruimte in de vorm van graven die geruimd kunnen worden in de betreffende periode. Als er een doorrekening wordt gemaakt voor 40 jaar, resulteert een dekking op totaalniveau van 96%.

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Jaarverslag omgevingstaken 2013	College	14-04-2014
Jaarprogramma omgevingstaken 2014	College	14-04-2014
Preventie- en handhavingsplan voor de uitvoering van de drank- en horecawet	Raad	10-07-2014
Verlenging van het lokaal gezondheidsbeleid tot 1 januari 2016	Raad	15-10-2014
Deelverordening subsidie isolatiemaatregelen 2014	Raad	18-12-2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 822.225.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 832.935 voordeel) en indirecte (€ 10.710 nadeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.8.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil
Totaal lasten	3.613.018	3.712.860	3.405.955	306.905 V
Totaal baten	3.075.528	3.089.303	3.604.623	515.320 V
Saldo lasten / baten	-537.490	-623.557	198.668	822.225 V

2.10 Programma 8 – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Portefeuillehouder: Wethouder Kool	Programmamanager: B. Peeters

Inleiding

Omschrijving Programma

Door het treffen van planologische maatregelen, het stimuleren van een optimale en evenwichtige indeling en inrichting en het benutten en stimuleren van een goed woon- en leefmilieu in de gemeente wordt uitvoering gegeven aan het voorbereiden, uitvoeren en handhaven van beleid op het terrein van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. Tot dit programma behoort eveneens het ontwikkelen van duurzame en onderhoudsarme gebouwen voor openbare doeleinden.

Uitvoeringskaders

Omschrijving	Vastgesteld door	Datum vaststelling
BP Walgtsestraat te Varik	Raad	24-04-2008
BP Kern Waardenburg	Raad	20-11-2008
Handboek digitale bestemmingsplannen	Raad	06-03-2009
BP Kern Tuil	Raad	23-04-2009
BP Kern Ophemert	Raad	23-04-2009
BP Kern Opijnen	Raad	24-09-2009
BP Kern Est	Raad	29-10-2009
1e Bouwsteen Structuurvisie Neerijnen	Raad	11-02-2010
BP Verplaatsing Griendhandel Hellouw	Raad	09-12-2010
BP Waalbandijk 143 Hellouw	Raad	09-12-2010
BP Kern Haaften	Raad	09-12-2010
BP Klingelenberg Tuil	Raad	20-01-2011
BP Willigenhof Haaften	Raad	03-03-2011
Masterplan Glastuinbouw	Raad	14-04-2011
BP Buitenweg Haaften	Raad	14-04-2011
BP Achterstraat 2 Neerijnen	Raad	30-06-2011
BP Klingelenberg Noord Tuil	Raad	13-10-2011
Welstandsbeleid 2012	Raad	13-10-2011
Omgevingsbeleidsplan	Raad	15-12-2011

BP Haaften Noord Haaften	Raad	15-03-2012
Aanpassing deel 1 Nota bovenwijkse zaken	Raad	19-04-2012
BP Slimweistraat 7-8 Waardenburg	Raad	24-05-2012
Woonvisie inclusief Woningbehoefte-onderzoek en uitwerking Woonvisie	Raad	28-06-2012
BP Kern Ophemert, herziening sportvelden	Raad	20-09-2012
BP Akkersestraat 6-6b Ophemert	Raad	20-09-2012
BP Bulkheuvelseweg 10-12 Ophemert	Raad	20-09-2012
BP Regterweistraat 5 Waardenburg	Raad	20-09-2012
Aanpassing deel 2 Nota bovenwijkse zaken	Raad	07-02-2013
Risicokaart Explosieven	Raad	07-02-2013
BP Donkerstraat ongenummerd Heesselt	Raad	07-02-2013
BP Waaldijk 20a Opijnen	Raad	21-03-2013
Deelverordening subsidie isolatiemaatregelen	Raad	21-03-2013
BP Kern Hellouw	Raad	25-04-2013
BP Meikampgraag 14 Hellouw	Raad	30-05-2013
BP Dutry van Haeftenstraat Haaften	Raad	30-05-2013
BP Marijkestraat 2b Haaften	Raad	30-05-2013
BP De Geer Ophemert	Raad	04-07-2013
BP Landgoed Bloemfonteijn Heesselt	Raad	04-07-2013
BP Kern Heesselt	Raad	04-07-2013
BP Beschermd Dorpsgezicht Neerijnen	Raad	04-07-2013
BP Waardenburg West	Raad	26-09-2013
BP Varik, herziening Mr. Heblystraat	Raad	26-09-2013
BP Korfgraaf Hellouw	Raad	26-09-2013
BP Katijfweg 2-4 Tuil	Raad	28-11-2013
BP Kern Haaften, herziening Schoolstraat-Dutry van Haeftenstraat	Raad	28-11-2013
BP Heesseltsche Uiterwaarden	Raad	28-11-2013
BP 't Overrijke Haaften	Raad	19-12-2013

Ontwikkelingen	▪ Doorontwikkeling van digitalisering van ruimtelijke plannen met vernieuwde standaarden voor het invullen van de verschillende functies, met aandacht voor flexibiliteit, wonen en zorg. ▪ Onder verantwoordelijkheid van de provincie Gelderland loopt het project WaalWeelde dat een alternatief moet bieden voor de 'Ruimte voor de rivier'-opgave. De gemeente Neerijnen valt binnen het deelgebied WaalWeeldeWest. Publieke en private partijen werken binnen dit deelgebied aan een ruimtelijk kader voor ontwikkeling van dit gebied. ▪ Ontwikkelingen als vergrijzing en de veranderingen in de zorg hebben invloed op de woningvoorraad. De gemeente trekt samen met regiogemeenten en woningcorporaties hierin op.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma-doelstelling	Op basis van beleid, dusdanige sturing kunnen geven aan een optimale en evenwichtige indeling en inrichting van de bebouwde en onbebouwde omgeving, zodat een goed en duurzaam woon- en leefmilieu in de gemeente ontstaat.
Beleidsdoelstelling	Binnen dit programma gelden de volgende doelstellingen: 1. Zorgen voor een goed en actueel ruimtelijk ordeningsbeleid 2. Zorgen voor een goed en actueel volkshuisvestingsbeleid

Beleidsdoelstelling 1: Zorgen voor een goed en actueel ruimtelijk ordeningsbeleid.				
Indicator	Nulmeting	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2016
Percentage actuele (= niet ouder dan 10 jaar) bestemmingsplannen *	90%	99%	100%	100%

Subdoelstelling	Activiteit(en)	Mate van realisatie
Herzien van bestemmingsplannen ten behoeve van vraag vanuit de markt	• Opstarten diverse herzieningen van bestemmingsplannen en toepassen kostenverhaal • Diverse ruimtelijke projecten	Diverse herzieningen zijn in 2014 afgerond (zie overzicht vastgestelde bestemmings-plannen); ook zijn weer diverse herzieningen opgestart
Verbinden van ruimtelijk ordeningsbeleid, volkshuisvestingsbeleid, economisch beleid en grondbeleid	• Opstellen structuurvisie/ omgevingsvisie • Hoogwatergeul Varik-Heesselt	Voor diverse onderdelen zijn (structuur)visies opgesteld of onderhanden; omgevingsvisie Neerijnen (wordt opgepakt in 2015). De gemeente is actief betrokken bij de verkenning voor de hoogwatergeul Varik-Heesselt
Verhogen van het aantal actuele bestemmingsplannen	• Actualiseren bestemmingsplannen • Afronding bestemmingsplan Buitengebied • Afronding bestemmingsplan Bedrijventerreinen • Opstarten actualisatie Kern Varik	9% van het grondgebied van Neerijnen heeft een bestemmingsplan dat niet ouder is dan 10 jaar Bestemmingplan Buitengebied is vastgesteld; er loopt nog een beroep Bestemmingsplannen Slimwei, Kerkewaard en Overrijke zijn vastgesteld De planning is dat Kern Varik in 2015 wordt vastgesteld.

* Bron: ruimtelijkeplannen.nl

Beleidsdoelstelling 2: Zorgen voor een goed en actueel volkshuisvestingsbeleid.				
Indicator	Nulmeting 2010	Waarde 2014	Streef waarde 2015	Streef waarde 2019
Percentage totaal gebouwde betaalbare woningen bij nieuwbouw *	0%	60%	10%	46%
Waarvan percentage gebouwde sociale huurwoningen bij nieuwbouw *	0%	60%	10%	36%
Subdoelstelling	Activiteit(en)		Mate van realisatie	
Op het juiste moment, op de juiste plaats de juiste woningen realiseren	• Uitvoeren regionale visie KWPIII en uitwerken woonvisie • Prestatie afspraken met woningbouwcorporaties • Uitvoeren regieprogramma Aantrekkelijk • Regionale visie Wonen en Zorg • Woonagenda • Opplussen		Sturing in woningbouw heeft plaatsgevonden op basis van het KWPIII (inclusief aanvullende afspraken) en de (uitwerking van de) Woonvisie van Neerijnen De prestatie afspraken zijn in 2013 gemaakt; in 2015 vindt een monitoring plaatsen Regionaal programma is uitgevoerd In 2014 is een start gemaakt met de Regionale visie Wonen en Zorg In 2014 is een begin gemaakt met de Woonagenda (opvolger KWPIII) In 2014 is het opplusproject gestart (langer zelfstandig wonen)	

* Bron: Kwalitatief woonprogramma III 2010-2019

Overzicht gerealiseerde nota's en verordeningen in 2014

Omschrijving nota/verordening	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestemmingsplan Steenweg 57 Waardenburg (COOP)	Raad	06-02-2014
Bestemmingsplan Buitengebied	Raad	06-02-2014
Wijzigingsplan Bommelsestraat ongenummerd Ophemert	College	03-03-2014
Bestemmingsplan Walgtsestraat Varik	Raad	13-03-2014
Bestemmingsplan Uitbreiding bedrijventerrein 't Overrijke	Raad	24-04-2014
Wijzigingsplan Karnheuvelsestraat 20 Est	College	26-05-2014
Bestemmingsplan Hagedelstraat Haaften	Raad	05-06-2014
Wijzigingsplan Molenstraat tussen 1 en 2 Est	College	30-06-2014
Bestemmingsplan Buitenweg 27 Haaften	Raad	10-07-2014
Bestemmingsplan Lage Paarden 1 Waardenburg	Raad	10-07-2014
Verordening Subsidie Opplussen gemeente Neerijnen	Raad	10-07-2014
Wijzigingsplan Bernhardstraat 31 Haaften	College	18-08-2014
Uitwerkingsplan Klingelenberg Tuil fase 2a/2b	College	06-10-2014
Bestemmingsplan De Kraan Est	Raad	13-11-2014
Bestemmingsplan Slimwei	Raad	18-12-2014
Bestemmingsplan Molenblok Varik	Raad	18-12-2014
Bestemmingsplan Kerkewaard Haaften	Raad	18-12-2014

Wat heeft het gekost ?

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het voordelig resultaat op dit programma bedraagt € 416.950.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 136.460 nadeel) en indirecte (€ 553.410 voordeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.9.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil	
Totaal lasten	1.864.229	2.563.484	2.121.853	441.631	V
Totaal baten	958.311	1.569.748	1.545.067	-24.681	N
Saldo lasten / baten	-905.918	-993.736	-576.786	416.950	V

2.11 Algemene dekkingsmiddelen

In dit hoofdstuk worden de inkomsten van de gemeente, die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen, toegelicht. De dekking voor de lasten binnen de rekening wordt onder meer gevonden in deze algemene dekkingsmiddelen.

Het gaat hierbij om belastingen, de algemene uitkering uit het gemeentefonds en deelnemingen. Bovendien worden hier zaken betreffende het B.T.W.-compensatiefonds verantwoord. Omdat het hier een financiële toelichting betreft wordt verder verwezen naar de overzicht baten en lasten.

Hoewel de algemene dekkingsmiddelen niet als een afzonderlijk programma zijn benoemd, hebben zij wel een aantal kenmerken daarvan. In de productenraming zijn de algemene dekkingsmiddelen dan ook onderverdeeld in de volgende producten:

- Overige financiële middelen
- Geldleningen langer of gelijk aan 1 jaar
- Algemene uitkering gemeentefonds
- Algemene baten en lasten
- Uitvoering wet W.O.Z.
- Baten onroerende zaakbelastingen
- Lasten heffing en invordering
- Saldo van kostenplaatsen
- Mutaties reserves programma 0 t/m 9
- Saldo van de rekening van baten en lasten

Geraamd programmabudget versus realisatie

Het nadelig resultaat op dit programma bedraagt € 796.132.

Dit saldo bestaat uit directe (€ 551.819 nadeel) en indirecte (€ 244.313 nadeel) kosten.

De indirecte kosten bestaan uit de verdeelde kapitaallasten en apparaatskosten en worden nader toegelicht onder paragraaf 4.6.2. De directe kosten worden toegelicht onder paragraaf 4.7.10.

	Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014	Verschil	
Totaal lasten	612.968	1.445.904	4.157.518	-2.711.614	N
Totaal baten	13.037.646	14.014.242	15.929.724	1.915.482	V
Saldo lasten / baten	12.424.678	12.568.338	11.772.206	-796.132	N

3 Paragrafen (onderdeel deel 1)

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Het weerstandsvermogen geeft een belangrijk deel van de robuustheid van de financiële positie van de gemeente aan. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet.
Het weerstandsvermogen is van belang voor de mate waarin risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten, kunnen worden opgevangen. Het gaat om elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals reserves, het verhogen van belastingen en legestarieven, de post onvoorziene uitgaven en stille reserves.

Het weerstandsvermogen wordt berekend als verschil tussen de benodigde weerstandscapaciteit (inschatting op basis van risico's) en de beschikbare weerstandscapaciteit (reserves, post onvoorzien, belastingcapaciteit en dergelijke).

Beleid
De kans dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen is nihil. Een weerstandscapaciteit die alle risico's gelijktijdig kan opvangen, is daarom te ruim. Door zowel de accountant als de provincie Gelderland is opgemerkt dat de risico's in financiële zin gekwantificeerd moeten worden. Daarom wordt in deze paragraaf per risico aangegeven hoe groot de kans is dat de tegenvaller daadwerkelijk zal optreden en het financiële nadeel van de betreffende tegenvaller. Op deze wijze kan bepaald worden of de gemeente beschikt over voldoende weerstandscapaciteit.

De risico's worden op de volgende wijze geclassificeerd:

Inschatting risicobedrag		Gemiddeld
I.	< 100.000	50.000
II.	100.000- 250.000	175.000
III.	> 250.000	500.000

Inschatting kans dat risico zich voor zal doen		Gemiddeld
L	Laag= 0 – 25 %	12,5 %
G	Gemiddeld= 26 – 75 %	50,0 %
H	Hoog= 76 – 100%	87,5 %

Risico's kunnen worden ingedeeld naar de manier waarop ze kunnen worden opgevangen:
1. Een eerste categorie risico's betreft risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten én de kans redelijkerwijs aanwezig is dat deze zich manifesteren. In dat geval dient hiervoor een voorziening te worden getroffen.
2. Een tweede categorie risico's geldt die risico's waarvoor de gemeente verzekerd is.
3. Een derde categorie risico's bestaat uit allerlei risico's waarvan de omvang (nog) niet redelijkerwijs is te schatten en/of de kans dat deze zich manifesteren niet is te kwantificeren.

Met name de risico's die niet verzekerd zijn of die niet zijn op te vangen door middel van het treffen van een voorziening, zijn relevant voor het weerstandsvermogen. In het vervolg van deze paragraaf worden deze risico's benoemd en wordt een globale indicatie van de financiële omvang van de risico's gegeven.

Weerstandscapaciteit
Naast de inventarisatie van de risico's is het ook van belang om een inschatting te maken van het (financiële) vermogen van de gemeente om de risico's op te kunnen vangen. Dit is de beschikbare weerstandscapaciteit. Bij de bepaling van deze weerstandscapaciteit wordt in principe alleen naar de financiën gekeken. Er wordt geen aandacht besteed aan andere mogelijkheden die de gemeente heeft om de problemen het hoofd te bieden. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan flexibiliteit van de organisatie en de flexibiliteit van de kostenstructuur. Dit soort kwaliteiten is niet in een norm te vatten maar speelt uiteraard op de achtergrond wel mee.

In traditionele zin kan de weerstandscapaciteit als volgt in beeld worden gebracht:

Componenten van de weerstandscapaciteit

	Manifest		
Incidenteel	Algemene reserve Reserve Grondexploitatie	Onvoorzien	*Structureel*
	Stille reserves	Onbenutte belastingcapaciteit	
	Latent		

Hieronder volgt een toelichting op de componenten van de beschikbare weerstandscapaciteit.

- Algemene reserve

Deze reserve dient als algemene buffer voor onvoorziene tegenvallers. In de Nota reserves en voorzieningen, actualisatie 2012 is bepaald dat de minimumomvang van de algemene reserve € 1,8 mln. moet bedragen. Deze buffer is in de berekening van de weerstandscapaciteit opgenomen. Het saldo van de totale algemene reserve bedraagt per 31 december 2014 bedraagt € 2.692.260,-.

- Reserve grondexploitaties

De algemene reserve grondexploitaties is bedoeld om tegenvallers in de grondexploitatie op te vangen, welke niet voorzien zijn. Voorziene tegenvallers zijn namelijk ofwel in de grondexploitatie als kostenpost meegenomen dan wel bij een geprognosticeerd negatief eindresultaat als voorziening opgenomen. In de paragraaf ‘Grondbeleid’ is een verdere beschrijving van deze reserve opgenomen. Als gevolg van de onttrekking aan deze reserve ten bate van de getroffen verliesvoorziening van afgerond € 3,8 mln. in de jaarrekening 2012 is het saldo van deze reserve per 31 december 2014 € 3.189,-.

- Stille reserves

Er is sprake van een stille reserve als de marktwaarde van de bezittingen (activa) de boekwaarde daarvan overstijgt. Hierbij moet vooral gedacht worden aan gemeentelijk onroerend goed niet voor de openbare dienst bestemd. De verhandelbaarheid van deze stille reserves is over het algemeen niet groot. Op grond van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is een waardering tegen marktwaarde niet toegestaan. Overigens is de waarde van de stille reserves in Neerijnen vrijwel nihil.

- Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt alleen uitgegaan van de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB (Onroerende Zaak Belasting). De afvalstoffenheffing (geheven door de AVRI) en de rioolrechten zijn kostendekkend. De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend als het verschil tussen de tarieven voor de OZB en het redelijk peil van het belastingpakket, wat geldt voor de toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet (FVW). Dit is het gemiddelde OZB-tarief wat een gemeente moet heffen om toegelaten te worden als artikel 12-gemeente. In 2012 is een nieuwe handleiding Artikel 12 FVW verschenen met daarin een aangepaste berekening van het gemiddelde OZB-tarief. Op basis van deze nieuwe formule is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2015 0,1790. Het gewogen gemiddelde OZB-percentage in Neerijnen is voor 2015 0,1285. Het verschil tussen deze twee percentages maal de WOZ-waarde is de onbenutte belastingcapaciteit en die komt uit op € 807.000,- (afgerond).

De totale weerstandscapaciteit van onze gemeente kan nu als volgt worden berekend.

	Per 01-01-2015 *(bedragen* € 1.000)*
Weerstandscapaciteit exploitatie	
Onvoorziene uitgaven	0
Onbenutte belastingcapaciteit:	
- OZB	807
- Rioolheffing	0
- Afvalstoffenheffing	0
- Legestarieven	0
Weerstandscapaciteit exploitatie	**807**
Weerstandscapaciteit vermogen	
- Algemene reserve	
Buffer	1.800
Aanwendbaar	892
- Reserve grondexploitaties	3
- Stille reserves	0
Weerstandscapaciteit vermogen	**2.695**
Totale weerstandscapaciteit	**3.502**

Kanttekeningen
De bestemmingsreserves zijn buiten de berekening van de weerstandscapaciteit gehouden. Deze reserves zijn grotendeels geoormerkt door voorgenomen bestedingsplannen. In de meeste situaties zijn al min of meer bindende uitspraken gedaan door uw Raad. Desondanks kan uw Raad in strikt formele zin nog afwijken van de voorgenomen besteding. Alternatieve inzet van bestemmingsreserves leidt onherroepelijk tot vertraging of zelfs afstel van de voorgenomen plannen. De bestemmingsreserves spelen in zoverre een rol bij het weerstandsvermogen dat als de bestuurlijke bereidheid aanwezig is om deze voor calamiteiten in te zetten, ook zij ingezet kunnen worden op het moment dat zich een incidenteel financieel probleem voordoet.

In principe worden de gemeentelijke reserves ingezet als intern financieringsmiddel. In tegenstelling tot de inzet van externe financieringsmiddelen, brengen interne financieringsmiddelen geen rentekosten met zich mee. Als echter interne financieringsmiddelen worden ingezet voor de financiering van investeringen en/of incidentele exploitatie-uitgaven, brengt dit met zich mee dat als compensatie voor het beslag op deze reserves in feite externe financiering moet worden aangetrokken in de vorm van kort geld (daggeld) en/of lang geld (vaste geldlening), een en ander afhankelijk van de daarvoor geldende regels. Inzet van reserves leidt dus tot extra lasten voor de gemeente

Inventarisatie en kwantificering van de risico's
Het nu volgende onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer bevat een beschrijving van de risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie. Met ingang van het begrotingsjaar 2008 worden de risico's gerubriceerd naar programma.

Bij de kwantificering van de risicowaarde wordt uitgegaan van het gemiddelde schadebedrag. Dit geldt eveneens voor het percentage inschatting van de kans dat het risico zich voordoet. Zie ook de tabel met betrekking tot de wijze van classificatie van de risico's van deze paragraaf onder het kopje Beleid.

Programma 0 Algemeen bestuur

- Burgemeester en wethouders (Categorie I L)
  Door de benoeming van de heer Van Hedel als burgemeester van de gemeente Brummen met ingang van 27 maart 2015, is de mogelijke aanspraak op wachtgeld voor zijn tijd als burgemeester van Neerijnen aanzienlijk verkleind.

- Juridische kwaliteitszorg (Categorie II G)
  Er is een duidelijke toename waarneembaar van adviesaanvragen inzake juridische aangelegenheden bij de juridisch adviseur. De complexiteit van de aanvragen neemt eveneens toe. Dit heeft onder meer te

maken met de verdere juridisering van de maatschappij. Met de huidige formatie is de werkdruk hoog en vereist een brede juridische kennis (grondexploitatie zaken, aanbestedingsvraagstukken, gebruiksovereenkomsten, subsidieverleningen, aansprakelijkstellingen, controle van privaatrechtelijke overeenkomsten, vragen over vergunningverlening, WOB-verzoeken). Als gevolg van bedoelde ontwikkelingen zullen naar alle waarschijnlijkheid meer bezwaar- en beroepsschriften binnenkomen met alle financiële consequenties van dien. In 2014 zijn 17 bezwaarschriften ingediend bij de Commissie Bezwaar- en Beroepsschriften. Er is één bezwaar gegrond verklaard.

- Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (Categorie I L)
  Deze wet is bedoeld om ervoor te zorgen dat de overheden (nog) beter hun afspraken over termijnen zullen (moeten) nakomen over aanvragen van burgers. In 2014 zijn door de gemeente Neerijnen geen dwangsommen uitbetaald.

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

- Regionalisering van de basis-brandweerzorg/overdracht brandweerkazernes (Categorie I L)
  De regionalisering van de basis-brandweerzorg is per 1 januari 2013 een feit geworden. De structurele bijdrage is in de meerjarenbegroting 2015-2018 opgenomen. De brandweerkazerne Neerijnen-Oost (Varik) is overgedragen, Neerijnen-West (Waardenburg) nog niet. De effecten van een mogelijke overdracht van de kazerne Waardenburg aan de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid of een derde partij of de verhuur aan een derde partij zijn op dit moment nog niet inzichtelijk.

- Vervallen Rijksbijdrage bij ramp of zeer zwaar ongeval (Categorie I G)
  Het Rijk vergoedt niet langer alle door de gemeente gemaakte kosten na een ramp of een zeer zwaar ongeval met als consequentie dat de gemeente in voorkomende gevallen die kosten volledig zelf moet dragen. Uitgaande van een bekend risico of een veel voorkomende calamiteit gaat het in een dergelijk geval om een bedrag van circa € 50.000,-, maar afhankelijk van de aard van het incident kan dit verder oplopen. Overigens is in de Wet op de Veiligheidsregio's bepaald dat aan een gemeente een Rijksbijdrage in de kosten kan worden verleend voor zover de kosten van de daadwerkelijke afwikkeling een bedrag van € 45.000,- te boven gaan.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

- Wegen (Categorie III G)
  In de meerjarenbegroting 2013-2016 zijn de budgetten voor het onderhoud aan de wegen verlaagd; voor 2013 is het reguliere budget met € 100.000,- gekort en het budget voor het inlopen van het achterstallig onderhoud met € 150.000,- en voor 2014 is het budget voor het inlopen van het achterstallig onderhoud gekort met € 160.000,-, dit vooruitlopend op een beheersplan gebaseerd op differentiatie in het soort wegen (A,B en C wegen). Door deze bezuinigingen is het de vraag of alle achterstanden binnen de gestelde termijn kunnen worden weggewerkt. Bij het niet tijdig wegwerken van achterstallig onderhoud zal de conditie van de wegenconstructie op plaatsen sterker dan normaal teruglopen. Dit betekent dat er tussentijds meer moet worden gerepareerd of zelfs versneld een reconstructie zal moeten worden uitgevoerd. Door de grotere kans op ongevallen is daarmee ook de kans op aansprakelijkstellingen hoger. AVRI heeft om deze reden het wegennet opnieuw constructief laten inspecteren; met de uitkomsten van de inspectie zal de planning worden aangepast of zullen anderszins voorstellen worden gedaan.

- Beheer openbare verlichting (Categorie I G)
  Circa 40% van de lichtmasten is ouder dan 40 jaar. Vanwege de ouderdom ontstaat het gevaar van omvallen en/of afbreken. In 2013 is een actueel openbaar verlichtingsplan 2013-2017 opgesteld. Hierin zijn opgenomen de kaders en voorstellen met betrekking tot onderhoud en tijdige vervanging van de lichtmasten. Met ingang van 2015 wordt op basis hiervan het onderhoud en de vervanging uitgevoerd. Waar mogelijk gebeurt dit integraal en op projectbasis. In de Voorjaarsnota 2013 heeft uw Raad extra middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van het openbaar verlichtingsplan. Hiermee is het risico aanmerkelijk teruggebracht, maar het risico van omvallende masten blijft totdat alle projecten zijn uitgevoerd.

Programma 4 Onderwijs

- Buitenonderhoud schoolgebouwen naar schoolbesturen (Categorie I L)
  Met ingang van 1 januari 2015 komt het buitenonderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen in het primair en speciaal onderwijs ten laste van de schoolbesturen. Ten gevolge van deze wetswijziging en de overheveling van genoemde taken, heeft een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden die bestaat uit de uitgaven van gemeenten aan bedoeld onderhoud en aanpassingen inclusief de bijbehorende apparaatskosten. Tegenover de uitname uit het gemeentefonds staan de lagere lasten aangezien het buitenonderhoud en aanpassingen niet langer door de gemeente worden gefinancierd. Er behoeft geen nulmeting van de schoolgebouwen en een afrekening met de schoolbesturen plaats te vinden omdat dit te omslachtig en te kostbaar is. De gemeente en de schoolbesturen beschikken over een meerjarenonderhoudsplan dat voldoende inzicht geeft in de staat van de schoolgebouwen. Momenteel wordt bekeken of en zo ja in hoeverre middelen vanuit de bestemmingsreserve onderhoud buitenkant schoolgebouwen kunnen vrijvallen.

- Uitvoering leerlingenvervoer (Categorie I H)
  Het leerlingenvervoer is een open einde regeling. Door gezamenlijke aanbesteding van het leerlingenvervoer, zoveel mogelijk combineren van vervoer en strakke regie worden de kosten in de hand gehouden. Samen met de provincie Gelderland worden mogelijkheden onderzocht om de verschillende vormen van doelgroepenvervoer met elkaar te combineren zodat een en ander goedkoper en efficiënter georganiseerd kan worden (basismobiliteit).
  In dit verband is nog vermeldenswaardig dat er wordt gewerkt om het thuisnabij onderwijs vorm te geven zodat kinderen met en zonder beperking in de eigen omgeving op hun eigen niveau onderwijs kunnen volgen. Dit kan tot gevolg hebben dat de kosten voor het leerlingenvervoer naar beneden gaan.

Programma 5 Cultuur en recreatie

- Bomenonderhoud (Categorie I G)
  Door een toename van het aantal ziektes en plagen is het nodig rekening te houden met een toename van de onderhoudskosten van het gemeentelijk bomenbestand. Het gaat hierbij om ziekten als massaria (schimmelziekte die vooral kan optreden bij platanen), de kastanjebloedingsziekte (bacteriële infectie), de eikenprocessierups (die met zijn brandharen een bedreiging voor de volksgezondheid vormt) en de essensterfte (een nieuwe ziekte die zich in de noordelijke provincies tot een plaag ontwikkelt en die gezien het aantal essen in het bomenbestand van Neerijnen grote gevolgen kan hebben). De kosten van het voorkomen, tijdig signaleren en bestrijden van de ziektes en plagen betreffen extra inspecties onder andere met behulp van hoogtecamera's, wegzuigen van (nesten met) eikenprocessierupsen, voorlichting over en afhandeling van meldingen met betrekking tot eikenprocessierupsen, bestrijding van schimmels en infecties en verwijderen van ernstig aangetaste bomen.

- Onkruidbestrijding openbaar groen (Categorie I G)
  De kosten voor de chemische bestrijdingsmiddelen in het openbare groen zijn fors gestegen. Er zijn enkele middelen landelijk verboden en op dit moment is er nog veel onduidelijk over de toelating van een van de belangrijkste middelen (Round-up). De alternatieve middelen/methoden zijn veel duurder. De financiële consequenties voor 2015 en verder kunnen nog niet worden aangegeven. Dit is sterk afhankelijk van de geboden alternatieven ten tijde van het daadwerkelijke gebruiksverbod van de huidige middelen.

- MFC Haaften (Categorie III H)
  In de Voorjaarsnota 2014 is een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de dekking van de lasten die verband houden met de realisatie van het MFC te Haaften. Besloten is een dekkingsreserve te vormen om een deel van de kapitaallasten van de investering in het MFC gedurende de gehele levensduur van 40 jaar te dekken en de resterende jaarlijkse kapitaallasten ten laste te brengen van de jaarlijkse exploitatie. In deze constructie is uitgegaan van een dekkingsreserve ter grootte van € 1.175.000,-. Om tot dit bedrag te komen is uitgegaan van een netto verkoopopbrengst in 2014 van € 490.000,- van de grondexploitatie Dutry van Haeftenstraat/Schoolstraat fase 1 en een netto verkoopopbrengst eveneens in 2014 van € 275.000,- van de grondexploitatie Schoolstraat fase 2. In 2014 is echter niet het vereiste bedrag van € 765.000,- uit de opbrengst van beide grondexploitaties toegevoegd, maar slechts een bedrag van een kleine € 360.000,- als opbrengst van een deel van de grondexploitatie Schoolstraat fase 1. De voeding van de dekkingsreserve verloopt derhalve vooralsnog niet conform planning. Omdat de onttrekking wel conform planning verloopt, bestaat het gevaar dat de dekkingsreserve onvoldoende middelen gaat bevatten om de geraamde bijdrage aan de dekking van de kapitaallasten gedurende 40 jaar te kunnen

leveren, waardoor een hoger bedrag ten laste van de jaarlijkse exploitatie zal moeten komen. Op zich hoeft het achterblijven van de dotaties aan de dekkingsreserve ten behoeve van het MFC Haaften nog geen reden tot ongerustheid te vormen, maar het is dan wel zaak op korte termijn de benodigde dotaties alsnog aan de dekkingsreserve toe te voegen, omdat anders de kapitaallasten van het MFC voor een groter deel gedekt moeten worden ten laste van de jaarlijkse exploitatie.

Programma 6 Maatschappelijke ondersteuning

- Incidentele aanvullende uitkering (IAU) (Categorie II G)
  De IAU is bedoeld om onder voorwaarden incidentele tekorten van meer dan 10% op het WWB budget (gebundelde uitkering voor inkomensvoorzieningen) op te vangen. De eerste 10% komt voor rekening van de gemeente. De uitkering heeft betrekking op slechts één budgetjaar. Op basis van de geraamde budgetten in de begroting 2014 is berekend dat Neerijnen in aanmerking komt voor een IAU van € 369.000,-. Dit bedrag is in de begroting 2014 als baat opgenomen. Aan de toekenning van het bedrag zijn een aantal voorwaarden verbonden waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor deze bijdrage; bovendien is het totaalbedrag wat door het Rijk beschikbaar is gesteld voor de IAU gelimiteerd en moet het limietbedrag onder alle aanvragers verdeeld worden. Indien en voor zover Neerijnen recht heeft op een IAU over 2014, wordt deze pas ontvangen begin 2016 en derhalve moet deze IAU als risico worden gekwalificeerd.

- Uitvoeringskosten maatschappelijke ondersteuning door gemeente Tiel (Categorie II G)
  De gemeente Tiel voert voor Neerijnen de WWB, Bbz 2004, IOAW, IOAZ, WWIK en Wmo (2007) uit. Met ingang van 2015 komt daar nog bij de uitvoering van de Wmo 2015, de Participatiewet en de Jeudgwet. Tiel brengt de kosten voor uitvoeringswerkzaamheden in rekening bij Neerijnen. Omdat de uitvoeringskosten (mede) bepaald worden door aantallen maal prijs en met name de aantallen onzeker zijn omdat Wmo 2015, Participatiewet en Jeugdwet volledig nieuw zijn in gemeenteland, kunnen de uitvoeringskosten hoger uitvallen.

- Participatiewet (Categorie II H)
  Het financiële kader waarbinnen de gemeente vanaf 2015 de Participatiewet moet uitvoeren, blijft zorgelijk. De financiële krapte heeft niet alleen betrekking op de vergoeding voor de sociale werkvoorziening, maar ook op de begeleiding van werkzoekenden en bijbehorende uitvoeringskosten. Door de snelle afbouw van de vergoeding voor de sociale werkvoorziening, blijft er nauwelijks budget over voor re-integratie met als gevolg dat uiteindelijk de uitstroom uit de bijstand stokt.
  Daarnaast moeten tussen 2015 en 2017 alle Wajongers worden herkeurd. Degenen die (gedeeltelijk) aan de slag kunnen in een reguliere baan, komen terecht bij de gemeente. Er wordt door het Rijk geen extra geld beschikbaar gesteld om deze nieuwe instroom van uitkeringsaanvragen op te vangen.
  Mede voor de uitvoering van de Participatiewet wordt Werkzaak Rivierenland opgericht. Uitgangspunt is dat deze gemeenschappelijke regeling gaat werken met de Rijksbudgetten voor werk en inkomen, waarbij het de vraag is of deze budgetten toereikend zijn. Het risico wordt met name veroorzaakt door het open einde karakter van de regelingen waarbij de gemeenten als eindverantwoordelijken een financieel risico blijven lopen.

- Decentralisatie jeugdzorg (Categorie II H)
  De decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten is inmiddels met ingang van 1 januari 2015 geëffectueerd, maar nog lang niet alles is duidelijk. Hoewel het uitgangspunt is dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen taakstellend zijn (en ook als zodanig in de meerjarenbegroting zijn verwerkt), worden de werkelijke kosten bepaald door het aantal aanvragen en de daarvoor toe te kennen voorzieningen. De kans op budgetoverschrijdingen is derhalve niet ondenkbeeldig.

- Decentralisatie AWBZ (Categorie II H)
  Decentralisatie van AWBZ-taken naar de WMO is per 1 januari 2015 geëffectueerd. Hoewel ook hier het uitgangspunt is dat de beschikbaar gestelde budgetten taakstellend zijn voor het uit te voeren takenpakket, kunnen zich ook hier budgetoverschrijdingen voordoen, zowel vanwege de kortingen op de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen, als door het feit dat het voor gemeenten nieuwe taken betreft, waarbij nog gezocht moet worden naar een optimale beheerorganisatie; identiek aan de Jeugdzorg worden de werkelijke kosten bepaald door het aantal aanvragen en de daarvoor toe te kennen voorzieningen.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

- Kosten van bodemonderzoek en -sanering (Categorie I L)
  Bij de voorbereiding van toekomstige ontwikkelingen voor woningbouw- en/of bedrijventerreinen, dienen vooraf, voordat de definitieve keuze wordt gemaakt om de locaties te ontwikkelen, diverse onderzoeken plaats te vinden. Hierbij kan gedacht worden aan bodemonderzoek, archeologie en milieuzoneringen vanuit de omgeving. Hoewel de kosten van dit soort onderzoeken in de exploitatie van het plan opgenomen worden, kan de gemeente aangesproken worden voor (een deel van) de saneringskosten bij mogelijke bodemsaneringen ongeacht de eigendomssituatie. Op voorhand is niet in te schatten wat de kosten zijn van dergelijke saneringen.

- Sanering voormalige stortplaatsen (Categorie III L)
  Op verzoek van de gemeente Neerijnen heeft Regio Rivierenland een advies uitgebracht met betrekking tot de voormalige stortplaatsen in de gemeente. Aanleiding hiervan was de aanbieding van de onderzoeksrapporten en de brieven van de provincie Gelderland aan de eigenaren van de locaties. De gemeente is eigenaar van enkele locaties en wil weten welke beperkingen en mogelijkheden er voor deze voormalige stortplaatsen zijn. Het onderzoek dat de provincie heeft uitgevoerd is niet een uitputtend en alomvattend onderzoek, maar was gericht op het in beeld brengen van de omvang van de stortplaatsenproblematiek. Het onderzoek is in 3 items verdeeld:
  - Bepaling omvang op basis van historie en visuele waarnemingen;
  - Kwaliteit grondwater;
  - Dikte en kwaliteit deklaag.

  In de gemeente Neerijnen zijn 11 vermoedelijke stortplaatsen geïnventariseerd door de provincie, waarvan 5 locaties in eigendom zijn onze gemeente en deze locaties zijn onderzocht op bodemverontreiniging. Op basis van de onderzoekgegevens trekt de provincie voor de onderstaande locaties de volgende conclusies:
  - Locaties Pompstraat/De Griend en Parallelweg in Waardenburg
    Er is sprake van twee voormalige stortplaatsen, die worden beschouwd als een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het grondwater is sterk verontreinigd met zware metalen. Gezien de aard, de concentratie en omvang van de aangetoonde verontreinigingen in de contactzones (deklaag) en het grondwater is er volgens de provincie geen aanleiding om op dit moment maatregelen te nemen.
  - Locatie Broekgraaf in Hellouw
    Er is sprake van een voormalige stortplaats, die wordt beschouwd als een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het grondwater is sterk verontreinigd met chloor-koolwaterstoffen. Gezien de aard, de concentratie en omvang van de aangetoonde verontreinigingen in de contactzones (deklaag) en het grondwater is er volgens de provincie geen aanleiding om op dit moment maatregelen te nemen. Waarschijnlijk is de sterke verontreiniging niet afkomstig van de stortplaats.
  - Locatie Slotstraat te Opijnen
    Er is sprake van een voormalige stortplaats, die wordt beschouwd als een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het grondwater is licht verontreinigd. Gezien de aard, de concentratie en omvang van de aangetoonde verontreinigingen in de contactzones (deklaag) en het grondwater is er volgens de provincie geen aanleiding om op dit moment maatregelen te nemen.
  - Locatie Esterweg in Est
    De locatie wordt niet als voormalige stortplaats beschouwd. Wel zal de locatie bij de Estse Omloop op een natuurlijk moment (bijvoorbeeld bij verkoop) moeten worden onderzocht.

  Er is sprake van 4 gevallen van ernstige bodemverontreiniging met alle daarbij behorende juridische en financiële consequenties, bij 3 van deze voormalige stortplaatsen is daadwerkelijk een sterke grondwaterverontreiniging aangetroffen. Vooralsnog hoeft geen actie te worden ondernomen.

- Transitie taken Jeugdzorg (Categorie II G)
  In het kader van de Jeugdwet krijgen de gemeenten er een veelheid van taken bij op het gebied van jeugdzorg, jeugdhulpverlening en jeugdreclassering. De overdracht van deze taken gaat gepaard met een korting op de beschikbare middelen oplopend tot 15% in 2017; de gemeenten moeten derhalve de bestaande taken gaan uitvoeren met minder (financiële) middelen. Dit moet in 2015 gebeuren volgens het principe van de 'zachte landing' , hetgeen wil zeggen dat cliënten in 2015 verzekerd moeten zijn van hun bestaande zorg. De werkelijke transformatie met wezenlijk andere keuzes om de jeugdzorg betaalbaar te houden, moet gaan plaatsvinden vanaf 2016. Omdat jeugdzorg een samenstel betreft van een veelheid aan open eind regelingen kan het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit wellicht niet altijd gestand worden gedaan.

- Overdracht bevoegdheid provinciale bedrijven (Categorie I L)
  De provincie Gelderland had tot 1 januari 2014 een (deel)bevoegdheid voor de uitvoering van het milieutoezicht en de milieuhandhaving voor vier bedrijven uit de gemeente Neerijnen. Daarnaast gaf de provincie een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) af voor de omgevingsvergunningen. Deze VVGB was de invulling van het milieudeel van de omgevingsvergunning. Het betrof de volgende bedrijven:
  - Plomp en Zn B.V. te Waardenburg
  - Rhenoy Autodemontage B.V. te Waardenburg
  - Zandwinning Crobsche Waard te Haaften

  Met ingang van 1 januari 2014 is de gemeente Neerijnen bevoegd gezag voor deze bedrijven. Vanuit het Provinciefonds heeft een overheveling plaatsgevonden naar het Gemeentefonds voor uitvoering van de taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Via de Voorjaarsnota 2014 is dit bedrag toegevoegd aan het uitvoeringsbudget van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) omdat deze gemeenschappelijke regeling deze taken uitvoert namens Neerijnen. Omdat de problematiek van genoemde drie bedrijven complexer is dan de problematiek van het gemiddelde Neerijnense bedrijf, bestaat het gevaar dat meer tijd vereist is als gevolg van de complexere handhaving en daarmee de kosten hoger uitvallen dan het beschikbare budget. De gelden voor de bedrijven die voorheen onder de bevoegdheid van de provincie vielen, worden door alle rivierenlandse regiogemeenten overgedragen aan de ODR. Vanuit het solidariteitsbeginsel worden alle Wabo-taken van de bedrijven die voorheen onder de bevoegdheid van de provincie vielen, nu door de ODR uitgevoerd binnen de overgedragen middelen.

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

- Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (Categorie II L)
  Iedereen die een huis of stuk grond koopt (volgens het Burgerlijk Wetboek een ‘onroerende zaak’), wil weten wat er wel of niet mee mag of wat er juist mee moet. Welke publiekrechtelijke beperkingen (dus van overheidswege) zijn opgelegd aan het pand of de grond waar het pand op staat en door welke overheid? Te denken valt dan aan beperkingen die voortvloeien uit een bestemmingsplan, uit een toegekende monumentenstatus of uit een bodemsaneringplicht. De Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen Onroerende Zaken is in werking getreden op 1 juli 2007. Er is een beperkingenregister ingericht. Binnen enkele jaren moeten hierin alle beperkingen geregistreerd zijn. Op dit moment is 80 % van de beperkingen geregistreerd.

- Planschade ex artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening (Categorie I L)
  De Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, heeft de nodige gevolgen voor planschade. De Wro is sinds 1 september 2010 van kracht voor alle planschadeaanvragen die worden ingediend, dus ook voor planschades die vóór 1 juli 2008 zijn ontstaan toen de oude Wro nog van kracht was. Planschades die ouder zijn dan vijf jaar komen te vervallen vanwege verjaring. De nieuwe Wro kent een aantal belangrijke verschillen voor de afhandeling van planschade ten opzichte van de oude Wro. Ten eerste is tegenwoordig sprake van tegemoetkoming in planschade in plaats van een volledige vergoeding van planschade. Daarnaast is sprake van een eigen risico, waarbij een aanvraag voor planschade niet in behandeling behoeft te worden genomen als de potentiële schade minder bedraagt dan 2% van de oorspronkelijke waarde van de onroerende zaak of het inkomen. Door dit eigen risico en de heffing van leges wordt naar verwachting het aantal planschadeaanvragen minder en het uit te betalen bedrag per planschade lager. Overigens is een eigen risico niet van kracht bij directe planschade, maar dat is een weinig voorkomende vorm van planschade.
  In de nieuwe Wro is het (net zoals na de wijziging van 2005) mogelijk om eventuele planschade te verhalen op een initiatiefnemer. Echter de advieskosten voor het in behandeling nemen van een planschadeverzoek mogen wettelijk niet verhaald worden op een initiatiefnemer en blijven dus ten laste van de gemeente.

- Financiële positie grondexploitaties (Categorie I L)
  Voor wat betreft de grondexploitaties manifesteert de economische crisis zich onder andere doordat de financiering die de projectontwikkelaars c.q. bouwers nodig hebben om de projecten uit te voeren, niet of tegen veel zwaardere voorwaarden beschikbaar komt ten opzichte van het verleden. Samen met de afgenomen vraag is het gevolg dat (woning)bouwprojecten vertragen, stil komen te liggen of niet van start gaan. Teneinde de risico's van Neerijnense grondexploitaties in beeld te brengen is enkele jaren geleden aan een externe partij opdracht gegeven voor het maken van een risicoanalyse van de grondexploitaties. Op basis van de aanbevelingen worden door De Lorijn raadgevers o.g. de grondexploitaties jaarlijks getaxeerd om de marktwaarde per 1 januari te bepalen. De taxaties hebben

geleid tot het nemen van een verliesvoorziening op de balans. Per 1 januari 2014 bedroeg deze verliesvoorziening € 3,8 mln. Op basis van de begin 2015 uitgevoerde taxaties verhogen wij de verliesvoorziening per 31-12-2014 niet en daarmee blijft het risico op de grondexploitatie categorie I L (laag).

Programma 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

- Ontwikkelingen uitkering uit het Gemeentefonds (Categorie II H)
  De septembercirculaire 2014 is verwerkt in de meerjarenbegroting 2015-2018 en deze circulaire bevat de meest recente informatie over de uitkering uit het Gemeentefonds gedurende deze periode. Vanwege allerlei ontwikkelingen die spelen op het terrein van het Gemeentefonds moeten de in de meerjarenbegroting opgenomen ramingen voor de uitkering met de nodige onzekerheid omgeven worden. Als belangrijke ontwikkelingen die hoogte van de uitkering uit het Gemeentefonds voor Neerijnen bepalen, kunnen we in ieder geval noemen het groot onderhoud van de (sub)clusters brandweer en rampenbestrijding, werk en inkomen, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing en onderwijshuisvesting en de invoering van objectieve verdeelmodellen voor Wmo 2015 en jeugd inclusief de ontwikkeling van goede overgangsregelingen en inclusief de herziening van het onderdeel Wsw van het participatiebudget op basis van het aantal gerealiseerde Wsw-arbeidsplaatsen in standaardeenheden in 2014. Op het eerste gezicht ziet het er naar uit dat het groot onderhoud van de genoemde (sub)clusters een positief effect zal hebben voor Neerijnen, terwijl er nog weinig gezegd kan worden over de effecten van de introductie van de objectieve verdeelmodellen. Echte duidelijkheid over het totale effect voor Neerijnen zal eerst duidelijk worden in de meicirculaire die eind mei of wellicht zelfs begin juni zal verschijnen.

- Schadeclaims (Categorie II G)
  Met betrekking tot mogelijke schadeclaims valt te denken aan schadeclaims in het kader van de wettelijke aansprakelijkheid en inzake waardeverminderingen aan woningen als gevolg van bestemmingsplanontwikkelingen. De tweede categorie is meegenomen bij de grondexploitatie en zal hier verder niet besproken worden. Voor de eerste categorie aansprakelijkstellingen is een verzekering afgesloten. Het eigen risico voor personen-, zaak- en vermogensschade is € 12.500,- per schadegeval. Hoewel er in 2014 geen beroep op de aansprakelijkheidsverzekering is gedaan en er dus geen eigen risico voor de gemeente is opgetreden, vertegenwoordigt het hoge eigen risico een niet onaanzienlijk risico, zeker gezien het feit dat het eigen risico per individueel schadegeval van toepassing is.

- Risico's die voortvloeien uit borgstellingen en gemeentegaranties (Categorie II L)
  De gemeente Neerijnen staat garant voor de betaling van rente en aflossing van een tweetal geldleningen van stichting De Wittenberg. Het schuldrestant van deze leningen bedraagt € 68.067,- per 31-12-2014. Ook voor Vitens staat de gemeente garant voor een bedrag van € 95.063,-. Dit bedrag is naar rato van het aantal aansluitbare percelen. Daarnaast fungeert de gemeente als achtervang van een aantal door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gegarandeerde geldleningen van in totaal € 10.413.000,-. Dit betreffen leningen die afgesloten zijn door Woningbouwvereniging De Goede Woning, Woningstichting De Kernen en de Vestia Groep.

- Hypotheken (Categorie III G)
  Tot 2009 werden aan medewerkers van de gemeente hypotheken verstrekt op basis van een door de raad vastgestelde regeling. Vanaf 2009 is de hypotheekverstrekking voor nieuwe leningen verboden door middel van aanpassing van de wet Fido. De reeds verstrekte hypotheken blijven echter bestaan. In Neerijnen zijn aan 17 personen hypotheekleningen verstrekt met een schuldrestant per 31-12-2014 van € 2,77 mln. Door de verslechterde situatie op de woningmarkt kan het voorkomen dat bij verkoop van de woning de opbrengst niet toereikend is voor de aflossing van het schuldrestant.

In het overzicht op de volgende pagina wordt de totale risicowaarde van bovengenoemde risico's in beeld gebracht.

Conclusie
Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit ad van € 3.502.000,- en het berekende schadebedrag van de inventarisatie van de aanwezige risico's ad € 2.281.250,- kan de conclusie getrokken worden dat er in de gemeente Neerijnen voldoende ruimte (weerstand) beschikbaar is om financiële tegenvallers op te vangen.

	Risico	Kans	Schadebedrag
Programma 0 Algemeen bestuur			
Burgemeester en wethouders (I L)	50.000	12,50%	6.250
Juridische kwaliteitszorg (II G)	175.000	50,00%	87.500
Wet dwangsom en beroep (I L)	50.000	12,50%	6.250
Programma 1 Openbare orde en veiligheid			
Regionalisering basis-brandweerzorg/overdracht brandweerkazernes (I L)	50.000	12,50%	6.250
Vervallen Rijksbijdrage bij ramp of zeer zwaar ongeval (I G)	50.000	50,00%	25.000
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
Wegen (III G)	500.000	50,00%	250.000
Beheer openbare verlichting (I G)	50.000	50,00%	25.000
Programma 4 Onderwijs			
Buitenonderhoud schoolgebouwen (I L)	50.000	12,50%	6.250
Uitvoering leerlingenvervoer (I H)	50.000	87,50%	43.750
Programma 5 Cultuur en recreatie			
Bomenonderhoud (I G)	50.000	50,00%	25.000
Onkruidbestrijding openbaar groen (I G)	50.000	50,00%	25.000
MFC Haaften (III H)	500.000	87,50%	437.500
Programma 6 Maatschappelijke Ondersteuning			
Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) (II G)	175.000	50,00%	87.500
Hogere uitvoeringskosten gemeente Tiel (II G)	175.000	50,00%	87.500
Participatiewet (II H)	175.000	87,50%	153.125
Decentralisatie Jeugdzorg (II H)	175.000	87,50%	153.125
Decentralisatie AWBZ (II H)	175.000	87,50%	153.125
Programma 7 Volksgezondheid en milieu			
Kosten bodemonderzoek en -sanering (I L)	50.000	12,50%	6.250
Sanering voormalige stortplaatsen (III L)	500.000	12,50%	62.500
Transitie jeugdtaken (II G)	175.000	50,00%	87.500
Overdracht bevoegdheid provinciale bedrijven (I L)	50.000	12,50%	6.250
Programma 8 Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting			
Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (II L)	175.000	12,50%	21.875
Planschade ex artikel 6.1 Wro (I L)	50.000	12,50%	6.250
Financiële positie grondexploitaties (I L)	50.000	12,50%	6.250
Financiering en algemene dekkingsmiddelen			
Ontwikkelingen uitkering Gemeentefonds (II H)	175.000	87,50%	153.125
Schadeclaims (II G)	175.000	50,00%	87.500
Risico's uit borgstellingen en garanties (II L)	175.000	12,50%	21.875
Hypotheken (III G)	500.000	50,00%	250.000
Totaal risicoschadebedrag			2.281.250

3.2 Verbonden partijen

Wat is een verbonden partij
In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de zogenaamde 'verbonden partijen' van de gemeente Neerijnen. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het kan gaan om gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijke organisatie), deelnemingen (vennootschappen), stichtingen en verenigingen (privaatrechtelijke organisaties).
Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft over de verbonden partij, hetzij in de vorm van een zetel in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente voor de kosten opdraait als de verbonden partij failliet gaat, of als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de partij haar verplichtingen niet nakomt. Er is ook sprake van een financieel belang als de gemeente risico draagt over ingelegd kapitaal, zoals het bezit van aandelen.

Waarom inzicht in verbonden partijen
Het is vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt van belang dat in begroting en jaarverslag inzicht wordt gegeven in het reilen en zeilen van de verbonden partijen.

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan uitvoeren. Als de uitvoering van het beleid is gedelegeerd aan een verbonden partij, blijft de gemeente de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen, zoals die in de programmaplannen zijn opgenomen. De in deze paragraaf gepresenteerde informatie is dan ook een middel voor de raad om de kaderstellende en controlerende taak naar behoren te kunnen uitoefenen.

De gemeente moet daarnaast inzicht hebben in alle ins en outs van de verbonden partijen, omdat ze kosten en financiële risico's met zich meebrengen en dus beslag leggen op een deel van de gemeentelijke middelen.

De raad heeft op 20 januari 2011 de nota 'Verbonden partijen gemeente Neerijnen' vastgesteld. In deze nota is het beleidskader uitgewerkt waaraan de verbonden partijen van de gemeente Neerijnen dienen te voldoen. Ook is in deze nota vastgelegd op welke wijze beheer van en toezicht op verbonden partijen vorm gegeven kan worden.

Verbonden partijen en Neerijnen
Onderstaande tabel bevat een overzicht van de verbonden partijen van Neerijnen per 31 december 2014 en de bestuurlijke vertegenwoordiging van onze gemeente eveneens per 31 december 2014.

Type en naam verbonden partij	Bestuurlijke vertegenwoordiging	
Gemeenschappelijke regelingen		
1. Regio Rivierenland (vestigingsplaats:Tiel)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder H.A. Verwoert Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Burgemeester	
2. Werkvoorzieningsschap LANDER (vestigingsplaats: Geldermalsen)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Krook Raadslid S.L.T.A.J. Nouwens Raadslid H.B. Challik Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Andriesse	
3. Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal (vestigingsplaats: Kerk-Avezaath)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder H.A. Verwoert Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder T. Kool	

Type en naam verbonden partij	Bestuurlijke vertegenwoordiging	
4. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) (vestigingsplaats: Nijmegen)	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder H.A. Verwoert	
5. Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) (vestigingsplaats: Tiel)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Andriesse Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Krook	
6. Regionaal Archief Rivierenland (RAR) (vestigingsplaats: Tiel)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Andriesse Raadslid H. Mulder Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Krook Raadslid C.F. van Wendel de Joode	
7. Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) (vestigingsplaats:Tiel)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder T. Kool Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder H.A. Verwoert	
8. GGD Gelderland-Zuid (GGD-GZ) (vestigingsplaats: Nijmegen)	Lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Krook Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur Wethouder J. Andriesse	
Deelnemingen		
9. BNG Bank (vestigingsplaats: 's Gravenhage)	Vertegenwoordiger aandeelhoudersvergadering Wethouder J. Andriesse	

1. Regio Rivierenland
Regio Rivierenland is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling van 10 gemeenten te weten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.
Regio Rivierenland is opgericht om de deelnemende gemeenten te ondersteunen en te faciliteren op alle terreinen waarop gemeenten zich richten en een verantwoordelijkheid hebben. Dit gebeurt door gemeentelijke taken aan de regio over te dragen, contracten met de Regio af te sluiten over het leveren van diensten en afspraken te maken over beleidsmatige afstemming.

Begroting en jaarstukken van Regio Rivierenland bestaan net als bij de gemeenten ook uit een aantal programma´s. Bij Regio Rivierenland wordt wat dit betreft een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning van de regio bestaande uit de programma's 'Regionale samenwerking' en 'Programma's & strategie' en de uitvoerende (dienst)onderdelen van de regio bestaande uit de programma's 'Avri' en 'Contractgestuurde dienstverlening'.

De voorlopige jaarstukken 2014 van Regio Rivierenland sluiten met een positief saldo van € 364.130,-. Onderstaand zijn per programma beknopt de inhoudelijke en/of financiële highlights beschreven.

Regio Rivierenland	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 4.043.000,-	€ 3.829.000,-
Vreemd vermogen	€ 36.720.000,-	€ 39.611.000,-
Financieel resultaat		€ 364.130,-

Programma 1 - Regionale samenwerking: De prestatieafspraken, zoals opgenomen in de begroting 2014 zijn gerealiseerd. Nagenoeg alle raden hebben in het laatste kwartaal van 2014 ingestemd met een nieuwe manier van samenwerken waarbij de raden beter in positie komen om hun kaderstellende en controlerende rol te kunnen uitvoeren. Ook op collegeniveau is een nieuwe werkwijze afgesproken waardoor doelgerichter gewerkt kan worden aan de speerpunten van Rivierenland (Agribussines, Logistieke Hotspot en Recreatie en Toerisme) en aan andere thema's waar gemeenten met elkaar aan de slag willen.
Het resultaat op programma 1 bedraagt € 286.000,-. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting betreffen het niet inzetten van het budget voor onvoorziene uitgaven, het niet invullen van vacatures en het niet inzetten van de stelpost voor incidentele loonontwikkeling, kostenbesparingen en het realiseren van rente-opbrengsten.

Programma 2 – Programma's & strategie: Binnen het Regiocontract 2012-2015 zijn veel projecten volgens planning uitgevoerd. In totaal is in het begrotingsjaar 2014 bijna € 4 miljoen besteed overeenkomstig de doelstellingen van het Regiocontract. In 2014 is afscheid genomen van de structuur van 5 programmaraden. Gekozen is om een tussentijdse structuur te hanteren van 3 tijdelijke programmaraden. In november 2014 zijn de laatste tijdelijke programmaraden bijeen geweest waar ook een overdrachtsdossier gemaakt werd voor de speerpuntberaden.

Programma 3 – Avri: Op 1 januari 2014 is het nieuwe afvalbeleid “Goed Scheiden loont” ingevoerd. Daarnaast zijn de buitendiensten van drie gemeenten (waaronder Neerijnen) overgenomen. Om deze ontwikkeling goed te kunnen volgen is eveneens geïnvesteerd in de bedrijfsvoering. Enerzijds is een nieuw financieel systeem ingevoerd en zijn grote stappen gezet in de digitalisering van de bedrijfsvoering.
Het voordelig resultaat basispakket/afvalstoffenheffing 2014 bedraagt € 444.000,-. Dit resultaat is afgestort naar de voorziening inzameling afvalstoffenheffing. Het positieve resultaat op de plustaken ten bedrage van € 62.000,- is aan de algemene bedrijfsreserve toegevoegd.

Programma 4 – Contractgestuurde dienstverlening: Uit de evaluatiegesprekken en rapportages blijkt dat de taken van Contractgestuurde dienstverlening naar tevredenheid van de gemeenten zijn uitgevoerd. Het programma sluit met een positief saldo van € 148.000. Dit saldo wordt toegevoegd aan de reserve contractgestuurde dienstverlening.

In de primitieve begroting 2014 van Regio Rivierenland was de bijdrage van Neerijnen geraamd op een bedrag van € 89.390,-. Naar aanleiding van de Bestuursrapportage 2014 van Regio Rivierenland is de bijdrage van Neerijnen verlaagd tot € 85.168,-. Op basis van de concept jaarstukken 2014 van Regio Rivierenland zal de bijdrage van Neerijnen uitkomen op € 66.611,-.
Voor Neerijnen betekent dit een incidentele meevaller van ca. € 18.500,-; dit bedrag is verwerkt in de jaarstukken 2014 van onze gemeente.

2. Lander werk & participatie
Lander werk & participatie is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten voor de uitvoering van een aantal belangrijke sociale verzekeringswetten: de Wet sociale werkvoorziening (WSW), de Wet werk & bijstand (WWB), de voormalige Instroom- en Doorstroomregeling (I/D), de voormalige Wet inschakeling werkzoekenden (WIW), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (WAJONG) en de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ). De deelnemende gemeenten in Lander zijn Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel. De missie van Lander is het bieden van werk aan mensen die niet op eigen kracht een baan kunnen vinden of hen begeleiden naar een plek op de reguliere arbeidsmarkt.

In uw vergadering van 18 december 2014 heeft uw raad besloten tot deelname in de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland met ingang van 1 januari 2015. Deze gemeenschappelijke regeling behelst de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel. Werkzaam Rivierenland is een uitvoeringsorganisatie inzake de Participatiewet waarin per 1 januari 2016 de Gemeenschappelijke regeling Lander zal integreren.

In de begroting 2014 van Lander werd een tekort geraamd van € 1,5 miljoen. De jaarrekening 2014 laat echter een positief resultaat zien van € 511.000. Het voordeel van € 2,0 miljoen is vooral te verklaren door een hogere opbrengst aan subsidies van circa € 1,1 miljoen en het restant in verband met lagere kosten voor de doelgroepen en organisatiekosten. Na het resultaat van incidentele baten/lasten ad. € 82.000 en het saldo mutaties bestemmingsreserves ad. € 159.000 resteert een resultaat na bestemming van € 434.000.

Voorgesteld wordt dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve komt hiermee op € 3 miljoen. Daarnaast zijn voor € 6,5 miljoen bestemmingsreserves aanwezig bij Lander.

Lander	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 9.078.000,-	€ 9.671.00,-
Vreemd vermogen	€ 6.111.000,-	€ 4.499.000,-
Financieel resultaat		€ 434.000,-

3. Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal
Het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten (Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en West Maas en Waal). Op 1 december 1998 is besloten om samen met het Recreatieschap Over-Betuwe en Natuur- en Recreatieschap Lingegebied de BV Recreatiemaatschappij Rivierengebied op te richten. De maatschappij is een maatschappelijke onderneming gericht op het behartigen van maatschappelijke taken zonder onderworpen te zijn aan aandeelhouderswaarden. Sinds mei 2008 is de naam van de BV gewijzigd en wordt gewerkt vanuit de handelsnaam 'uit®waarde'.
Het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal behartigt de belangen op het gebied van openluchtrecreatie, toerisme, landschapsschoon en natuurbescherming op bovenlokaal niveau voor de acht deelnemende gemeenten. De kernactiviteit van 'uit®waarde' bestaat uit het instandhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbaar recreatief toeristische infrastructuur in het werkgebied van de in het rivierengebied samenwerkende recreatieschappen ten behoeve van een breed publiek.

Omdat met ingang van 1 juli 1999 alle taken van het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal zijn overgedragen aan de BV Recreatiemaatschappij Rivierengebied, voert het schap geen eigen activiteiten en exploitaties meer uit.
Bij de instelling van de BV Recreatiemaatschappij Rivierengebied op 1 juli 1999 is de exploitatiebijdrage van de gemeente Neerijnen aan het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal in één keer afgekocht, zodat met ingang van deze datum geen exploitatiebijdragen meer verschuldigd zijn. Op basis van de gekozen constructie en de eenmalige afkoop van de exploitatiebijdrage, is het risico van de gemeente Neerijnen beperkt tot het teloorgaan van de op 1 juli 2008 ingebrachte afkoopsom.

4. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een samenwerkingsverband van 18 gemeenten (Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Groesbeek, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Millingen aan de Rijn, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, Ubbergen, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel) voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het samenwerkingsverband, gevestigd in Nijmegen, is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsrisico's. De VRGZ zorgt voor een veilige regio waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden en de inwoners kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening en brandweerzorg; dit in samenwerking met de 18 gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partners.

Het algemeen bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de 18 deelnemende gemeenten onder voorzitterschap van de burgemeester van de gemeente Nijmegen. Organisatorisch gezien bestaat de VRGZ uit vijf sectoren: de sector Veiligheidsbureau, de sector Brandweer, de sector Gemeenschappelijke meldkamer, de sector Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio en de sector Regionale ambulancevoorziening. Als belangrijke ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid kunnen in 2014 worden genoemd:

- Meldkamers: transitie naar één landelijke meldkamerorganisatie (LMO).
- Politie Oost-Nederland: oriëntatie op verdere versterking en verbinding.
- Bovenregionale samenwerking: intensiveren van samenwerking met buurregio's en regio's in Oost-Nederland.
- Evaluatie Wet veiligheidsregio's en Strategische Agenda.
- Regionale uitvoeringsdiensten: VRGZ is adviseur op delen van taakgebieden bij omgevingsdiensten.
- Transitie Jeugdzorg.
- Nieuw financieringsstelsel ambulancezorg.
- Overdracht kazernes.
- Doorontwikkeling brandweer

In 2014 is door de Veiligheidsregio een nieuwe nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten op 12 februari 2015. Dit jaar zijn bij de verschillende organisatie onderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de Programmabegroting 2014 van Veilligheidsregio Gelderland-Zuid was een bijdrage 2014 voor Neerijnen opgenomen van € 836.717,-. Door nagekomen correcties voor een bedrag van -/- € 17.154,- is de bijdrage voor Neerijnen gedaald naar € 819.563,-. De werkelijke bijdrage voor Neerijnen over 2014 komt uit op € 808.017. Een voordeel derhalve van € 11.546.
Het financieel resultaat van het programma Crisis en Rampenbestrijding van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid voor 2014 komt uit op een bedrag van € 634.000,-. Het programma Regionale Ambulance Voorziening sluit met een nadeel van € 449.000.

In de concept jaarstukken is als voorstel voor resultaatbestemming opgenomen om:
– € 73.000 toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding (tot aan 5% van de omzet).
– € 561.000 toe te voegen aan een bestemde reserve vakantiegeld.
– € 449.000 te onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV.

Veiligheidsregio	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 8.335.000,-	€ 5.881.000,-
Vreemd vermogen	€ 42.361.000,-	€ 46.070.000,-
Financieel resultaat		€ 185.000,-

5. Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)
Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) is sinds 1 januari 2008 operationeel. Deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling zijn Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal, Waterschap Rivierenland en Regio Rivierenland; met ingang van 2013 is ook de gemeente Wijk bij Duurstede toegetreden. Voor de gemeenten IJsselstein en Montfoort werden in 2013 werkzaamheden uitgevoerd op basis van een dienstverleningsovereenkomst; met ingang van 2014 zijn beide gemeenten toegetreden tot de BSR.

Doel van de BSR is samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen alsmede uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en beheer en uitvoering van vastgoedinformatie.

In de begroting 2014 van onze gemeente is een raming van € 121.094,- opgenomen als bijdrage aan BSR voor de uitvoering van de Wet Waardering onroerende zaken en een raming van € 26.927,- voor de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen; in totaal derhalve een bedrag van € 148.021,-.
De concept-jaarrekening 2014 is nog niet beschikbaar. Op basis van voorlopige cijfers komt de totale bijdrage van Neerijnen voor 2014 op € 148.600 en is daarmee vrijwel gelijk aan de begrote bijdrage.

BSR	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	-	-
Vreemd vermogen	€ 17.719.000	€ 18.728.000
Financieel resultaat		-

6. Regionaal Archief Rivierenland
Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) is in 1999 ontstaan uit een fusie tussen de archiefdiensten Tiel-Buren-Culemborg en de KLEM-gemeenten (Kesteren, Lienden, Echteld en Maurik). In 2003 is ook het Waterschap Rivierenland aangesloten bij deze gemeenschappelijke regeling en met ingang van 1 januari 2009 nemen ook Geldermalsen en Neerijnen deel.
Met ingang van 1 januari 2014 is Streekarchief Bommelerwaard (SAB) aangesloten bij het Regionaal Archief Rivierenland. Hierdoor zijn de huidige deelnemende gemeenten nu: Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel.

De taak van het Regionaal Archief Rivierenland is het gemeenschappelijk beheer van de archiefbewaarplaats in het werkgebied van de naar die archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers. Uitgangspunt daarbij is de gemeenschappelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle naar die archiefbewaarplaats overgebrachte archiefstukken. Daarnaast ook nog het verlenen van diensten aan het publiek en de deelnemers en het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers.

Het verslagjaar 2014 is in zoverre bijzonder, dat dit de eerste jaarrekening van het RAR is na de aansluiting van het SAB. Geconstateerd kan worden dat het uiteindelijke resultaat over 2014 goed aansluit bij de eerste gezamenlijke begroting. De bijdrage van de gemeente Neerijnen aan het Regionaal Archief Rivierenland was voor 2014 aanvankelijk geraamd op een bedrag van € 113.314,-. In de concept jaarrekening 2014 van het Regionaal Archief Rivierenland wordt gemeld dat het positief resultaat over 2014 € 18.135,- bedraagt en dat dit batig saldo aan de deelnemende gemeenten kan worden gerestitueerd. Voor Neerijnen betekent dit een restitutie van € 1.051,-. Voor 2014 is in totaal een bedrag van € 113.314,- betaald aan het Regionaal Archief Rivierenland; bij een restitutie van € 1.051,- komen de daadwerkelijke lasten voor het jaar 2014 uit op € 112.263,-.

Regionaal archief	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 1.103.574,-	€ 620.746,-
Vreemd vermogen	€ 9.641.897,-	€ 9.413.868,-
Financieel resultaat		€ 18.135,-

7. Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)
De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) is op 1 april 2013 van start gegaan als een gemeenschappelijke regeling van de provincie Gelderland en 10 gemeenten te weten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.

De ODR verzorgt de taken op het gebied van vergunningverlening en toezicht op het gebied van milieu voor de deelnemende lagere overheden; daarnaast verzorgt de ODR voor een aantal gemeenten ook de taken op het gebied vergunningverlening en toezicht op het gebied van bouwen (WABO-taken). Neerijnen had in eerste instantie alleen de milieutaken aan de ODR overgedragen, maar heeft later besloten ook de WABO-taken met ingang van 1 maart 2014 over te dragen aan de ODR.

Wat betreft de vergunningverlening door de ODR is de bestaande dienstverlening zoveel mogelijk gecontinueerd en waar mogelijk verbeterd. Er is een aantal procesverbeteringen doorgevoerd, waarbij met name rekening is gehouden met het voldoen aan wettelijke termijnen binnen het proces van de vergunningverlening bouw. Het resultaat is geweest dat nagenoeg alle vergunningen binnen de wettelijke termijnen met de bestaande kwaliteit zijn afgehandeld.

In de begroting 2014 van Neerijnen is als bijdrage aan de ODR voor de uitvoering van het milieubeheer een bedrag opgenomen van € 168.428,-. In de Voorjaarsnota 2014 is dit bedrag verhoogd met € 30.567 in verband met de overheveling van bevoegdheden van provincie naar de gemeenten. De gemeenten beleggen deze werkzaamheden bij de ODR en sluizen het via het Gemeentefonds ontvangen bedrag door naar de Omgevingsdienst. Per 1 maart 2014 zijn de Wabo-taken overgedragen naar de ODR. In de Voorjaarsnota 2014 is hiervoor een budget aan de ODR overgeheveld van € 369.384. De totale geraamde bijdrage aan de ODR komt hiermee op € 560.046.

Het resultaat over het boekjaar 2014 van de ODR komt uit op € 1.075.515,-. Aan het Algemeen bestuur zal worden voorgesteld dit resultaat als volgt te bestemmen:

- De bijdrage van de provincie ad. € 238.861 inzake de afkoop van de meerkosten van het voormalig provincie personeel toe te voegen aan een bestemmingsreserve.
- Het positief saldo van de projectbegroting ad. € 300.951 toe te voegen aan een bestemmingsreserve doorlopende kwaliteitsontwikkeling ODR.
- Het restant rekeningresultaat 2014 van € 535.702,- uit te keren aan de deelnemers.

Op basis van de voorgestelde verdeling van het restant rekeningresultaat 2014 van € 535.702,- ontvangt de gemeente Neerijnen € 22.873,- terug. Dit bedrag is verwerkt in de jaarrekening Neerijnen 2014. De totale bijdrage over 2014 komt hiermee op € 537.173.

ODR	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 867.886,-	€ 1.289.964,-
Vreemd vermogen	€ 2.705.284,-	€ 1.888.833,-
Financieel resultaat		€ 1.075.515,-

8. GGD Gelderland-Zuid
GGD Gelderland-Zuid is de opvolger van GGD Nijmegen en GGD Rivierenland. Door de fusie van de beide GGD-en per 1 juli 2013 tot de GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling ontstaan van 18 gemeenten te weten Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Groesbeek, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Millingen aan de Rijn, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, Ubbergen, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Het doel van de fusie was enerzijds te voldoen aan de eisen van de Wet Publieke Gezondheid (WPG met territoriale congruentie) en om anderzijds een modernere GGD voor de deelnemende gemeenten tot stand te brengen.

De kerntaak van de GGD Gelderland-Zuid is onveranderd gebleven ten opzichte van de kerntaak van de beide voorgangers: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid. De wijze waarop en met welke partijen invulling wordt gegeven aan die taak is wel in ontwikkeling. De GGD heeft de ambitie om gemeenten te ondersteunen bij taken die door de decentralisatie bij de gemeente worden neergelegd en dit brengt met zich mee dat nog meer ingezet is en zal worden op het verbinden van gezondheid, preventie, zorg, welzijn, onderwijs en sociale veiligheid. GGD Gelderland-Zuid heeft bij haar start als koers geformuleerd:

- Verdere verbinding zorg en veiligheid.
- Versterking van signalering, monitoring en bevordering van gezondheid.
- Klaar zijn voor de transitie in het jeugddomein.
- De GGD is een vangnet.

Na een lange periode van fuseren was 2014 het eerste volledige jaar van GGD Gelderland-Zuid. Het resultaat na bestemmen over 2014 is € 997.000 positief. Dit is voor een groot deel te danken aan de subsidietoekenning van € 550.000 door het Ministerie van Volksgezondheid en Sport (VWS) voor de kosten om te komen tot een territoriaal congruente GGD in Gelderland-Zuid. Daarnaast is er een positief verschil tussen de beginwaarde en de nieuw vastgestelde streefwaarde van de algemene reserve op 1 januari 2014 ad. € 270.000. Het totaal te bestemmen positief resultaat over 2014 komt hiermee op € 1.267.000.
In de concept jaarstukken is als voorstel voor resultaatbestemming opgenomen om:
– € 475.000 toe te voegen aan een bestemde reserve vakantiegeld.
– € 125.000 toe te voegen aan een bestemde reserve WMO-toezicht.
– € 667.000 terug te betalen aan de deelnemende gemeenten.

In de primitieve begroting 2014 van Neerijnen was een bijdrage aan de GGD opgenomen van € 268.674. Gebaseerd op de begroting 2014 van de GGD is de raming in de Voorjaarsnota 2014 verhoogd met € 50.559 tot € 319.233. De werkelijke bijdrage over 2014 voor Neerijnen bedraagt € 320.341. Van het terug te betalen bedrag aan de deelnemende gemeenten ad. € 667.000 is het aandeel van Neerijnen € 10.188. Dit bedrag is opgenomen in de jaarrekening 2014 van Neerijnen.

GGD	Per 1-1-2014	Per 31-12-2014
Eigen vermogen	€ 1.792.000,-	€ 2.809.000,-
Vreemd vermogen	€ 6.011.000,-	€ 5.173.000,-
Financieel resultaat		€ 997.000,-

9. BNG Bank
De gemeente Neerijnen is aandeelhouder van de BNG Bank, maar heeft geen afvaardiging in het bestuur. De aandelen van de BNG Bank zijn voor 50% in handen van gemeenten en provincies. De andere helft is in handen van het Rijk.

BNG Bank is een bank die alleen werkt voor de maatschappelijke sectoren die binding hebben met de overheid. De essentie van de bank is de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers laag te

houden. De aandeelhouders hebben zeggenschap in de BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (één stem per aandeel van € 2,50). Over 2014 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 126 miljoen (2013: EUR 283 miljoen).

In onze gemeentebegroting was voor 2014 een dividenduitkering op het aandelenbezit BNG Bank geraamd van € 15.000,- op basis van 14.040 aandelen. De werkelijke dividenduitkering over 2014 zal uitkomen op een bedrag van € 8.003,-, hetgeen € 6.997,- lager is dan oorspronkelijk geraamd.

BNG Bank verwacht dat de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen in 2015 licht lager zal uitkomen dan in het voorgaande jaar. De nieuwe verstrekkingen betreffen naar verwachting vooral herfinanciering van aflopende leningen. Het renteresultaat over 2015 zal naar verwachting lager uitkomen dan over 2014. De aanhoudend lage marktrente veroorzaakt een dalende trend van de renteopbrengst uit de eigen middelen van de bank. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor de politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2015.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen
In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen wordt ingegaan op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de 'grotere' kapitaalgoederen van onze gemeente. Dit omvat onder meer de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De kosten van instandhouding van deze kapitaalgoederen zijn opgenomen in meerjaren onderhoudsplannen, die door de raad zijn vastgesteld.

Riolering en water
In 2013 is het Water- en Rioleringsplan 2013-2017 (WRP) voor de gemeente Neerijnen opgesteld. Dit is een gecombineerd plan van de disciplines rioleringen water. In het plan zijn de acties opgenomen om te kunnen voldoen aan alle gemeentelijke watertaken. De acties met betrekking tot het oppervlaktewater zijn overgenomen vanuit het Waterplan 2011.

In 2014 is een onderzoek naar hemelwatersystemen in Haaften uitgevoerd. Daarnaast is uitvoering gegeven aan grootschalige rioolrenovatie en afkoppeling van regenwater in Haaften (Dutry van Haeftenstraat, M.P. van Willigenweg en Engelenhof) en Waardenburg (Kon. Julianaplantsoen).
In Haaften is naast bovengenoemd afkoppelproject, het watercompensatieproject 't Kempke afgerond. Hiermee wordt invulling gegeven aan de creatie van meer bufferend vermogen voor het totale watersysteem van Haaften bij hevige regenval.

Het inventariseren van de duikers in Hellouw is samen met het watersysteemonderzoek in het noordelijke deel van Haaften afgerond. In de kern van Haaften is in samenwerking met Waterschap Rivierenland een onderzoek gestart naar het functioneren van van het watersysteem in relatie met het rioleringssysteem. Vanwege de complexiteit van het systeem in Haaften wordt ook het waterkwaliteitsspoor voor deze kern meegenomen.

In voorbereiding op de herstructurering van de glastuinbouw is in de gemeente Neerijnen in 2014 een onderzoek afgerond naar het huidige functioneren van de riolering in de glastuinbouwgebieden van Tuil en Est. Herstructurering is noodzakelijk om te zorgen voor een effectieve behandeling van van bedrijfsafvalwater uit de glastuinbouw. In overleg met het kernteam Bommelerwaard (samenwerkingsverband tussen de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel, Waterschap Rivierenland en LTO) zal in 2015 een verdere projectaanpak worden bepaald.

Groen
In december 2013 is het groenplan 'Ruimte voor groen' vastgesteld door de raad. Het groenplan geeft inzicht in hoe de gemeente de komende jaren wil omgaan met het groen. In 2014 is de planning van het beleids- en beheerplan gevolgd en loopt op schema. Met het opzetten van een waardevolle bomenlijst is een start gemaakt en de verwachting is dat deze in het voorjaar van 2015 gereed zal zijn. De lijst zal ter vaststelling aan het college worden voorgelegd.

De uitvoering van de bestekken is conform planning gerealiseerd. De bestekken voor het maaien van bermen en watergangen en het machinaal knippen van hagen worden begin 2015 aanbesteed.

Wegen
Met het vaststellen van het beleidsplan Beheer en onderhoud wegen is overgegaan tot het beheren en onderhouden van het wegennet op beeldkwaliteit. In 2014 is het geplande onderhoud uitgevoerd en zijn de projecten voortvloeiend uit het beleid- en beheerplan conform planning gerealiseerd. Het project Slimwei kent nog een doorloop in 2015.

De aanpassingen aan de Korfgraaf zijn niet gerealiseerd, omdat de aanleg van de rotonde op de kruising met de Graaf Reinaldweg (N 830) voorlopig is uitgesteld. In overleg met de provincie wordt bekeken om deze aanpassingen alsnog uit te voeren in combinatie met de uitvoering van het groot onderhoud aan de provinciale weg en de eventuele aanpassingen aan de N 830 die gelijktijdig met dit groot onderhoud zullen worden uitgevoerd. Zo wordt momenteel het opheffen/aanpassen van de kruising N 830 met de Irenestraat onderzocht door verplaatsing van deze kruising naar de Korfgraaf, zodat Hellouw een nieuwe entree van de bebouwde kom krijgt.

In 2014 is een aanvang gemaakt met structureel onderhoud van de bermen langs de wegen door deze te herprofileren en dit beleid wordt in 2015 voortgezet. Ten behoeve van het bermenonderhoud wordt onderzocht of beton- of asfaltverharding kan worden aangelegd langs een aantal druk bereden wegen als de Esterweg en de Bommelsestraat.

De onderhoudsbestekken (zowel asfalt- als elementverhardingen) worden opnieuw aanbesteed. Aangezien de aanbesteding in het kader van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomst nu wordt verzorgd door AVRI, zal deze aanbesteding nu gebeuren in combinatie de aanbesteding van het klein onderhoud van andere gemeenten.

Openbare verlichting
In de gemeente Neerijnen staan een kleine 2100 lichtmasten van diverse aard, kwaliteit en leeftijd. In het beleid- en beheerplan openbare verlichting is aandacht besteed aan de kwaliteit van de verlichting en het aspect energiebesparing; naast integraal beheer krijgen ook politiekeurmerk en veiligheid hierbij de nodige aandacht.

De planning van het vastgestelde beleid- en beheerplan verloopt volgens schema. Momenteel wordt het project 'herstructurering openbare verlichting buitengebied' gerealiseerd. Gezien het omvangrijke karakter van dit project en de impact die het heeft op de betrokken bewoners en ondernemers in het buitengebied, wordt de uitvoering begeleid met een uitgebreid communicatietraject, waarbij betrokkenen in de gelegenheid worden gesteld opmerkingen te maken en/of vragen te stellen. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot aanpassing van de plannen.

Naast bovengenoemd project wordt onderzocht of in het kader van regulier onderhoud, de lichtmasten in het buitengebied die niet worden omgebouwd, kunnen worden voorzien van LED-verlichting. Hiermee wordt nagestreefd dat de gehele openbare verlichting in het buitengebied voldoet aan de laatste eisen, zodat de komende twintig jaar geen noemenswaardig onderhoud meer hoeft te worden verwacht.

In 2016 wordt conform het beleid- en beheerplan openbare verlichting een deel van de armaturen binnen de bebouwde kom vervangen door LED-verlichting. Hiervoor wordt in 2015 een plan van aanpak opgesteld, waarbij wordt onderzocht of het mogelijk is alle armaturen in één keer te vervangen waardoor aanbestedingsvoordelen behaald kunnen worden door de grotere volumes in combinatie met lagere onderhoudslasten. In het op te stellen plan wordt een financieringsvoorstel uitgewerkt dat past binnen de beschikbare middelen.

Begraafplaatsen
In 2014 is gestart met een evaluatie van het beleid en het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen; in 2015 wordt deze evaluatie afgerond. Met ingang van 1 maart 2015 verzorgt AVRI ook de administratie van de begraafplaatsen; Neerijnen zorgt voor ondersteuning om waar mogelijk de bestaande achterstanden weg te werken.

In 2014 is regulier onderhoud gepleegd op de begraafplaatsen. De werkzaamheden voor 2015 zijn (deels) afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie van het beleid en beheer over de afgelopen jaren.

Op de begraafplaats aan de Bernhardstraat te Haaften wordt in het voorjaar van 2015 op enkele grafvelden de bodemstructuur verbeterd ter bestrijding van wateroverlast.

Gemeentelijke gebouwen
Ook bij het beheer van de gemeenlijke gebouwen is het gebruikelijk om de kosten van het periodiek en het groot onderhoud in een meerjarenonderhoudsplan op te nemen. Op basis van dit meerjarenplan kan het gemiddeld per jaar voor onderhoud benodigde bedrag worden berekend. Dit gemiddeld per jaar benodigde bedrag wordt elk jaar in de voorziening onderhoud gebouwen gestort; de jaarlijks voor het onderhoud benodigde bedragen worden conform het meerjarenonderhoudsplan aan de voorziening onttrokken. Op deze wijze is het noodzakelijke onderhoud aan de gemeentelijke onroerende zaken in financiële zin voldoende afgedekt en is sprake van in de loop der tijd gelijkblijvende exploitatielasten. De huidige stand van de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen bevat voldoende middelen voor het dekken van de onderhoudslasten voor de komende jaren. Dat er minder middelen nodig zijn voor het (toekomstige) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen dan in het verleden voorzien, komt met name door het gunstige aanbestedingsklimaat in 2014 en het feit dat diverse gemeentelijke gebouwen zijn afgestoten. Het beleid is gericht op voortzetting van het (waar mogelijk) verder afstoten van vastgoed.

3.4 Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, cultuur, sport en recreatie en economische zaken. Ook heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat om grote belangen en hoeveelheden geld. De resultaten van grondexploitaties en de financiële risico's zijn van essentieel belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.
Per 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Belangrijk onderdeel hiervan is de Grondexploitatiewet. Deze wet voorziet in een nieuwe werkwijze en betere mogelijkheden tot sturing door de gemeente bij de ontwikkeling van bouwlocaties.

Huidig beleid

Basis voor Neerijnen is de Nota grondbeleid, vastgesteld in de raadsvergadering van 8 december 2005. Hierin zijn beleidsregels opgenomen ter verbetering en ondersteuning van de besturingsfilosofie en controlerende taak van de raad en natuurlijk ook het proces en besluitvorming bij ruimtelijke projecten en ontwikkelingen.
De gemeente Neerijnen hanteert een actief grondbeleid om ontwikkelingen optimaal te kunnen beïnvloeden. Aangekocht wordt mits dit is ter realisering van een ruimtelijke ontwikkeling of vanuit strategisch oogpunt. Een maximale winst op een exploitatie wordt nagestreefd onder de voorwaarde dat de (uitgifte)grondprijzen marktconform blijven. Indien door middel van een actief grondbeleid geen of onvoldoende resultaat wordt bereikt, streeft de gemeente naar samenwerking met marktpartijen teneinde op die wijze de gemeentelijke doelstellingen alsnog te realiseren.
De Rekenkamercommissie heeft begin 2015 de rapportage "Onderzoek naar de toekomstbestendigheid van het Grondbeleid" aan de raad aangeboden met daarin opgenomen aanbevelingen om het toekomstig grondbeleid verder te versterken. In de jaarrekening is een van de aanbevelingen reeds uitgewerkt; het toepassen toekomstscenario's in de waardering van de NIEGG's.
Door de portefeuillehouder grondexploitaties is namens het college in de commissievergadering van maart 2015 toegezegd dat uiterlijk begin 2016 de Nota grondbeleid wordt herijkt.

Instrumenten

De instrumenten die de gemeente ter beschikking staan om de doelen te bereiken, naast het zelf verwerven, bouwrijp maken en uitgeven, zijn:

- Wet voorkeursrecht gemeenten
  Het voorkeursrecht verleent de gemeente een wettelijke voorrangspositie bij voorgenomen vervreemding van onroerende zaken binnen een daarvoor door de gemeente aangewezen gebied. Er is geen sprake van een vervreemding- of aanbiedingsplicht.
- Onteigeningswet
  Minnelijke verwerving heeft voorrang op en voorkeur boven onteigening. Daar waar minnelijke verwerving niet leidt tot het gewenste resultaat wordt het onteigeningsinstrument ingezet.
- Grondexploitatiewet
  Deze wet voorziet in een heldere basis voor contracten tussen gemeente en marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen.

Kostenverhaal

Bij gronduitgifte door de gemeenten worden de kosten van de voorzieningen verhaald via de uitgifteprijs van de bouwrijpe grond.
Door de invoering van de grondexploitatiewet is het nu ook wettelijk mogelijk om kostenverhaal af te dwingen ingeval van zelfrealisatie door particuliere grondeigenaren en/of projectontwikkelaars.
Dit is zowel mogelijk via een privaatrechtelijk spoor (samenwerking) dan wel via een publiekrechtelijk spoor (exploitatieplan).
In onze gemeente wordt gestreefd naar het afsluiten van (intentie-, samenwerkings- en realisatie) overeenkomsten met marktpartijen. Deze zijn gebaseerd op een optimale realisering van de programma's en het financiële resultaat voor de gemeente. Indien dit niet lukt wordt gekozen om via het publiekrechtelijk spoor met het vereiste exploitatieplan, kostenverhaal en ook andere gemeentelijke eisen af te dwingen.

Planschade

Verhaal van planschadekosten wordt toegepast op de initiatiefnemers van planherzieningen en planvrijstellingen. De wettelijke mogelijkheid hiertoe bestaat sinds de wetswijziging van 1 september 2005. Sinds de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening wordt dan pas planschade toegekend als de schade groter is dan 2% van de economische waarde van de onroerende zaak.

Parameters

Voor het toerekenen van de rente aan de bouwgronden werd het rentepercentage bij de BNG, op het moment dat aan de raad het voorstel tot aankoop van de gronden werd voorgelegd, gehanteerd, de zogenaamde projectrente. Deze percentages variëren van 4,62% tot 5% voor de gemeentelijke bouwgronden. Door het toerekenen van rente wordt het geïnvesteerde bedrag hoger en daarmee het (te realiseren) resultaat van het project moeilijker/nadeliger.
De afgelopen jaren is de marktrente flink gedaald en wijkt deze dus substantieel af van de rekenrente voor de grondexploitaties. Gevolg dat een rentevoordeel ten gunste komt van de algemene dienst/jaarrekening en niet ten gunste van het product grondexploitaties. Voor een goed inzicht van de kostprijs(berekening) van een product is het wenselijk dat een rente wordt toegerekend die dichter bij de werkelijke rentekosten ligt dan nu het geval is voor de grondexploitaties van de gemeente.
Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de taxatiewaarde afgezet tegen de boekwaarde. Het verschil wordt vervolgens afgeboekt op de verliesvoorziening. Door vast te houden aan de hoge projectrente is het treffen van een extra verliesvoorziening min of meer voorspelbaar. Immers in de taxatieberekeningen wordt wel uitgegaan van een reële (markt)rente.

Alleen voor bouwgrond in exploitatie – Het Molenblok Varik – is een grondexploitatieberekening opgesteld. In de raad van juni 2014 is deze door de gemeenteraad vastgesteld en tevens een krediet gevoteerd voor de ontwikkeling/uitvoering van de 1^{e} fase.
Jaarlijks wordt deze grondexploitatieberekening geactualiseerd bij het opstellen van jaarrekening.
De projectrente die over deze exploitatie wordt berekend is 5%. Dit percentage drukt een zware stempel om de exploitatie; vertraging in de looptijd, tempo gronduitgifte, mogelijke tegenvallers in het bouw en woonrijpmaken heeft al snel een neerwaartse bijstelling van het verwachte resultaat tot gevolg.
In de berekening per 1-1-2015 is uitgegaan van een reële kosten- en opbrengsten-ontwikkeling van respectievelijk 2% en 1%-0% per jaar. De verwachting is dat door een aantrekkende economie, de prijzen/kosten zullen toenemen.

Risico analyse grondexploitatie's/taxatie volgens de BBV

Mede door de economische situatie op de woning/grondmarkt, de Notitie grondexploitatie BBV februari 2012 en de boardletter van de accountant, is begin 2013 een risico-analyse grondexploitaties uitgevoerd. In een besloten raadscommissie van april 2013 zijn de raadsleden geïnformeerd over het rapport en het plan van aanpak. In een afzonderlijk raadsvoorstel bij het aanbieden van de jaarrekening aan de raad in juli 2013 zijn de financiële consequenties van de analyse en taxaties per 1-1-2013 aan de raad ter besluitvorming en verwerking voorgelegd. Dit hield onder meer in dat een verliesvoorziening van 3,8 miljoen euro is gevormd waarmee de totale boekwaarde van de grondexploitaties werd gecorrigeerd tot de marktwaarde per 1-1-2013.
Ook voor deze jaarrekening zijn de gronden gewaardeerd, nu per 1-1-2015.
Evenals voorgaande jaren wordt bij de taxatie uitgegaan van alle door het college/de raad vastgestelde besluiten/beleidsuitgangspunten zoals de woonvisie, woonbehoefte onderzoek, vastgesteld ontwerp wijzigings-/uitwerkingsbestemmingsplan.
Echter ten aanzien van twee locaties heeft de taxateur aangegeven dat de "methode van toekomstscenario" (=een aanbeveling van de Rekenkamercommissie) kan worden toegepast. Voor de NIEGG Klingelenberg Noord Tuil is het een reële gewenste ontwikkeling/verwachting dat op korte termijn aan de noordzijde van het gebied vrije kavels kunnen worden uitgegeven voor particulier opdrachtgeverschap en voor de NIEGG Mackaylaan Ophemert kan nog dit jaar een bestemmingsplan worden vastgesteld en de grond worden uitgegeven.

Bouwgrondexploitaties:	Boekwaarde 31-12-2014	Taxatie per 1-1-2015
Nog niet in exploitatie genomen gronden NIEGG	3.841.515	3.736.000
Bouwgrond in exploitatie BIE	2.244.895	1.825.000
Totaal NIEGG en BIE	6.086.410	5.561.000

Zoals uit voorgaand overzicht blijkt, is de verwachte marktwaarde per 1-1-2015 van de NIEGG's lager dan de boekwaarde. Het college is van mening dat door het aantrekken van de woningmarkt nu in deze jaarrekening geen extra verliesvoorziening behoeft te worden getroffen voor de Nog niet in exploitatie genomen gronden.
Het verschil tussen de boekwaarde en de waardering van de Bouwgrond in exploitatie (BIE) op balansdatum geeft geen inzicht in het financiële verloop/resultaat van de grondexploitatie. In 2014 zijn meer uitgaven gedaan dan inkomsten gegenereerd waardoor de boekwaarde meer is toegenomen dan de taxatiewaarde. Op termijn moeten deze worden goedgemaakt door verkoop van bouwgrond.
De geactualiseerde grondexploitatieberekening per 1-1-2015 resulteert ten gevolge van vertraging in het opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan, het nog niet kunnen leveren van bouwrijpe grond voor de afname van de eerste gecontracteerde kavels, in een klein tekort van
€ 25.423,-- (contante waarde). Hierbij opgemerkt dat de toegekende impulssubsidie in de berekening nu voor het totale bedrag van € 500.000 is meegenomen. Ook is in de grexberekening opgenomen de verwachte opbrengsten van de 5 vrije kavels na 2024. Deze worden niet meegenomen in het taxatie.

Toelichting op de lopende exploitaties

Nog niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Ophemert Slingerbos (incl. voormalig Lacet)
In het verleden zijn gronden aangekocht van de familie Lacet met aanvankelijk de gedachte dat hier een multifunctionele accommodatie zou kunnen komen.
Omdat het MFC – Kulturhus – nu op het terrein naast de basisschool en van de gymzaal van Ophemert is gekomen én in 2008 naastgelegen gronden te koop werden aangeboden, wordt dit perceel ontwikkeld tot woningbouwlocatie. In december 2008 heeft de raad ingestemd met de aankoop van twee aanliggende percelen, totaal groot 26.977 m2, en een voorbereidingskrediet van 2 miljoen beschikbaar gesteld. Het notariële transport heeft in 2009 plaatsgevonden nadat de uitkomsten van de gewenste onderzoeken bekend waren.
In de uitwerking van de woonvisie is opgenomen dat de raad aan dit project prioriteit wil toekennen. In het voorjaar 2013 heeft de raad ingestemd met het voorstel om een flexibel en globaal bestemmingsplan op te laten stellen zodat op de markt kan worden ingespeeld.
Met opstellen van het bestemmingsplan is in 2014 van start gegaan. De planning is om in het najaar/eind 2015 aan de raad het bestemmingsplan ter vaststelling aan te bieden.
Met De Kernen hebben vergaande gesprekken plaatsgevonden. De Kernen wenst een woonzorg- complex op ca. 2.860 m2 te realiseren. Slechts de ondergrond van het zorgcomplex wordt door De Kernen gekocht, de noodzakelijke parkeerplaatsen voor het zorgcomplex vallen buiten de bieding en komen voor rekening van de gemeente.
Het voornemen is om in het plangebied maximaal 66 nieuwe wooneenheden op te nemen, waarbij aan het zorgcomplex 12 volwaardige wooneenheden of 24 onzelfstandige wooneenheden worden toegekend.
In bestuurlijk overleg met het Waterschap Rivierenland is gesproken over de nog uit te voeren maatregelen aan de dijk op deze locatie. Het waterschap heeft aangegeven, dat de inventarisatie van de maatregelen nog tot 2018 zal duren. Getracht wordt de planning voor de dijkverbetering naar voren te verschuiven zodat in 2017 kan worden gebouwd nabij de dijk. Het is vrijwel zeker dat ten behoeve van de woningbouw een kwelscherm zal moet worden geplaatst. De kosten hiervan zullen voor rekening van het waterschap komen.
De verkoop van de monumentale boerderij “De Gulhof” verloopt niet vlot. In de zomer van 2014 heeft een koper zich op het laatste moment teruggetrokken, daarna zijn er diverse bezichtigingen geweest echter die tot op heden niet hebben geleid tot de gewenste verkoop.

Haaften - Noord
De raad heeft in september 2008 ingestemd met het voorstel tot het beschikbaarstellen van een (voorbereidings) krediet van € 2.975.000 voor de aankoop van de gronden in het gebied Haaften-Noord,

voor de te verrichten onderzoeken, het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing en de apparaatskosten. De onderzoeken zijn uitgevoerd en hebben geen reden gegeven om niet over te gaan tot aankoop. In 2009 en 2010 heeft het notarieel transport van een drietal percelen plaatsgevonden. De resterende m2 aan te kopen grond en een grondruiltransactie zijn eind december 2012 geformaliseerd nadat de kassen van een voormalige tuinder zijn gesloopt.
Door de raad is vervolgens besloten dat het MFC Haaften op deze locatie wordt gevestigd. In maart 2012 is aan de raad een dekkingsvoorstel m.b.t. de realisatie van het MFC voorgelegd. Op basis van een geactualiseerde berekening Haaften-Noord, werd een voorschot van ruim 1 miljoen op de te verwachten opbrengst genomen ter aanvullende dekking van het MFC.
De grond bedoeld voor het MFC is 2012 in exploitatie genomen en januari 2014 is het gebouw opgeleverd en in gebruik genomen. Aan de raad is de eindafrekening voorgelegd waarbij o.a. is aangegeven dat de voor gecalculeerde winstneming van € 1.000.000,-- ten laste van de grondexploitatie Haaften Noord niet haalbaar/realistisch is. Andere dekkingsvoorstellen zijn vervolgens aan de raad voorgelegd en ook vertaald in de financiële administratie.
In de loop 2015 zal op basis van een uitgewerkte stedenbouwkundige visie, een wijzigingsplan worden voorgelegd waarbij het aantal te bouwen woningen zal worden teruggebracht van 100 (zoals genoemd in de wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan) tot maximaal 65 stuks. De regionale woningbouw contingentering (woningbehoefte) heeft ertoe geleid dat de planningslijst voor Neerijnen weer goed tegen het licht is gehouden. In deze lijst is voor Haaften Noord opgenomen dat er, planningstechnisch dus, nog maar maximaal 90 woningen mogen komen. Dit aantal wordt echter al niet gehaald vanwege de stedenbouwkundige aspecten.
De conclusie is getrokken dat de uitgifte van de kavels in Haaften-Noord dan ook gefaseerd dient plaats te vinden, waarbij de eerste kavels rondom het Kulturhus ten behoeve van bijvoorbeeld particulier opdrachtgeverschap uitgegeven kunnen worden. Daarnaast wordt voor een deel van het project een pilot voor welstandvrij bouwen opgestart. Door een goede nadere planuitwerking wordt verwacht voldoende aantrekkingskracht te verkrijgen om gegadigden van buiten de gemeente te trekken.

Ophemert Makaylaan
In 2009 is besloten dit perceel aan te kopen voor waterberging van het MFC Ophemert en daarnaast voor de bouw van 1 à 2 woningen. De boekwaarde betreft de aankoop van de m2 grond bestemd voor woningbouw. In de uitwerking woonvisie – aan de raad voorgelegd september 2013 - is dit perceel niet meegenomen. In de nieuwe planningslijst woningbouwprogrammering, wordt deze locatie opgenomen met het doel deze zo snel mogelijk te ontwikkelen/verkopen.
Onder de de huidige omstandigheden mag worden verwacht dat deze locatie, in verband met de beperkte oppervlakte en de ligging aan een bestaande weg, snel in ontwikkeling kan worden genomen.

Tuil Klingelenberg Noord
In het najaar van 2008 is door de raad een voorbereidingskrediet gevoteerd voor de aankoop van 16.595 m2 grond van de Stichting Vicary Tuil. Deze gronden zijn voor vervangende nieuwbouw CBS Klingelenburg Tuil en woningbouwontwikkeling. Het notariële transport heeft in december 2008 plaatsgevonden. De nodige onderzoeken zijn uitgevoerd en op 13 oktober 2011 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Klingelenberg Noord gewijzigd vastgesteld.
Ten behoeve van de bouw van de school was het noodzaak om het gedeelte van het perceel waar de school op wordt gerealiseerd, bouwrijp- en woonrijp te gaan maken. Tevens diende de toegang naar de locatie aangelegd te worden, waartoe afspraken met de ontwikkelaar van Klingelenberg Tuil worden gemaakt.
In de raadsvergadering van februari 2012 is een voorbereidingskrediet van € 560.000,-- beschikbaar gesteld voor het bouwrijp- en woonrijpmaken van de grond en de toegangsweg ten behoeve van het nieuwe schoolgebouw in Tuil. De bouw van de school is opgeleverd. Voor de oude vrijgekomen locatie van de school is een koper gevonden. Aangezien een overschot aan woningen is gepland in de bestaande plannen van Tuil, wordt in de taxatie van voorgaande jaren ervan uitgegaan dat op deze locatie pas gebouwd kan gaan worden na de laatste fase van het aangrenzende plan Klingelenberg, dus na 2020.
Teneinde te komen tot een spoedige ontwikkeling van dit plan worden momenteel door het college twee mogelijkheden in overweging genomen;

- een overeenkomst te sluiten met de ontwikkelaar van het naastgelegen plan, waarbij deze zijn plannen temporiseert en de grond van de gemeente overneemt en daarop aanvangt met de uitgifte. De nog uit te werken kavels van de gemeente liggen tegen het buitengebied aan, waardoor ze waarschijnlijk meer belangstelling genieten en vlotter verkocht kunnen worden.
- het deel van de grond langs de noordelijke buitenrand een algemene woonbestemming te geven, waarbij gegadigden vrij zijn in perceel grootte en architectuur. De meest financieel gunstige en op korte termijn haalbare mogelijkheid is de tweede mogelijkheid. De verdere uitwerking hiervan zal in 2015 worden opgepakt.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Varik Molenblok
In 2005, een andere economische tijd, heeft de gemeente een koopovereenkomst gesloten met VABO. Op drie latere tijdstippen is deze koopovereenkomst gewijzigd en aangevuld. In 2012 is het bestemmingsplan voor het Molenblok door de Raad van State vernietigd op grond van de onderbouwing van de realiseerbaarheid van het woningbouwprogramma. Op basis van de Woonvisie (en aanvullingen) en de marktomstandigheden is het niet mogelijk om eenzelfde soort bestemmingsplan in procedure te brengen. Er kan mede daardoor geen uitvoering worden gegeven aan de overeenkomst met VABO. Na het inwinnen van juridisch advies heeft het college besloten in 2013 om op basis van de nieuwe uitgangspunten met VABO in gesprek te treden over een gewijzigde ontwikkeling van het Molenblok en een nieuwe overeenkomst te sluiten.
Op basis van de gewijzigde uitgangspunten is in februari 2014 overeenstemming bereikt met VABO over een nieuwe koopovereenkomst onder nieuwe voorwaarden. Daarmee is de ontstane impasse doorbroken en bestaat zekerheid over de afname van 31 bouwkavels en een optie op de afname van maximaal 19 bouwkavels op termijn. Met deze nieuwe overeenkomst wordt voor de gemeente het beste ruimtelijke, volkshuisvestelijke en financiële resultaat bereikt.
In juni 2014 is de grondexploitatieberekening aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Tegelijkertijd is door de raad een krediet van € 1.164.000, –- voor het bouw- en woonrijpmaken van de 1e fase gevoteerd

Een aantal zaken/werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd/opgepakt;
- De bedrijfsgebouwen en funderingen op de percelen van de voormalige eigenaren zijn in het voorjaar 2014 gesloopt/verwijderd.
- Met het eerder door de gemeente gecontracteerde ruimtelijk adviesbureau Grontmij zijn hernieuwde afspraken gemaakt voor het vervolg. Daarbij is overeengekomen onder welke condities de oorspronkelijke basisovereenkomst kon worden beëindigd. Mede op basis van deze afspraken is een nieuw bestemmingsplan opgesteld, dat door de gemeenteraad in december 2014 is vastgesteld.
- Het opstellen van het bestek voor het bouw- en woonrijpmaken is nagenoeg gereed. In het kader van het conserveren van de archeologische waarden dient het te bebouwen perceel 1e fase te worden opgehoogd, hetgeen een niet gewenst hoogte verschil veroorzaakt voor de bestaande bebouwing en voor de bouw van de dijkwoningen fase 2. Onderzocht wordt of andere (goedkopere) oplossingen kunnen worden toegepast.
- De provincie heeft in voorjaar 2014 de definitieve beschikking afgegeven waarbij aan de gemeente Neerijnen een impulssubsidie van € 500.000,-- wordt toegekend voor het Molenblok.
  De gemeente moet achteraf verantwoorden hoe zij deze gelden heeft ingezet voor dit project, Ieder kwartaal wordt de provincie geïnformeerd over de stand van, het verloop van en de uitgevoerde werkzaamheden. In april 2015 is het eerste voorschot van € 200.000,-- door de provincie uitbetaald. Dit voorschot wordt verantwoord in de financiële administratie (jaarrekening) van 2015.
  In de grondexploitatieberekening die door de raad in juni 2014 is vastgesteld, is de impulssubsidie gedeeltelijk voor € 350.000,-- meegenomen. De overige/resterende gelden zijn “gereserveerd” voor het mogelijk het invoeren van een starterslening. De mogelijkheden hiernaar zijn onderzocht. Dit is niet haalbaar en gewenst; het bedrag is te laag voor startersleningen en bovendien bieden de bestedings-voorwaarden van de impulssubsidie hiervoor geen ruimte. In de geactualiseerde exploitatieberekening per 1-1-2015 van Het Molenblok is de subsidie daarom voor € 500.000,-- opgenomen.

Zoals hiervoor genoemd is de grondexploitatieberekening per 1-1-2015 geactualiseerd. De uitgangspunten voor deze berekening qua parameters, looptijd tot 2027, uitgeefbare m2 grond etc, zijn hetzelfde gehouden als die van de berekening per 1-1-2014.
Onder meer is als verwachte uitgaven/inkomsten opgenomen:
- boekwaarde grond per 1-1-2014 vermeerderd met 5% projectrente
- kostenstijging 2% en opbrengstenstijging 0%-1%
- de gemaakte kosten wegens sloop, gemaakte en nog te verwachten plankosten (bestemmingsplan, opstellen bestek en verder ambtelijke voorbereidingskosten/uren)
- te maken kosten bouw- en woonrijp maken (geïndexeerd met kostenstijging van 2%) en planschade
- de toegezegde impulssubsidie € 500.000,--.
- gecontracteerde verkoopopbrengsten 1e fase en verwachte opbrengsten overige fasen. Hierin ook de kavels meegenomen die pas na 2024 worden ontwikkeld.

In verhouding zijn in 2014 ten opzichte van het beschikbaar gestelde jaarkrediet voor plankosten, meer uren gemaakt dan geraamd. Een en ander is verklaarbaar doordat in 2014 (en ook nog 1e half jaar 2015) extra uren zijn gemaakt voor de afwikkeling oude overeenkomst, opstellen van de nieuwe overeenkomst met de

ontwikkelaar én de opstart van de ontwikkeling van deze locatie. De meerjarenraming in de berekening is overeenkomstig aangepast waarbij in de jaarschijf 2015 incidenteel € 45.000,-- extra is opgenomen.
De verwachting/wens was om in de zomer 2014 al te kunnen starten met het bouwrijpmaken. Dit is/was achteraf gezien niet haalbaar. Zeker omdat de sloop, bestemmingsplanprocedure en het opstellen van het bestek nog moest worden doorlopen.
In deze geactualiseerde berekening wordt evenals in de eerste opzet nog steeds uitgegaan van een looptijd van het plan tot 2027. De verwachting is dat de stagnatie/achterstand in de planning opgelopen in 2014, in de jaren 2015 en 2016 kan worden ingehaald.

Mede door de combinatie projectrente (5%), niet afgenomen gronden door ontwikkelaar in 2014 doordat het bestemmingsplan nog niet was vastgesteld en de gronden niet bouwrijp waren en
gemaakte kosten/uren van opstarten/voorbereiding, komt het verwachte resultaat aan het eind van de exploitatie (contant gemaakt naar 1-1-2015) nu negatief uit op € 25.423,--.
Een aantal zaken kunnen ertoe leiden dat deze exploitatie verder onder druk komt:

- Het is mogelijk dat andere maatregelen/oplossingen moeten worden gecreëerd binnen het plan 1e fase in verband met de conservering van de archeologische waarden en het ophogen van het dijktalud. Dit kan zowel kostenverhogend als een verlenging van de planduur tot het gevolg hebben.
- De uiteindelijke definitieve toekenning van de provinciale Impulssubsidie voor de 1e fase is ook gebonden aan voorwaarden zoals de realisatie en looptijd. Ieder kwartaal wordt gerapporteerd aan de provincie ten aanzien van voortgang etc. De mogelijke negatieve effecten van vertraging en daarbij horende oplossingsrichtingen op de impulssubsidie zullen in nauw overleg met de provincie worden doorgesproken.
- De geraamde opbrengsten vanaf 2020 zijn nog niet gecontracteerd met een ontwikkelaar.

De geactualiseerde grondexploitatie berekening met toelichting zal vertrouwelijk voor de raads- en commissieleden ter inzage worden gelegd.

Financiële positie

Buffer algemene reserve bouwgrondexploitaties
Ruimtelijke ontwikkelingen zijn trajecten die meerdere jaren duren, waarmee hoge investeringen zijn gemoeid en waarvan de resultaten voor een lange tijd grote invloed hebben. Belangrijk is des te meer om zorgvuldige afwegingen te maken en de risico’s zo goed mogelijk in te schatten.
Onderdeel van een grondexploitatie is dan ook een risico-inventarisatie, die periodiek wordt bijgesteld. Bij de risico-inventarisatie gaat het om een inschatting van de mate waarin een risico van toepassing is en het effect op het financiële resultaat.

Er zijn twee soorten risico’s; de voorzienbare (de exploitatierisico’s) die jaarlijks blijken uit de geactualiseerde exploitatie opzetten bij de jaarrekening en de onvoorzienbare of algemene risico’s. Deze laatstgenoemde ontstaan door negatieve conjuncturele ontwikkelingen waardoor de gronduitgifte stagneert. Ook kunnen problemen ontstaan door stijging van het rentepercentage waaruit renteverliezen voortkomen en de grondprijs wellicht zal moeten aangepast. Tevens komt de toerekening van de apparaatskosten en de voeding van fondsen die met de grondexploitatie samenhangen in gevaar.
Gezien het feit dat deze risico’s zodanig bijzonder van karakter en omvang zijn, is het nodig hiervoor een aparte algemene reserve bouwgrondexploitatie in stand te houden. Het bepalen van de noodzakelijke omvang van deze reserve is niet eenvoudig omdat de omvang afhangt van onzekere factoren als markt- en politieke ontwikkelingen, de rentestand en de verwachte resultaten.

Voor de bouwgrond in exploitatie het Molenblok Varik zijn verschillende scenario's doorberekend
Naast de hiervoor vermelde specifieke mogelijke risico's zoals:

- andere maatregelen/oplossingen moeten worden gecreëerd binnen het plan 1e fase in verband met de conservering van de archeologische waarden. Dit kan zowel kostenverhogend als een verlenging van de planduur tot het gevolg hebben;
- de uiteindelijke definitieve toekenning van de provinciale Impulssubsidie voor de 1e fase is gebonden aan voorwaarden zoals de realisatie en looptijd. Ieder kwartaal wordt gerapporteerd aan de provincie ten aanzien van voortgang etc. De mogelijke negatieve effecten van vertraging en daarbij horende oplossingsrichtingen op de impulssubsidie zullen in nauw overleg met de provincie worden doorgesproken;
- de te verwachten opbrengsten vanaf 2020 zijn nog niet gecontracteerd met een ontwikkelaar;

Ook algemene kansen/risico's zoals:
- *Kosten en opbrengstenstijging en rente*

De grondexploitatieberekening gaat uit van 2% kostenstijging, 0 en1% opbrengstenstijging en een vastgestelde projectrente. Het veranderen van parameters heeft effect op het eindresultaat (contante waarde); bijvoorbeeld lagere inflatie en een lagere rente geven een voordeel terwijl hogere inflatie een nadeel te zien geeft. Een lagere opbrengststijging laat een nadeel zien.
Hiervoor geldt, dat tijdens de planperiode regelmatig gecheckt moet worden of de parameters nog actueel zijn, zeker omdat niet gestuurd kan worden op de hoogte van de inflatie en toekomstige waardestijging van bouwgrond.
– *Impulssubsidie*

Ingeval dat de Impulssubsidie uiteindelijk niet volledig zou worden uitgekeerd aan de gemeente, betekent dit voor de uitkomsten een verslechtering, en geen kostendekkende exploitatie meer.
Omdat periodiek aan de provincie wordt gerapporteerd ten aanzien van verloop uitvoering en planning én ook de verwachting dat tijdig in/na overleg met de provincie bijsturing mogelijk is om de gelden zeker te stellen, is het onwaarschijnlijk dat er geen provinciale gelden zouden worden uitbetaald bij mogelijke vertraging.

Tussentijdse winst neming

De raad heeft 9 juli 2009 ingestemd met de Nota spelregels betreffende wijze van (tussentijdse) winst/verliesneming en afsluiten grondexploitaties.
Rekening houdend met de tot nu uitgevoerde ongeschreven regels waarbij risicomijdend wordt geopereerd, wordt het beleid vanaf 1 januari 2009 als volgt toegepast:

Winst binnen een exploitatieopzet, of afzonderlijk deel daarbinnen, kan alléén tussentijds genomen worden als:
- alle kosten van een complex geheel zijn gedekt door gerealiseerde verkopen. Iedere verdere verkoop is dus pure winst.
- bijna alle kosten zijn gemaakt én ook de behoedzaam geraamde nog te maken laatste kosten zijn geheel gedekt door gerealiseerde verkopen.
- de gerealiseerde verkopen de gemaakte kosten overtreffen én de behoedzaam geraamde nog te verkrijgen verkoopopbrengsten aanmerkelijk hoger zijn dan de behoedzaam geraamde nog te maken laatste kosten. Deze situatie kan zich voordoen bij locaties met een relatief grote winstgevendheid.

Verlies wordt genomen bij de jaarrekening zodra deze bekend is.
Bij het afsluiten van een (nog niet opgestarte) exploitatie wordt het verlies direct afgeboekt, voor nog lopende exploitaties wordt voor de te verwachten verliezen een voorziening getroffen.

In de jaarrekening 2012 is op basis van taxaties van de grondposities een verliesvoorziening getroffen van € 3,8 mln. Ook voor de jaren 2013 en 2014 hebben taxaties plaatsgevonden. De uitkomsten van de taxatie/scenario berekeningen geven het college geen aanleiding een extra verliesvoorziening te treffen voor de Nog niet in exploitatie genomen gronden. Door de aantrekkende woningmarkt stelt het college zich op het standpunt dat dit nu achterwege kan blijven. In de geactualiseerde grondexploitatieberekening van het Molenblok is uitgegaan van realistische parameters en te verwachten uitgaven. Voor de opbrengsten worden voorzichtige aannames t.a.v. de inkomsten gedaan. Hiermee zijn de risico's voldoende afgedekt en wordt geen extra buffer opgenomen voor mogelijke toekomstige tegenvallers. Het saldo van de reserve bouwgrond blijft derhalve per 1-1-2015 € 3.189,00.

Bestemmingsreserves bovenwijkse investeringen

In de raadsvergadering van februari 2010 is ingestemd met de Nota bovenwijkse zaken. Deze nota geeft het beleidskader weer voor het verhaal van kosten bij de uitgifte van bouwrijpe grond.
De bijdrage voor bovenwijkse investeringen is voorlopig vastgesteld op € 15,-- per m2 uitgeefbare grond.
Tengevolge van nieuwe ontwikkelingen en jurisprudentie heeft de gemeenteraad in februari 2013 besloten de Nota bovenwijkse zaken deel 2 met terugwerkende kracht tot 1 september 2012 buiten werking te stellen.

Het wegvallen van de bijdrage per m2 bovenwijkse voorzieningen bij anterieure overeenkomsten betekent minder/onvoldoende dekking om bepaalde maatregelen te realiseren. Bij verkoop van gemeentelijke bouwgrond is het beleid dat nog wel een bedrag van € 4,54 per m2 toegevoegd aan de voorziening bovenwijkse investeringen. Echter in verband met de stagnerende grondverkoop en woningbouw wordt nu per complex bezien of van de bijdrage bovenwijks moet worden afgezien dan wel dat deze neerwaarts moet worden bijgesteld teneinde het project vlot te trekken.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding
Onder bedrijfsvoering verstaan we de wijze waarop de financiële en personele middelen worden ingezet om zo effectief en efficiënt mogelijk de afgesproken producten te leveren c.q. taken te vervullen. Bedrijfsvoering omvat de onderdelen personeel, inkoop, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting en is bepalend voor de wijze waarop de gemeente haar taken kan verwezenlijken. Bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de volledige gemeentelijke organisatie, dus niet alleen de ambtelijke, maar ook de bestuurlijke organisatie.
De burger mag erop rekenen, dat de gemeente de beschikbare middelen transparant, doelmatig, doeltreffend en rechtmatig besteedt, dat ze met andere woorden een betrouwbare partner is.

Bestuurlijke organisatie
In het licht van het Coalitieakkoord 2014-2018 (“Bouwen aan Vertrouwen”) zijn de beleidsvoornemens van de coalitie van SGP, VVD, CDA en PvdA uitgewerkt in het collegeprogramma. Het college zal als een eenheid de ambities oppakken en ze met draagvlak waar maken. Samen het beste bereiken voor de inwoners en de ondernemers. Dat is de bestuurlijke drijfveer.
Met de Raad die op basis van inhoud de kaders stelt en het college controleert.
En een college dat klaarstaat voor haar inwoners en ondernemers en de gemeenteraad in positie brengt.
Het begrip burgerparticipatie is belangrijk en zal nog belangrijker worden. Het streven is erop gericht de burger in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij het opstellen van beleidsplannen; en niet alleen de individuele burger, maar ook de ondernemers, de maatschappelijke organisaties en de verenigingen. Het bestuur staat voor een ambtelijke organisatie, die extern gericht is en waar de burger centraal staat.

Bedrijfsvoering algemeen
De afgelopen jaren is de bedrijfsvoering verder ontwikkeld. De planning en control cyclus is voorzien van een behoorlijk fundament en we bouwen verder aan een transparante organisatie. De organisatie is in control en de financiële positie is lastig maar in lijn met de risico`s.

Samenwerking
Eind 2014 zijn gesprekken gevoerd op bestuurlijk niveau met de gemeenten Lingewaal en Geldermalsen over samenwerkingsmogelijkheden en bestuurlijke fusie. De Raad heeft in haar vergadering van 13 november 2014 het college daarin gesteund.
Overigens worden bestaande samenwerkingsvormen gecontinueerd en nieuwe samenwerkingsvormen geïmplementeerd. Met ingang van 1 maart 2014 zijn de omgevingsvergunningstaken, handhaving en toezicht over gedragen aan de Omgevingsdienst Rivierenland. In overleg met de medezeggenschap is de overgang geoperationaliseerd. Alle medewerkers van de verschillende onderdelen zijn geplaatst zonder enig bezwaar.
Tot slot heeft het college van B&W in het licht van de bestuursopdracht, de organisatie omgevormd richting een regiegemeente. Uitvoerende taken zoals de buitendienst en de binnendienst van het team Beheer zijn zo veel als mogelijk, na de bestuurlijke besluitvorming op afstand geplaatst vanaf 1 januari 2014 (buitendienst) en per 1 februari 2014 (binnendienst).

Personeel
De gemeente heeft te maken met een voortdurende groei van het aantal taken en het invoeren van wet- en regelgeving. Zowel de taken als de vernieuwde wet- en regelgeving worden steeds complexer. Het management besteedt maximale aandacht aan de arbeidsomstandigheden en werkt aan een klimaat waar de medewerkers ertoe doen. We willen investeren in goede medewerkers en we zoeken naar mogelijkheden om de goede medewerkers langer aan ons te binden. Uitstroom kunnen we uiteindelijk niet voorkomen. Al is door de crises de mobiliteit nagenoeg tot stilstand gekomen.
Met het oog op de hiervoor genoemde bestuursopdracht en met het oog op een gewenste regievorming zijn vacatures niet of nauwelijks structureel ingevuld. In 2014 is een aantal medewerkers met keuze pensioen gegaan, dat past ook in de lijn met terugbrengen van de indirecte functies. Ook op management niveau is een aantal functies vervallen in 2014.

Met betrekking tot de inhuur van personeel van derden is een terughoudend beleid gevoerd. Inhuur is een optie wanneer behoefte is aan tijdelijke – of beperkte – specialistische kennis. Uitgangspunt blijft dat extern personeel ingehuurd wordt, wanneer de noodzaak aantoonbaar is. Het gevolg van dit beleidsuitgangspunt is dat bij uitval van personeel niet alles volgens planning kan worden uitgevoerd en prioriteiten worden gesteld.

Naar aanleiding van het rapport van de rekenkamer met betrekking tot de inhuur van personeel is een procesbeschrijving gemaakt. Via deze procesbeschrijving is op uniforme wijze de afweging tot, het besluit over en het beheer van inhuur van personeel geregeld. Met het oog op de organisatieverandering is een aantal functies tijdelijk ingevuld door externe inhuur.

Inkoop

Voor haar inkopen maakt de gemeente Neerijnen gebruik van de diensten van het Inkoopbureau van de Regio Rivierenland. Het Inkoopbureau voert voor de gemeente de volgende taken uit:

- Advisering bij inkoop- en aanbestedingstrajecten.
- Organisatie, coördinatie en uitvoering van inkoop- en aanbestedingstrajecten.
- Advisering over de rechtmatigheid van inkoop en aanbesteding.
- Controle van inkoop- en aanbestedingstrajecten.
- Ontwikkeling van inkoopbeleid voor de gemeente Neerijnen.
- Ontwikkeling van een professionele inkoopfunctie voor de gemeente Neerijnen.

Uiteraard komen inkopen tot stand in een proces van samenspraak tussen medewerkers van het Inkoopbureau van Regio Rivierenland en medewerkers van de gemeente Neerijnen met als uiteindelijk doel optimalisatie van de gemeentelijke inkoopfunctie.

Organisatie

Na de organisatieverandering in 2014 zijn er nog twee teams in een compacte organisatie. Enerzijds het primaire proces, anderzijds alle ondersteunende functies. Door decentralisatie- en integratietendensen vanuit de Rijksoverheid en aanpassingen in wet- en regelgeving worden nieuwe taken aan de gemeenten toebedeeld en dienen bestaande taken op een andere wijze te worden ingevuld. Dit vergt voor de bestaande organisatie een voortdurend inspelen op de op onze gemeente afkomende invloeden van buitenaf. Steeds moet bekeken worden hoe de werkzaamheden die voortkomen uit decentralisatie en integratie en uit aanpassingen in de wet en regelgeving het beste in de bestaande organisatie kunnen worden ingepast. Hiernaast heeft ook samenwerking met externe partijen zijn invloed op de bestaande organisatie. Het is en blijft wat dit betreft dus een belangrijke taak van bestuur en management continu te blijven zoeken naar een optimale organisatie onder invloed van de vele wijzigingen die op onze gemeente afkomen. De decentralisaties van taken zijn in 2014 afgerond. Deze majeure veranderingen zijn opgepakt in samenwerking met de Regio Rivierenland en deze taken zijn succesvol geïmplementeerd.

Financiën

Gemeente Neerijnen zat in de steekproef van de belastingdienst dit jaar in kader van de toetsing van het horizontaal toezicht. Het boekenonderzoek had betrekking op het boekjaar 2013. Voor deze steekproef is gekeken naar de verwerking van de facturen en de bijbehorende btw bedragen. Er is een aantal voorstellen voor verbeteringen voorgesteld door de belastingdienst, die we in 2015 gaan doorvoeren. Uit de controle zijn geen financiële consequenties gekomen.

Het MFC Haaften is financieel zo goed als afgerond. Er worden nog wel kosten ten laste van het krediet gebracht, maar dit zit in de afrondende fase. De ISV subsidie voor het centrumgebied Haaften van de provincie wordt dit jaar bij de SISA 2014 ook afgerond.

In 2014 zijn we gestart met de voorbereidingen voor:

- ombuigingsvoorstellen. In 2015 zal verder bekeken moeten worden hoe deze ingevuld gaan worden;
- geschikt maken van de financiële administratie voor de sociale transities;
- de implementatie van de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016;
- de veranderde opzet van de interne controles, dit komt door de aangescherpte richtlijnen voor de accountantscontrole.

Automatisering en informatisering

In 2014 is intern verder gewerkt aan een papierarme organisatie. Daarnaast zijn we gestart met het werken met iPads en ook de nieuwe Raad heeft deze papierarme werkwijze gesteund en opgepakt. Vanaf de start van de raadsperiode 2014 – 2018 werken de Raad- en commissieleden met de iPad.
Naast de traditionele productiefactoren arbeid en kapitaal, wordt informatie tegenwoordig ook steeds vaker beschouwd als een productiefactor. Omdat organisaties steeds afhankelijker van elkaar worden, is onderlinge communicatie zo belangrijk geworden dat organisaties te allen tijd de juiste informatie moeten hebben om naar behoren te kunnen functioneren. Juiste, volledige en tijdig beschikbare gegevens zijn dan ook van groot belang voor het functioneren van een gemeente en de partijen (ook individuele burgers) waarmee zij zaken doet. Mede in het licht hiervan is gewerkt aan een volledig digitaal archief. Daarmee is

het niet langer noodzakelijk de documenten fysiek te archiveren.
Gezien het belang van de gegevens waarover de gemeente beschikt en het gevaar dat misbruik of oneigenlijk gebruik van deze gegevens met zich meebrengt, behoeft het geen betoog dat informatiebeveiliging een belangrijke plaats inneemt in het gemeentelijk gegevensbeheer. In 2014 is gewerkt aan het informatiebeveiligingsplan.

Communicatie

Communicatie wordt waar mogelijk zo veel mogelijk afgestemd op de verschillende dorpen. Inwoners moeten goed worden geïnformeerd over de zaken die spelen in hun directe leefomgeving. Door middel van een heldere en goed toegankelijke website kan de informatieverstrekking aan burgers, instellingen en bedrijven verbeterd worden.
Een belangrijk aandachtspunt bij het verstrekken van informatie is het vermogen om zich in te leven in de vragen van burgers, instellingen en bedrijven. Voor zover dit nog niet het geval is, zal dit aspect continu onderdeel moeten vormen van training en opleiding. Om draagvlak voor beleid te verwerven is het essentieel dat belanghebbenden zoals (groepen van) inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen, winkeliers en ondernemers vanaf het allereerste stadium betrokken worden bij de ontwikkeling van dat beleid. De rol van goede communicatie en burgerparticipatie wordt steeds belangrijker voor de gemeentelijke overheid die, mede gedwongen door bezuinigingen, steeds verder moet terugtreden en meer taken en verantwoordelijkheden over moet laten aan de maatschappij en de individuele burgers. Deze beweging vraagt heldere communicatie over de veranderende rollen tussen overheid, organisaties en individuele burgers. Met name de burgerparticipatie is vanaf medio 2014 verder uitgewerkt. Hierbij zijn ook de ervaringen vanuit de burgeravonden meegenomen.

Huisvesting

De bestuurlijke en ambtelijke organisatie van onze gemeente is gehuisvest in een cultuurhistorisch gebouw in een prachtige omgeving. De keerzijde van deze locatie is dat de beheerkosten van een dergelijk rijksmonument hoger liggen dan de beheerkosten van een modern kantoorgebouw. Gezien de afbouw van de formatie, is er minder ruimte nodig. In 2014 zijn de opstallen en de kavels verkocht aan het Geldersch Landschap en zijn alle activiteiten geconcentreerd in het kasteel. Daarmee zijn de huisvestingslasten structureel aanzienlijk teruggebracht. Ook is in het kader van de uitbesteding van taken de gemeentelijke werf in Varik verkocht.

Organogram gemeente Neerijnen

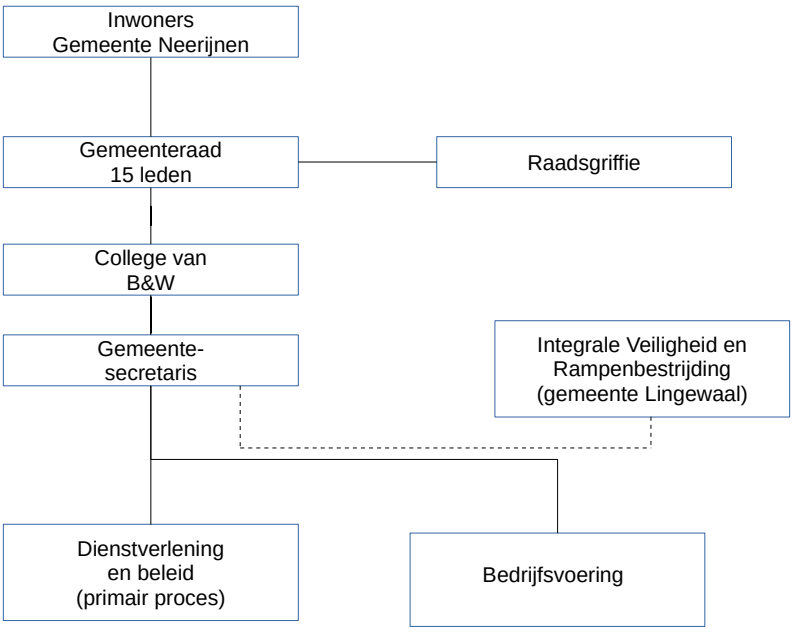

3.6 Financiering

Inleiding
In de wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) worden de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Naast de van hogerhand opgelegde regels, geven de individuele gemeenten zelf een nadere inkadering door het vaststellen van een treasurystatuut. In 2007 is het Treasurystatuut van de gemeente Neerijnen door het college vastgesteld.

De uitvoering van het treasurybeleid binnen de kaders van het Treasurystatuut vereist een planning- en controlcyclus met een daaraan verbonden verantwoordingsinformatie. De gemeenteraad mandateert de uitvoering van de treasury-activiteiten aan de ambtelijke organisatie, daarom is in het treasurystatuut vastgelegd welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de uitvoerende ambtenaren hebben. Een van de verantwoordelijkheden is het periodiek informeren van de raad over de treasury-activiteiten. In de begroting leggen wij u de beleidsplannen met betrekking tot de treasuryfunctie voor. In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de in dat jaar uitgevoerde treasury-activiteiten.

Treasurybeheer
Bij het vaststellen van de begroting 2009 is uitgegaan van een totale doorverdeling van de rentelasten tegen een vast percentage van 5,5 %, tenzij een ander percentage is afgesproken (bijvoorbeeld bij begraafplaatsen, riolering, bouwgrondexploitatie en verstrekte geldleningen). Het niet verdeelde saldo van de rentelasten en –baten wordt in één bedrag naar de exploitatie verdeeld bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen.

Financieringsbeleid
Uitgangspunt is dat bij een normale rentestructuur (lange rente is hoger dan de korte rente) tot aan de kasgeldlimiet kort gefinancierd wordt via het aantrekken van daggeld en dat boven deze limiet er langdurige (vaste) geldmiddelen worden aangetrokken.
In 2014 zijn geen nieuwe vaste geldleningen afgesloten. De restschuld van de vaste geldleningen per 31 december 2014 is € 23.791.906.

Beleggingen
In 2001 heeft de gemeente Neerijnen de opbrengst van de verkoop van het gasbedrijf van € 3.630.242,-- (NLG 8 miljoen) in een Garantiemandaat bij de ABN/AMRO belegd. Dit product heeft een looptijd van 20 jaar (tot 1-9-2021) en heeft een hoofdsomgarantie van € 3.630.242,--. Dit houdt in dat aan het eind van de looptijd in ieder geval de hoofdsom uitgekeerd wordt. Daarnaast wordt elk jaar een uitkering gedaan van € 136.134,-- (3,75% van de hoofdsom).
Om er voor te zorgen dat in 2021 de hoofdsom uitgekeerd kan worden is een swap (obligatie) aangekocht met een looptijd van 20 jaar. Met een klein deel van het ingelegde bedrag (het actieve deel) wordt belegd in beleggingen met hoog verwacht rendement en hoog risico. Bij de voorjaarsnota 2011 is, in het kader van de ombuigingsoperatie, besloten het actieve deel op te nemen en de opbrengst ad. € 585.000,-- te gebruiken voor extra afschrijvingen van investeringen met een maatschappelijk nut. Per ultimo 2013 resteert de swap en met een waarde van € 4.537.004,-- per 31 december 2014 en het actief deel ad. € 13.682. Het rendement vanaf 2001, inclusief de jaarlijkse stortingen, komt hiermee op € 3.275.000,--. Dit is ca. 6,9% gemiddeld per jaar.

Hieronder wordt het verloop van de waarde van het garantiemandaat weergegeven.

		31-12-2012	31-12-2013	31-12-2014
I	obligatie	4.478.272	4.289.470	4.537.004
II	actief deel	6.334	5.503	13.682
	Totaal I en II	4.484.606	4.294.973	4.550.686

Renterisicobeheer
Als maatstaf voor een goed treasurybeleid geldt het renterisico dat wordt gelopen over zowel het lang als het kort vreemd vermogen. Als richtlijn voor het lang vreemd vermogen wordt gebruik gemaakt van de renterisiconorm. Deze norm houdt in dat maximaal over 20% van de vaste schuld per 1 januari een renterisico wordt gelopen. Het renterisico over het kort vreemd vermogen wordt bepaald aan de hand van de kasgeldlimiet. Deze limiet geeft aan dat de vlottende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal per 1 januari van het dienstjaar mag bedragen.
De kasgeldlimiet voor 2014 kwam uit op een bedrag van € 1.900.000,--.

Ruimte kasgeldlimiet 2014
De gemiddelde ruimte per kwartaal blijkt uit onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Gemiddeld tekort vlottende middelen	2.058	1.512	433	2.166
Kasgeldlimiet	1.900	1.900	1.900	1.900
Ruimte onder kasgeldlimiet	-158	388	1.467	-266

In 2014 is de kasgeldlimiet in het eerste en laatste kwartaal overschreden. Gedurende 2014 is het tekort aan liquide middelen gefinancierd met kasgeld. De kasgeldleningen variëren van € 2 tot € 3 miljoen. Per ultimo 2014 bedraagt de kasgeldlening € 3.000.000.

Renterisiconorm
De renterisiconorm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan herfinanciering en van het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Het percentage voor de risiconorm voor de gemeenten is vastgesteld op 20%. Er mag dus per jaar maar 1/5e deel van de langlopende schuld aan rentewijziging onderhevig zijn.

	Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld 2013-2016, *bedragen * € 1.000*	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuw aan te trekken vaste schuld	0	0	0	0
3b	Nieuw te verstrekken vaste schuld	0	0	0	0
4	Netto aan te trekken vaste schuld (3a -/- 3b)	0	0	0	0
5	Te betalen aflossingen	1.392	1.392	1.393	1.393
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.392	1.392	1.393	1.393
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	1.392	1.392	1.393	1.393
Renterisiconorm					
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	24.863	23.471	22.079	20.686
9	Te hanteren %	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	4.973	4.694	4.416	4.137
Toets renterisiconorm					
10	Renterisiconorm	4.973	4.694	4.416	4.137
	Renterisico op vaste schuld	1.392	1.392	1.393	1.393
11	Ruimte (10 -/- 7)	3.581	3.302	3.023	2.744

Het renterisico op de vaste schuld valt ruimschoots binnen de renterisiconorm.

3.7 Lokale heffingen

Inleiding
Lokale heffingen worden onderverdeeld in heffing waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. De paragraaf lokale heffingen geeft een inzicht in beide vormen van heffing :

Gebonden besteding
Tot de categorie heffingen waarvan de besteding gebonden is behoren onder meer de bouwleges, afvalstoffenheffing en het rioolrecht.

Ongebonden besteding
Bij deze categorie moeten we met name denken aan de O.Z.B., hondenbelasting (in Neerijnen afgeschaft) en precariobelasting.

Met name deze tweede categorie vormt een belangrijk deel van de inkomsten van onze gemeente. Omdat de besteding van deze heffingen niet gebonden is aan een bepaalde taak worden zij tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Inzicht in de omvang, werking en reikwijdte van de lokale heffingen in van belang voor de Raad, omdat deze immers veelal de enige mogelijkheid vormen om aanvullende wensen te kunnen financieren. De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid en staan altijd in de politieke belangstelling. Deze heffingen raken de burger namelijk direct in de portemonnee.

De gemeente Neerijnen kent de hierna genoemde heffingen :
* onroerende zaakbelasting (ongebonden heffing)
* rioolrecht (gebonden heffing)
* precariobelasting (ongebonden heffing)

Daarnaast kent de gemeente een aantal heffingen ter dekking van de dienstverleningskosten. Ook hierop wordt nader ingegaan.

Onroerende zaakbelasting
In geld gemeten is de onroerende zaakbelasting (O.Z.B) de belangrijkste heffing in Neerijnen. De opbrengst hiervan is, zoals in de inleiding al besproken, vrij besteedbaar.

Voor woningen betalen alleen de eigenaren onroerende zaakbelasting.
Bij niet-woningen (kantoren, winkels, schuren e.d.) en andere onbebouwde eigendommen moeten zowel de eigenaar als gebruiker onroerende zaakbelasting betalen.

Belastingplichting zijn :

de eigenaar (of erfpachter, opstalhouder enz)
degene die op 1 januari van het belastingjaar eigenaar is / het zakelijk recht heeft over een onroerende zaak.

de gebruiker
degene die op 1 januari van het belastingjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient in gebruik heeft of huurt.

De aanslag wordt bepaald door de (eigendoms- of gebruiks-)situatie op 1 januari van het belastingjaar. Het waardeniveau wordt bepaald op de peildatum die een jaar vóór het belastingjaar ligt.

Met ingang van het jaar 2009 is de heffing en invordering van de onroerende zaakbelasting uitbesteed aan de Belasting Samenwerking Rivierenland (B.S.R).

Onderstaande overzichten betreffen de tarieven per € 2.500,- W.O.Z-waarde in onze gemeente :

	Woningen				
Belastingplichtige	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Eigenaar	0,0796%	0,0798%	0,0818%	0,0855%	0,0929%
Gebruiker	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	**0,0796%**	**0,0798%**	**0,0818%**	**0,0855%**	**0,0929%**

	Niet-woningen				
Belastingplichtige	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Eigenaar	0,1541%	0,1549%	0,1594%	0,1658%	**0,1856%**
Gebruiker	0,1244%	0,1242%	0,1278%	0,1329%	**0,1488%**
Totaal	**0,2785%**	**0,2791%**	**0,2872%**	**0,2987%**	**0,3344%**

Rioolrecht
De aanleg, het onderhoud en de vervanging van het gemeentelijk rioolstelsel wordt betaald via de rioolheffing. Onder de naam rioolrecht wordt een recht geheven op de eigenaar van een op het riool aangesloten onroerende zaak. Daarnaast wordt van de gebruiker van een eigendom een recht geheven indien meer dan 500 m3 water verbruikt wordt en dit afvalwater wordt geloosd op het gemeentelijke rioleringssysteem.

De tarieven rioolrecht bedroegen in de afgelopen jaren :

	Belastingjaar				
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Tarief	€ 326,52	€ 343,15	€ 361,58	€ 367,00	**€ 372,50**

In de raadsvergadering van 26 september 2013 is het nieuwe W.R.P. 2013-2017 vastgesteld.

Precariobelasting
Artikel 228 van de gemeentewet biedt de gemeente de mogelijkheid om belasting op te leggen ter zake het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Deze precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn.

De verordening precariobelasting kent diverse vrijstellingen. Zo is er vrijstelling voor voorwerpen die krachtens wet of op basis van een overeenkomst of anderszins door de gemeente moeten gedoogd, en voor voorwerpen die ten dienste van het wegverkeer of openbare ruimte staan. Ook de voorwerpen die via de reclamebelasting worden belast, zijn vrijgesteld.
Tijdens de raadsvergadering van 19 december 2013 is de verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2014 vastgesteld. Hierin is een tarief van € 2,50 per strekkende meter opgenomen.

Afvalstoffenheffing
Het inzamelen van afval wordt in een samenwerkingsverband (Regio Rivierenland) uitgevoerd door de Afvalverwijdering Rivierenland (AVRI) te Geldermalsen. Ook de invordering van de afvalstoffenheffing wordt door de Regio Rivierenland uitgevoerd.

Overige lokale heffingen
Naast de hiervoor genoemde belastingen / rechten heft de gemeente een aantal rechten en leges. Het betreft begraafrechten, leges in het kader van bijzondere wetten, leges burgerzaken en bouwleges.

* begraafrechten — ter dekking van de kosten voor begravingen
* leges bijzondere wetten — voor het afgeven van vergunningen (bijv. horecavergunningen)
* leges burgerzaken — voor het afgeven van paspoorten / sluiten van huwelijken e.d.

Hieronder een overzicht van de lokale heffingen in Neerijnen :

Naam heffing	Tarief 2014	Grondslag	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
O.Z.B.	diversen	waarde / € 2.500	1.885.309	1.807.995	1.890.000	1.753.805
Rioolrecht	€ 372,50	aansluiting	1.804.083	1.852.487	1.878.000	1.839.289
Precariobelasting	diversen	€ 2,50 / str.meter	0	0	402.500	402.500
Begraafrechten	diversen	gemaakte kosten	228.836	180.874	186.394	113.021
Bijzondere wetten	diversen	gemaakte kosten	6.403	11.468	10.000	13.653
Burgerzaken	diversen	gemaakte kosten	203.399	197.108	215.818	225.690
Bouwleges	diversen	gemaakte kosten	281.807	299.171	330.000	270.095
Overige leges	diversen	gemaakte kosten	29.313	74.598	5.560	7.963
			4.439.150	4.423.701	4.918.272	4.626.016

Kwijtschelding
Gemeenten kunnen, met inachtneming van de invorderingswet 1990, kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen. Hierbij kunnen zij zelf beslissen voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is. In Neerijnen kon in 2014 voor de O.Z.B. en rioolrechten kwijtschelding aangevraagd worden. Indien het netto besteedbaar inkomen onder de door de rijksoverheid bepaalde normen ligt, kan men voor kwijtschelding in aanmerking komen. In 2014 heeft de B.S.R. namens de gemeente Neerijnen geen kwijtschelding verleend.

4 Deel 2- jaarrekening 2014

4.1 Balans en overzicht baten en lasten met toelichting

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014, de (programma)rekening van baten en lasten over het jaar 2014 en de toelichting op beide onderdelen.

4.2 Balans per 31 december 2014

Op de volgende pagina's worden de begin- en eindbalans van 2014 gepresenteerd.

ACTIVA	31-12-2014		31-12-2013	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa (4.5.1.)		*21.173.677*		*21.916.383*
Investeringen economisch nut	12.805.814		19.777.035	
Investeringen economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.510.294			
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	857.569		2.139.348	
Financiële vaste activa (4.5.2.)		*8.260.726*		*8.875.339*
Beleggingen	3.630.989		3.630.989	
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	48.010		48.010	
Leningen aan woningbouwcorporaties	60.149		64.346	
Overige langlopende leningen u/g	2.890.812		3.442.986	
Overige financiële vaste activa	1.630.766		1.689.008	
Totaal Vaste Activa		**29.434.403**		**30.791.722**
Vlottende Activa				
Voorraden (4.5.3.)		*6.095.172*		*5.878.970*
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	6.225.307		5.990.083	
Onderhanden werk	3.669.865		3.384.836	
Voorziening bouwgrondexploitatie	-3.800.000		-3.800.000	
Gebouwen	0		304.051	
Uitzettingen < 1 jaar (4.5.4.)		*3.266.523*		*2.407.241*
Vorderingen op openbare lichamen	1.914.871		1.789.115	
Debiteuren	828.303		618.126	
Uitzettingen in Rijks schatkist	511.927		0	
Overige vorderingen	11.422		0	
Liquide Middelen (4.5.5.)		*338.659*		*214.830*
Kas-, bank en girosaldi	338.659		214.830	
Overlopende activa (4.5.6.)		*2.190.869*		*1.554.805*
Overlopende activa	2.190.869		1.554.805	
Totaal Vlottende Activa		**11.891.223**		**10.055.846**

Totaal ACTIVA	**41.325.626**	**40.847.568**

PASSIVA	31-12-2014		31-12-2013	
Vaste Passiva				
Eigen Vermogen (4.5.7.)		*8.891.967*		*8.295.576*
Algemene reserve	2.692.244		2.637.123	
Bestemmingsreserves	4.850.713		5.290.760	
Nog te bestemmen resultaat	1.349.010		367.693	
Voorzieningen (4.5.8.)		*2.075.005*		*2.326.526*
Voorzieningen	2.075.005		2.326.526	
Vaste schulden > 1 jaar (4.5.9.)		*23.591.738*		*24.921.179*
Onderhandse leningen	23.470.786		24.862.735	
Waarborgsommen	61.443		1.555	
Door derden belegd geld	59.509		56.889	
Totaal Vaste Passiva		**34.558.710**		**35.543.281**
Vlottende Passiva				
Vlottende schulden < 1 jaar (4.5.10.)		*5.378.789*		*3.714.473*
Kasgeldleningen	3.000.000		0	
Kas-, bank- en girosaldi	491.909		1.118.111	
Overige schulden	566.948		671.195	
Crediteuren algemeen	1.319.932		1.925.167	
Overlopende passiva (4.5.11.)		*1.388.127*		*1.589.814*
Overlopende passiva	1.388.127		1.589.814	
Totaal Vlottende Passiva		**6.766.916**		**5.304.287**

Totaal PASSIVA	**41.325.626**	**40.847.568**

4.3 Waarderingsgrondslagen

De gehanteerde uitgangspunten zijn gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de “Financiële verordening gemeente Neerijnen 2009” (vastgesteld op 24 september 2009) zijn door de gemeenteraad de beleidsregels met betrekking tot het investeren en afschrijven vastgelegd ten behoeve van een uniform gemeentelijk activabeleid, waardoor toekomstige financiële nadelen in de investeringssfeer worden beperkt c.q. weggenomen. De uitgangspunten en financiële effecten van deze nota zijn in deze jaarrekening verwerkt.

Vaste activa

Materiële activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen en in voorkomende gevallen verminderd met ontvangen subsidies of ten behoeve van bepaalde investeringen gevormde reserves en voorzieningen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Een samenvatting van de verschillende afschrijvingstermijnen is hieronder weergegeven:

Investeringsobject	Afschrijvingsmethode	Afschrijvingstermijn
Bedrijfsgebouwen	Lineair	Tussen 15 en 80 jaar
Gronden	n.v.t.	Niet afschrijven
Terreinen	Zowel lineair als annuïtair	Tussen 20 en 40 jaar
Machines, apparaten en installaties	Lineair	Tussen 5 en 20 jaar
Vervoermiddelen	N.v.t.	N.v.t.
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Zowel lineair als annuïtair	Tussen 10 en 50 jaar
Overige materiële activa	Lineair	Tussen 10 en 30 jaar
Overige financiële vaste activa	Lineair	20 jaar

Financiële activa

De financiële vaste activa zijn deels opgenomen tegen verkrijgingswaarde (beleggingen) en deels tegen de nominale waarde (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, leningen aan woningbouwcorporaties, overige langlopende leningen u/g en overige financiële vaste activa).

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden is in twee elementen uit te splitsen :

- in uitvoering zijnde exploitaties (onderhanden werken)
- ‘nog niet’ in exploitatie genomen gronden (voorraad grond)

Waardering vind plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met een renteopslag over het geïnvesteerde vermogen en verminderd met opbrengsten (o.a. grondverkoop). Waar nodig zijn voor verliesgevende exploitaties voorzieningen gevormd.

Uitzettingen <1 jaar

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Indien vorderingen dubieus worden geacht, dan wordt dit vermeld in de toelichting bij de betreffende post. Er zijn voorzieningen wegens oninbaarheid getroffen (een voorziening voor algemene vorderingen en een voorziening voor de vorderingen van sociale zaken).

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste Passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit de overzicht baten en lasten. Reserves worden gevormd conform de door de raad genomen besluiten. Dit geldt eveneens voor de toevoegingen en onttrekkingen. Belangrijke afwijkingen zijn vermeld in de toelichting op de balans. Aan de reserves wordt jaarlijks op basis van het in de begroting vastgestelde bedrag, rente toegevoegd. Bestemmingsreserves zijn de voor een specifiek doel afgezonderde bestanddelen van het eigen vermogen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het bedrag van de desbetreffende verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:
- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Vaste schulden > 1 jaar
De vaste schulden langer dan een jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende Passiva

Vlottende schulden < 1 jaar
De vlottende schulden korter dan een jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

4.4 Grondslagen resultaatbepaling

Deze grondslagen zijn grotendeels ontleend aan de waarderingsgrondslagen. Voor het overige geldt dat de lasten en baten zoveel mogelijk worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord op het moment dat ze voorzienbaar zijn; winsten worden eerst verantwoord nadat ze gerealiseerd zijn.

Afschrijvingen
Afschrijving van de activa vindt zowel plaats op lineaire als annuïtaire basis en is gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen sluiten aan op de financiële verordening 2009. De eerste afschrijving vindt in principe plaats in het eerste jaar na gereedkoming van het activum.

Rente
Onder de rentelasten is tevens begrepen de aan de reserves toegerekende rente, de zogenoemde "bespaarde rente". Omdat deze rentelasten niet werkelijk worden betaald, komen zij op één centrale plaats binnen de gemeentebegroting en –rekening tot uitdrukking. Namelijk als baten bij het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen". Met ingang van 2004 wordt er niet meer direct rente aan de reserves en voorzieningen toegevoegd, maar wordt deze gewoon via de exploitatie toegevoegd. De rentelasten worden in beginsel middels een vast percentage van 5,5% verdeeld, tenzij hiervoor andere afspraken zijn gemaakt. Het resultaat van de niet verdeelde rentelasten en –baten wordt in één bedrag aan de exploitatie toegerekend. Ten aanzien van de recente langlopende geldleningen wordt rekening gehouden met transitorische rente aan het einde van het verslagjaar.

Kostentoerekening
Bij het opstellen van de begroting 2010 is de gehele kostenverdeelstaat opnieuw opgesteld. Kosten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de producten waar ze betrekking op hebben. In de gemeente Neerijnen wordt in 2014 voor de verdeling van de kapitaallasten en de apparaatskosten gebruik gemaakt van de volgende (hulp)kostenplaatsen:
- hulpkostenplaats Personeel;
- hulpkostenplaats Automatisering;
- hulpkostenplaats Huisvesting;
- hulpkostenplaats Interne dienstverlening;
- hulpkostenplaats Planning, Control en Financiën;
- kostenplaats Samenlevingszaken/gemeentewinkel;
- kostenplaats Team Dienstverlening en Beleid;
- kostenplaats Gemeentewerken;
- kostenplaats Beheer Openbare Ruimte;
- kostenplaats Bestuur- en managementondersteuning;
- kostenplaats Kapitaallasten.

De kosten van de hulpkostenplaatsen worden op basis van verdeelsleutels doorbelast naar de kostenplaatsen. Vanuit de kostenplaatsen wordt doorbelast naar de diverse producten.

4.5 Toelichting op de balans

4.5.1 Materiële vaste activa

Vaste activa die in het verleden geheel ten laste van een daartoe gevormde bestemmingsreserve zijn gebracht of geheel zijn afgeschreven zijn niet opgenomen in de investerings- en financieringsstaat. Tevens worden eventuele investeringsbijdragen van derden en bijdragen uit daartoe gevormde bestemmingsreserves in het jaar van ingebruikname in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het actief. Op grond van het BBV moeten de materiële vaste activa vanaf 2004 worden ingedeeld in een tweetal categorieën, namelijk de investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut.

De vaste materiële activa worden tussen de 10 jaar en 80 jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijn van deze investeringen is afhankelijk van de technische levensduur (indien deze langer is dan de economische levensduur, is de afschrijvingstermijn afhankelijk van de economische levensduur).
In november 2001 is door de gemeenteraad de nota activabeleid vastgesteld. In deze nota zijn de beleidsregels met betrekking tot het investeren en afschrijven vastgelegd ten behoeve van een uniform gemeentelijk activabeleid, waardoor toekomstige financiële nadelen in de investeringssfeer worden beperkt c.q. weggenomen. De uitgangspunten en financiële effecten van deze nota zijn (voor zover deze niet strijdig zijn met de verslagleggingregels in het BBV) in deze jaarrekening verwerkt.

Materiële vaste activa met een economisch nut

	Bedrijfs-gebouwen	Gronden en terreinen	Machines, apparaten en installaties	Vervoer-middelen	Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2014	**12.261.716**	**958.850**	**425.686**	**112.302**	**6.018.481**	**19.777.035**
Herrubicering	-1.026	-841.560	0	0	-6.018.481	-6.861.067
Investeringen	679.422	127.078	85.487	0	0	819.987
Desinvesteringen	253.566	46.482	29.400	112.302	0	441.750
Afschrijvingen	421.062	5.132	134.197	0	0	560.391
T.l.v. Reserve / bijdragen derden	0	0	0	0	0	0
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31-12-2014	**12.265.484**	**192.754**	**347.576**	**0**	**0**	**12.805.814**

Tot de posten “bedrijfsgebouwen” en “gronden en terreinen” behoren de negen schoolgebouwen voor het openbaar en bijzonder basisonderwijs. Hoewel de juridische eigendom van deze scholen berust bij de desbetreffende schoolbesturen zijn de gebouwen op grond van het economisch eigendom van de gemeente in de balans opgenomen. De boekwaarde van dit onderdeel bedroeg eind 2014 ruim € 5,1 miljoen.

Het bedrag van investeringen bij de “bedrijfsgebouwen” betreft hoofdzakelijk de activering van de bouw van het MFC (multifunctioneel centrum) Haaften (ongeveer € 340.000), daarnaast betreft het nieuwbouw van de school in Tuil, voor een bedrag van ongeveer € 224.000.

Onder de “machines, apparaten en installaties” worden onder andere de automatiseringsmiddelen (zowel hardware als software) verantwoord. Enkele grotere investeringen hierop betreffen aanschaffingen in het kader van het I&A-plan.

De desinvesteringen bij “Vervoermiddelen” betreffen de vervoermiddelen welke aan de AVRI zijn overgedragen.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Bedrijfs-gebouwen	Gronden en terreinen	Machines, apparaten en installaties	Vervoer-middelen	Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2014	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Herrubicering	1.026	841.560	0	0	6.018.481	6.861.067
Investeringen	0	41.891	0	0	1.003.587	1.045.478
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	312	32.201	0	0	363.738	396.251
T.l.v. Reserve / bijdragen derden	0	0	0	0	0	0
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31-12-2014	**714**	**851.250**	**0**	**0**	**6.658.330**	**7.510.294**

De investeringen onder de “grond-, weg-, en waterbouwkundige werken” betreffen de uitbreiding en de investeringen op grond van het Gemeentelijk Riolerings Plan.

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

	Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	Overige materiële activa	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2014	**2.022.290**	**117.058**	**2.139.348**
Investeringen	57.012	0	57.012
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	1.140.449	3.002	1.143.451
T.l.v. Reserve / bijdragen derden	195.340	0	195.340
Afwaarderingen	0	0	0
Boekwaarde per 31-12-2014	**743.513**	**114.056**	**857.569**

De investeringen onder de “grond-, weg-, en waterbouwkundige werken” betreffen onder andere de uitbreiding en de investeringen op de fietspaden. Bij de afschrijvingen “grond-, weg-, en waterbouwkundige werken” is een bedrag van € 1.070.037 opgenomen i.v.m. vervroegd afschrijven van diverse fietspaden en wegen, mogelijk gemaakt door de boekwinst op met name de verkoop van het Kasteel aan het Geldersch Landschap.

4.5.2 Financiële vaste activa

	Beleg-gingen	Leningen (u/g) woningbouw	Aandelen en effecten	Overige fin. vaste activa	Overige leningen (u/g)	Totaal
Boekwaarde 1-1-2014	**3.630.987**	**64.346**	**48.010**	**1.689.008**	**3.442.986**	**8.875.337**
Vermeerderingen	0	0	0	0	5.827	5.827
Aflossingen	0	4.196	0	0	558.000	562.196
Afschrijvingen	0	0	0	58.242	0	58.242
Boekwaarde 31-12-2014	**3.630.987**	**60.150**	**48.010**	**1.630.766**	**2.890.813**	**8.260.726**

- Onder “Beleggingen” is het Gemeente Garantieplan opgenomen tegen de verkrijgingswaarde. Dit product is afgesloten bij de ABN/AMRO en heeft een looptijd tot 1 september 2021.
- De post leningen (u/g) woningbouw bestaat uit een langlopende vordering op Woningbouwvereniging “De Goede Woning Neerijnen” in verband met door deze instelling aangegane geldleningen. Deze geldleningen zijn destijds door de gemeente uit eigen middelen gefinancierd.
- De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Koersverschillen op aandelen worden derhalve niet in aanmerking genomen.
- Overige financiële vaste activa betreft de boeterente welke is voor het vervroegd aflossen van enkele leningen. Deze boete is geactiveerd en wordt gelijk aan de looptijd van de nieuwe afgesloten lening afgeschreven. De rentepercentages van de oude leningen waren 4,498%, de nieuwe lening heeft een rentepercentage van 2,890%.
- Overige leningen betreft onder andere hypothecaire geldleningen aan ambtenaren (€ 2.766.307,--), geldleningen aan ambtenaren in verband met PC-privé project en gemeentelijk fietsenplan (€ 2.489,--) en leningen aan diverse instellingen (€ 122.017,--).

Vlottende activa

4.5.3 Voorraden

Voorraden : onderhanden werk

Complex	Boekwaarde 01-01-2014	Uitgaven 2014	Inkomsten 2014	Verlaging boekwaarde	Boekwaarde 31-12-2014
Nog niet in exploitatie genomen					
Ophemert, Slingerbos	2.402.239	139.475	2.120		2.539.594
Haaften, Haaften Noord	2.706.865	82.137			2.789.002
Tuil, Klingelenberg Noord	802.893	11.128			814.021
Ophemert, Aeneas Mackaylaan	78.086	4.605			82.691
Subtotaal nog niet in exploitatie genomen	**5.990.083**	**237.345**	**2.120**	**0**	**6.225.308**
In exploitatie genomen					
RvR Varik, Molenblok	3.384.836	300.499	15.470		3.669.865

Subtotaal in exploitatie genomen	**3.384.836**	**300.499**	**15.470**	**0**	**3.669.865**
Subtotaal	**9.374.919**	**537.844**	**17.590**	**0**	**9.895.173**
Voorziening grondexploitaties	-3.800.000				-3.800.000
Totaal	**5.574.919**				**6.095.173**

** Risico analyse grondexploitaties*
Mede door de economische situatie op de woning-/grondmarkt is begin 2013 een risicoanalyse grondexploitaties uitgevoerd. In een besloten commissie van april 2013 zijn de raadsleden geïnformeerd over het plan van aanpak. De gevolgen van de taxaties zijn verwerkt in de balans, de marktwaarde per prijspeil 1 januari 2013 is bepaald op € 5.260.000. Deze marktwaarde is lager dan de huidige boekwaarde. Op basis van de BBV is derhalve een voorziening getroffen van € 3.800.000.
Naar aanleiding van de hernieuwde taxatieronde, begin 2015, is gebleken dat een bijstelling van de voorziening grondexploitaties niet noodzakelijk is.

Gebouwen

Vanwege de intentie om het kasteel/koetshuis te verkopen in 2014, diende het kasteel/koetshuis opgenomen te worden als vlottend actief in de jaarrekening van 2013. Inmiddels is de verkoop financieel afgehandeld:

	Bedrijfsgebouwen
Boekwaarde per 1-1-2014	**304.051**
Verkoop kasteel/koetshuis	304.051
Boekwaarde per 31-12-2014	**0**

4.5.4 Uitzettingen < 1 jaar

De vorderingen kunnen als volgt worden gerubriceerd:

Specificatie per balansdatum	**31-12-2014**	**31-12-2013**
Vorderingen op openbare lichamen	1.914.871	1.789.115
Debiteuren	828.303	618.126
Uitzettingen in Rijks schatkist	511.927	0
Overige vorderingen	11.422	0
Totaal	**3.266.523**	**2.407.241**

De belangrijkste openstaande posten betreffen:

Vorderingen op openbare lichamen

1.	Belastingdienst (BTW-compensatiefonds)	1.894.134
2.	Belastingdienst (BTW 4e kwartaal en suppletie)	20.737

Debiteuren

De vorderingen bestaan uit een groot aantal posten. Ook de vorderingen in verband met gemeentelijke belastingen zijn hieronder opgenomen.
Het verloop is als volgt weer te geven:

	31-12-2014	31-12-2013
Debiteuren conform debiteurenlijst	871.303	657.126
Af: voorziening dubieuze debiteuren	- 43.000	- 39.000
Debiteuren conform balans	**828.303**	**618.126**

Uitzettingen in Rijks schatkist
Conform artikel 39 BBV moeten bedragen welke in het kader van Schatkistbankieren door het Rijk zijn afgeroomd, worden opgenomen als “Uitzettingen in Rijks schatkist”. Deze bedragen kunnen onder bepaalde voorwaarden (geleidelijk) worden opgenomen. Als een bankrekening een bepaald positief saldo bereikt, wordt dit automatisch door het Rijk afgeroomd.

Model schatkistbankieren

		Verslagjaar 2014			
(1)	Drempelbedrag	168			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	339	7	5
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	63		161	163
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding drempelbedrag		171		
(1)	Berekening drempelbedrag				
		Verslagjaar 2014			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	22.436			
(4b)	Deel van het begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	22.436			
(4c)	Het deel begrotingstotaal boven € 500 miljoen	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met minumum van € 250.000	Drempelbedrag	168			
(2)	Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	9.488	30.887	602	481
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a)/(5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	339	7	5

Overige vorderingen
In 2014 is de uitvoering van het Beheer Openbare Ruimte verzorgd door de AVRI. Maandelijks is een voorschot betaald, bij de afrekening bleek dat de gemeente Neerijnen € 11.422 te veel aan voorschotten heeft betaald aan de AVRI.

4.5.5 Liquide middelen

Deze saldi staan ter vrije beschikking van de gemeente.
Specificatie per balansdatum:

	31-12-2014	31-12-2013
Banksaldi	338.057	213.997
Kas	602	833
Kruisposten	0	0
Totaal	**338.659**	**214.830**

4.5.6 Overlopende activa

De vorderingen kunnen als volgt worden gerubriceerd:

Specificatie per balansdatum	**31-12-2014**	**31-12-2013**
Vorderingen sociale zaken	692.119	803.848
Overlopende activa	1.498.749	750.957
Totaal	**2.190.869**	**1.554.805**

Vorderingen sociale zaken
Deze vorderingen zijn te splitsen in vier categorieën, tevens is een voorziening gevormd:

	31-12-2014	31-12-2013
Verstrekte leningen inzake IOAW-, IOAZ- en BZ-regelingen	338.887	317.567
Vorderingen op grond van krediethypotheek	159.615	132.378
Vorderingen inzake de leenbijstand	369.294	520.307
Overige vorderingen, waaronder oa verhaal van ten onrechte verleende bijstandsuitkeringen	21.443	21.738
Voorziening debiteuren sociale zaken	- 197.120	- 188.142
Totaal	**692.119**	**803.848**

Overlopende activa
De overlopende activa bestaat onder andere voor € 405.093,-- uit vooruitontvangen facturen met betrekking tot 2015. Daarnaast zijn de grootste openstaande vorderingen als volgt te specificeren :

- € 391.322 te vorderen individuele aanvullende uitkering (2013 en 2014) en nog te ontvangen BBZ bonus-malus regeling 2008-2012.
- € 259.202 nog op te nemen gelden inzake het ABN AMRO garantieplan.

Overzicht van de van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbetalingen specifieke uitkeringen als bedoeld in art. 52a BBV:

Naam uitkering	Project	Verstrekker uitkering	Saldo 1-1-2014	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2014
Besluit Bijstands-verlening Zelfstandigen	n.v.t.	Rijk		109.047		109.047
Wet Werk en Bijstand	n.v.t.	Rijk	217.408	64.867		282.275
Totaal			**217.408**	**173.914**		**391.322**

4.5.7 Eigen vermogen

	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Totaal reserves
Stand 01-01-2014	**2.637.139**	**5.290.761**	**7.927.900**
Inflatiecorrectie	0	47.299	47.299
Positief resultaat jaarrekening 2013	367.693	0	367.693
Vermeerderingen t.l.v. exploitatie	0	1.736.596	1.736.596
Vermeerderingen t.l.v. activa	0	403.400	403.400
Verminderingen t.b.v. exploitatie	-312.572	-1.454.977	-1.767.549
Verminderingen t.b.v. activa	0	-31.948	-31.948
Vrijval	0	-1.140.417	-1.140.417
Stand 31-12-2014	**2.692.260**	**4.850.714**	**7.542.974**

- **Algemene reserve**

Doel : Weerstandsvermogen, ten behoeve van het opvangen van tegenslagen in de toekomst.

Een deel van de algemene reserve (buffer) dient als risicobuffer voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en wordt aangemerkt als onderdeel van het weerstandsvermogen. De gewenste hoogte van het minimale weerstandsvermogen is medio 2013 bepaald in de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen.

Het andere deel kan door de gemeenteraad worden aangewend voor het doen van éénmalige investeringen en activiteiten.

		Vermeerderingen			Verminderingen			
	Saldo 01-01-14	Inflatie-corr.	t.l.v. exploit.	t.l.v. activa	t.b.v. exploit.	t.b.v. activa	t.b.v. saldo	Saldo 31-12-14
Algemene reserve :								
Buffer	1.800.000							1.800.000
Vrij aanwendbaar	837.139				-312.572		367.693	892.260
Totaal algemene reserve	**2.637.139**	**0**	**0**	**0**	**-312.572**	**0**	**367.693**	**2.692.260**

De vermeerderingen en verminderingen worden nader toegelicht in paragraaf 4.7.10. onder 'Mutaties reserves hoofdfunctie 0 t/m 9'.

- **Bestemmingsreserves**

Onder de bestemmingsreserves zijn de gereserveerde gelden opgenomen waaraan de gemeenteraad een bijzondere bestemming heeft gegeven.
Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een economisch nut, bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een maatschappelijk nut en overige bestemmingsreserves.
Conform de nota reserves en voorzieningen (actualisatie 2012) worden vermeerderingen en verminderingen gedaan ten bate/laste van deze reserves.

		Vermeerderingen			Verminderingen			
	Saldo 01-01-14	**Inflatie-corr.**	**t.l.v. exploit.**	**t.l.v. activa**	**t.b.v. exploit.**	**t.b.v. activa**	**vrijval**	**Saldo 31-12-14**
Bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een economisch nut :								
BR Buitenkant schoolgebouwen	1.700.180	17.002	392.040		-661.313			1.447.909
BR MFC Ophemert	34.287	343		403.400	-436.032	-1.998		0
BR Dekking MFC Haaften	410.000	16.400	357.460		-93.586			690.274
Bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een maatschappelijk nut :								
BR Afbouw diverse complexen	488.689	4.886			-54.468			439.107
Overige bestemmingsreserves :								
BR Sociaal statuut	14.053				-5.500			8.553
BR Eigen Wijs Rivierenland	20.976				-12.500			8.476
BR Lokale Educatieve Agenda	188.650							188.650
BR Buitensportaccommodaties	257.950	2.580	37.650		-3.686			294.494
BR Accommodatiebeleid	187.009				-34.500			152.509
BR Bovenwijkse investeringen	608.829	6.088			-20.475	-29.950		564.492
BR Egalisatie begraafplaatsen	90.152				-72.027			18.125
BR Egalisatie riolering	1.035.768		104.649				-1.140.417	0
BR Bestemmingsplannen	61.936		37.000		-41.175			57.761
BR Inventaris gymnastieklokalen	37.383		11.322		-1.132			47.573
BR Rekenkamercommissie	17.694				-5.431			12.263
BR Kunstbeleid	50.440				-13.152			37.288
BR Bouwgrond algemeen	3.189							3.189
BR e-NUP	63.504		21.333					84.837
BR Cultuurhistorie	20.072		29.318					49.390
BR Groenonderhoud begr.plts	0		609.502					609.502
BR Onderhoud wegen	0		15.000					15.000
BR Onderhoud openbare verlicht.	0		121.322					121.322
Totaal bestemmingsreserves	**5.290.761**	**47.299**	**1.736.596**	**403.400**	**-1.454.977**	**-31.948**	**-1.140.417**	**4.850.714**

De vermeerderingen en verminderingen worden nader toegelicht in paragraaf 4.7.10. onder 'Mutaties reserves hoofdfunctie 0 t/m 9'.

- **Meerjaren overzicht reserves op basis van meerjarenbegroting 2015-2018**

		Saldo 01-01-2015	2015		Saldo 31-12-2015	2016		Saldo 31-12-2016	2017		Saldo 31-12-2017	2018		Saldo 31-12-2018
			Vermeer-deringen	Verminde-ringen		Vermeer-deringen	Verminde-ringen		Vermeer-deringen	Verminde-ringen		Vermeer-deringen	Verminde-ringen	
A.	**ALGEMENE RESERVE**													
600.002	Buffer	1.800.000			1.800.000			1.800.000			1.800.000			1.800.000
600.002	Aanwendbaar	892.260		180.000	712.260			712.260			712.260			712.260
		2.692.260	**0**	**180.000**	**2.512.260**	**0**	**0**	**2.512.260**	**0**	**0**	**2.512.260**	**0**	**0**	**2.512.260**
B.	**BESTEMMINGSRESERVES**													
	bestemmingsreserves ter dekking van Investeringen met een economisch nut													
600.040	Onderhoud buitenkant schoolgebou-wen	1.447.909	409.696	593.753	1.263.852	403.318	738.982	928.188	400.276	552.014	776.450	399.013	618.843	556.620
600.060	MFC Ophemert	0			0			0			0			0
600.300	Dekkingsreserve MFC Haaften	690.274		84.750	605.524		82.750	522.774		80.750	442.024		78.750	363.274
	bestemmingsreserves ter dekking van Investeringen met een maatschappelijk nut													
600.140	Afbouw diverse complexen	439.107	6.180		445.287	5.903		451.190	5.962		457.152	6.021		463.173
	overige bestemmingsreserves													
600.020	Sociaal Statuut	8.553			8.553			8.553			8.553			8.553
600.030	Eigen Wijs Rivierenland	8.476		8.476	0			0			0			0
600.050	Lokale Educatieve Agenda (L.E.A)	188.650		6.150	182.500		6.150	176.350		6.150	170.200		6.150	164.050
600.070	Buitensportaccommodaties	294.494	41.377	210.500	125.371	41.079		166.450	41.489		207.939	41.904		249.843
600.120	Accommodatiebeleid (algemeen)	152.509		30.000	122.509			122.509			122.509			122.509
600.150	Bovenwijkse investeringen	564.492	7.673		572.165	5.161		577.326	5.213		582.539	5.265		587.804
600.200	Egalisatie begraafplaatsen	18.125			18.125			18.125			18.125			18.125
600.220	Bestemmingsplannen	57.761	37.000	37.000	57.761	37.000	37.000	57.761	37.000	37.000	57.761	37.000	37.000	57.761
600.230	Inventaris gymnastieklokalen	47.573	11.322	14.943	43.952	11.322		55.274	11.322		66.596	11.322		77.918
600.240	Rekenkamercommissie	12.263			12.263			12.263			12.263			12.263
600.260	Kunstbeleid	37.288		10.000	27.288		10.000	17.288		4.606	12.682			12.682
600.280	E-NUP	84.837			84.837			84.837			84.837			84.837
600.270	Bouwgrond algemeen	3.189			3.189			3.189			3.189			3.189
600.290	Cultuurhistorie	49.390			49.390			49.390			49.390			49.390
600.310	Groenonderhoud begraafplaatsen	609.502	56.095	78.634	586.963	55.869	78.634	564.198	55.641	78.634	541.205	55.412	78.634	517.983
600.320	Onderhoud wegen	15.000	553.820	553.820	15.000	554.737	554.737	15.000	555.654	555.654	15.000	556.581	556.581	15.000
600.330	Onderhoud openbare verlichting	121.322	112.000	112.000	121.322	112.000	112.000	121.322	112.000	112.000	121.322	112.000	112.000	121.322
		4.850.714	**1.235.163**	**1.740.026**	**4.345.851**	**1.226.389**	**1.620.253**	**3.951.987**	**1.224.557**	**1.426.808**	**3.749.736**	**1.224.518**	**1.487.958**	**3.486.296**
		7.542.974	**1.235.163**	**1.920.026**	**6.858.111**	**1.226.389**	**1.620.253**	**6.464.247**	**1.224.557**	**1.426.808**	**6.261.996**	**1.224.518**	**1.487.958**	**5.998.556**

- **Resultaat boekjaar**

De rekening 2014 sluit af met een positief saldo (na bestemming) van € 1.349.010.
Een nadere analyse van het resultaat is opgenomen in paragraaf 1.5.

Vreemd vermogen

4.5.8 Voorzieningen

De meeste voorzieningen zijn gevormd voor het egaliseren van de exploitatielasten en toekomstige uitgaven voor (groot) onderhoud.

Conform artikel 44.2 van de B.B.V. zijn in 2008 de 'Voorzieningen middelen van derden met specifieke bestedingsverplichting' uit de voorzieningen gehaald en ondergebracht onder de overlopende passiva.
De voorzieningen 'dubieuze debiteuren' en 'bouwgrondexploitaties' zijn conform de B.B.V.-voorschriften op de balans in mindering gebracht op respectievelijk het debiteurensaldo en de voorraden.

		Vermeerderingen			Verminderingen			
	Saldo 01-01-14	**directe mutatie balans cf bbv**	**t.l.v. exploit.**	**t.l.v. activa**	**t.b.v. exploit.**	**t.b.v. activa**	**Vrijval**	**Saldo 31-12-14**
Voorzieningen ter gelijkmatige verdeling van de lasten :								
VZ Onderhoud gebouwen	663.161		203.278		-264.479		-450.000	151.960
VZ Onderhoud wegen	101.882		615.030	34.000	-701.912	-34.000	-15.000	0
VZ Onderhoud begraafplaatsen	631.818		56.318		-78.634		-609.502	0
VZ Wethouderspensioenen	770.469		65.472		-81.813			754.128
VZ Onderhoud openbare verlicht.	159.196		87.368		-125.242		-121.322	0
Voorzieningen voor van derden verkregen, beklemde middelen :								
VZ Zwerfafval	0		28.500					28.500
VZ Egalisatie riolering	0	1.140.417						1.140.417
Totaal voorzieningen	**2.326.526**	**1.140.417**	**1.055.966**	**34.000**	**-1.252.080**	**-34.000**	**-1.195.824**	**2.075.005**

4.5.9 Vaste schulden > 1 jaar

De vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar bestaan uit de volgende posten :

	Saldo 01-01-14	Vermeerderingen	Verminderingen	**Saldo 31-12-14**
Onderhandse leningen	**24.862.736**	272.268	-1.664.217	**23.470.787**
Belegde gelden : Variks Belang	**56.889**	86.920	-84.300	**59.509**
Waarborgsommen	**1.555**	60.000	-113	**61.442**
Totaal vaste schulden	**24.921.180**	419.188	-1.748.630	**23.591.738**

Onderhandse leningen
De tussen gemeente Neerijnen en Bank Nederlandse Gemeenten gesloten overeenkomst tot een geldlening voorziet in een aanpassing van de rente per 1 november 2014. Ter uitvoering hiervan is voor de periode 1 november 2014 tot 1 november 2019 een nieuw rentepercentage overeengekomen van 0,95%.

De overige aflossingen op langlopende geldleningen hebben in 2014 conform de aflossingsschema's plaatsgevonden.

Over de langlopende geldleningen is in 2014 gemiddeld 4,05% rente betaald (2013 : 4,93% / 2012 : 4,18%).

Belegde gelden : St Variks Belang
Vanaf de 2de Wereldoorlog woonde in Varik/Heesselt de Nederlandse neuroloog Dr van Londen. Hij overleed in 1965 en vermaakte een groot deel van zijn vermogen aan een beheerstichting. Het doel was de jaarlijkse opbrengst ten goede te laten komen aan een maatschappelijk nut, in casu de verenigingen en stichtingen van Varik en Heesselt. Tot de herindeling van 1978 was het de gemeenteraad van Varik die baten uit het legaat van Dr van Londen verdeelde onder de verenigingen van beide dorpen. Met de herindeling ging dat recht op die verdeling over op de raad van de Gemeente Neerijnen.

In 2014 heeft de gemeente een bedrag van de Stichting Variks Belang ontvangen van € 86.920, zijnde het deel van het batig exploitatiesaldo dat ingevolge de bepalingen van de stichtingsakte ten gunste van de gemeente komt.

Jaarlijks ontvangt de raad van verenigingen en organisaties uit Varik en Heesselt verzoeken voor een bijdrage. De raad laat deze door de raadsadviescommissie Stichting Variks Belang beoordelen en voorzien van een bindend advies (via de commissie welzijn) aan de raad. In 2014 is aan de verenigingen / stichtingen in Varik en Heesselt een bedrag uitgekeerd van € 84.300.

Waarborgsommen
In 2014 heeft de gemeente een waarborgsom ontvangen voor het bouw- en woonrijp maken van een locatie in Haaften en eventuele planschade à € 60.000.

4.5.10 Vlottende schulden < 1 jaar

De vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar bestaan uit de volgende posten :

	Saldo 01-01-14		Mutatie 2014		**Saldo 31-12-14**
Kasgeldleningen	**0**		3.000.000		**3.000.000**
Kas-, bank- en girosaldi	**1.118.111**		-626.202		**491.909**
Overige schulden	**671.195**		-104.247		**566.948**
Crediteuren algemeen	**1.925.167**		-605.235		**1.319.932**
Totaal vaste schulden	**3.714.473**		1.664.316	0	**5.378.789**

Kasgeldleningen
Op 01 januari 2014 was er geen kasgeldlening.
Op 31 december 2014 staat er een kasgeldlening op de balans van € 3.000.000.

Kas-, bank- en girosaldi
Onder deze post worden de schulden aan de Postbank, ABN-AMRO, Rabobank en Bank Nederlandse Gemeenten per 31 december 2014 verantwoord.

	Saldo 31-12-14	Saldo 31-12-13
BNG 28.50.15.540	491.901	1.118.103
BNG 28.51.17.718	4	3
BNG 28.50.66.757	4	5
Totaal	**491.909**	**1.118.111**

Overige schulden
De overige schulden zijn in 2014 afgenomen tot € 566.948. Hieronder vallen onder meer de afdracht van loonheffing en premies over de maand december 2014, welke worden voldaan in januari 2015.

	Saldo 31-12-14	Saldo 31-12-13
Afdracht loonheffing / premies	166.865	352.104
Uitkeringen WWB/WVG e.d.	400.083	319.091
Totaal	**566.948**	**671.195**

Crediteuren algemeen
Het saldo openstaande crediteuren is in 2014 afgenomen van € 1.925.167 tot € 1.319.932.

De belangrijkste posten betreffen :

x	St Beheer Kulturhus Haaften, instandhoudingsbijdrage 2014	159.401
x	Bouwbedrijf van Deelen, 2% verstrijken onderhoudstermijn	96.074
x	Greenchoice, 4de kwartaal 2014 gebouwen	18.052
x	P2 Proces- en Projectmanagers BV, gebiedsvisie Kerkewaard	13.403
x	Regio Rivierenland inzake AVRI, voorschot december 2014	434.995
x	GGD Gelderland-Zuid, 1e voorschot uniformele wettelijke taken	150.123
x	GGD Gelderland-Zuid, 1e kwartaal gemeentelijke bijdrage	211.121
x	BSR, voorschot 1e kwartaal	35.750
x	Bibliotheek Rivierenland, subsidie provincie inrichting bibliotheek Haaften	10.000
x	Koraal Groep COD, jeugdhulp januari	11.126
x	Personenvervoer Vijfstromenland, leerlingenvervoer december 2014	17.591
x	Bibliotheek Rivierenland, subsidie provincie inrichting bibliotheek Ophemert	10.000
		1.167.636

4.5.11 Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende posten :

	Saldo 01-01-14		Mutatie 2014		Saldo 31-12-14
Van derden ontvangen middelen	218.040		-139.707		78.333
Nog te betalen stuwmeer verlofuren	148.160		-11.559		136.601
Vooruitontvangen bedragen	26.994		-2.816		24.178
Nog te betalen bedragen	1.196.620		-47.604		1.149.016
Totaal vaste schulden	**1.589.814**		-201.686	0	**1.388.128**

Van derden ontvangen middelen met concreet bestedingsdoel
In verband met een wijziging in de voorschriften van de BBV in 2008 op de balans opgenomen onder de overlopende passiva. Deze zijn ontstaan door diverse ontvangen subsidies van overheidsorganen. Op het moment dat een regeling eindigt of wanneer hiervoor geen werkzaamheden worden verricht dienen deze bedrag eventueel te worden terugbetaald.

	Stand 01-01-14	Bij	Af	Stand 31-12-14
1 Goedkope woningbouw	47.939			47.939
2 Centrum Jeugd & Gezin	52.408		-52.408	0
3 Klimaataanpak bestaande woningbouw	38.042	24.500	-31.799	30.743
4 Participatiebudget	-349			-349
5 Bibliotheekvernieuwing	80.000		-80.000	0
	218.040	**24.500**	**-164.207**	**78.333**

- Centrum Jeugd & Gezin

Bij de jaarrekening 2012 is een SiSa opgave verstrekt van de bestede bedragen in het kader van de Tijdelijke regeling CJG. Deze opgave is voorzien van een controleverklaring en vormt de basis voor de vaststelling van de uitkering over de jaren 2008 tot en met 2011.
Op 21 november 2014 heeft de gemeente van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de bevestiging ontvangen dat de uitkering tijdelijke regeling CJG is vastgesteld en dat over de betreffende jaren geen verrekening plaats zal vinden.
Bij het opstellen van de jaarrekening is daarmee het bedrag van € 52.408 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2014.

- Klimaataanpak bestaande woningbouw

Op 24 augustus 2010 heeft het college van Neerijnen besloten deel te nemen aan de provinciale subsidieregeling klimaataanpak eigen woningen. Ter uitvoering daarvan is in de raadsvergadering van 9 december 2010 de deelverordening subsidie isolatiemaatregelen vastgesteld.
Jaarlijks ontvangt de gemeente van de provincie Gelderland een subsidie, in 2014 een bedrag van € 24.500.
Aan subsidies werd een bedrag uitbetaald van € 31.799.

• Bibliotheekvernieuwing
In 2014 is het bedrag van € 80.000 uitbetaald aan de Bibliotheek Rivierenland ten behoeve van het inrichten van de bibliotheken in de MFC's in Ophemert en Haaften.

Voorziening verlofuren
In 2008 is besloten een 'voorziening' te vormen voor de nog op te nemen verlofuren en vakantiedagen. Per saldo is het nog op te nemen verlof in 2014 enigszins afgenomen. In verband hiermee is een bedrag van € 11.559 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2014.

Vooruitontvangen bedragen
De vooruitontvangen bedragen zijn in 2014 afgenomen met € 2.816. Het saldo per 31 december 2014 bedraagt hierdoor € 24.178.

Nog te betalen bedragen
De belangrijkste posten betreffen :

x	Nog te betalen bedragen sociale zaken Tiel	453.558
x	Gemeente Lingewaal, aandeel IVR 2014	56.012
x	Vijfstromenland, leerlingenvervoer februari 2014	22.211
x	Regio Rivierenland, doorschuif BTW 2014	42.547
x	Transitorische rente 2014	202.021
x	Gemeente Tiel, afrekening administratiekosten 2014	72.424
x	BBZ, 75% over ontvangen leningen 2014	136.525
x	Bibliotheek Rivierenland, subsidie lees/mediacoach 2014	21.241
		1.006.539

4.5.12 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen
Naast door de gemeente verstrekte geldleningen (zoals opgenomen onder de financiële vaste activa) staat de gemeente borg voor een aantal geldleningen van instellingen die binnen de gemeente werkzaam zijn (zoals bejaardenoord De Wittenberg). Voor deze borgstellingen is geen voorziening opgenomen in de balans.

De gewaarborgde geldleningen per 31-12-2014 betreffen:

	Hoofdsom	**Stand 31-12-2014**
- Stichting De Wittenberg	onbekend	68.067
- Vitens	onbekend	95.063
- Waarborgfonds Sociale Woningbouw	16.633.000	10.413.000
Totaal		**10.576.130**

Het saldo van het actieve deel per 31 december 2014 van het Garantiemandaat bij de ABN/AMRO bedraagt € 13.682. (zie paragraaf 3.6 Financiering)

In 2014 zijn geen meerjarige contracten aangegaan met een verplichting van meer dan € 100.000.

Vanaf 2018 geldt een verplichting voor de huur van het Kasteel als gemeentehuis. In 2018 bedraagt de huur € 25.000, in 2019 € 40.000.

4.6 Toelichting op het 'overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar'

4.6.1 Toelichting op het rekeningresultaat

De jaarrekening 2014 sluit met een voordelig resultaat van € 1.349.010.

In deze paragraaf wordt een nadere toelichting gegeven op dit voordelige resultaat. Deze toelichting is gebaseerd op verklaringen zoals die door de ambtelijke organisatie zijn aangeleverd.

Deze toelichting is als volgt opgebouwd :
- paragraaf 4.6.2. toelichting op de (hulp)kostenplaatsen
- paragraaf 4.7. toelichting op de programma's / beleidstaken

In deze toelichtingen worden de door de gemeenteraad vastgestelde ramingen (begroting na wijzigingen) vergeleken met het uiteindelijke resultaat (jaarrekening).

Redenen voor het kiezen van deze opbouw

Volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten lasten en baten zoveel mogelijk worden toegelicht op beleidsproducten of beleidstaken. Deze lasten en baten per beleidstaak bestaan boekhoudkundig gezien uit lasten en baten die *direct* op de beleidstaak drukken en uit *indirecte* lasten en baten die zijn toegerekend aan de beleidstaken. Deze indirecte lasten en baten betreffen bijvoorbeeld de personeelslasten en de kapitaallasten.

Resultaat dat wordt toegelicht

	Begroting 2014 (na wijzigingen)	Rekening 2014	Verschil 2014
Lasten (excl dotaties reserves)	-22.435.877	-22.701.098	-265.221
Baten (excl aanwendingen reserves)	21.695.810	24.066.453	2.370.643
Totaal saldo baten en lasten	**-740.067**	**1.365.355**	**2.105.422**
Dotaties aan reserves	-573.550	-2.219.242	-1.645.692
Aanwending van reserves	1.196.478	2.202.897	1.006.419
Totaal mutaties reserves	**622.928**	**-16.345**	**-639.273**
Gerealiseerd resultaat	**-117.139**	**1.349.010**	**1.466.149**

Deze verschillen worden nader toegelicht in de paragrafen 4.6.2. en 4.7.

4.6.2 Toelichting op de (hulp)kostenplaatsen

Algemeen
In de gemeente Neerijnen wordt in 2014 voor de verdeling van de kapitaallasten en de apparaatskosten gebruik gemaakt van de volgende (hulp)kostenplaatsen:

- hulpkostenplaats Personeel;
- hulpkostenplaats Automatisering;
- hulpkostenplaats Huisvesting;
- hulpkostenplaats Interne dienstverlening;
- hulpkostenplaats Planning, Control en Financiën;
- kostenplaats Samenlevingszaken/gemeentewinkel;
- kostenplaats Ontwikkeling en Toezicht;
- kostenplaats Gemeentewerken;
- kostenplaats Beheer Openbare Ruimte;
- kostenplaats Bestuur- en managementondersteuning;
- kostenplaats Kapitaallasten.

De kosten van de hulpkostenplaatsen worden o.b.v. verdeelsleutels doorbelast naar de kostenplaatsen. Vanuit de kostenplaatsen wordt doorbelast naar de diverse producten.

Verdeelsleutels
De doorberekening van de (hulp)kostenplaatsen vindt plaats op basis van de werkelijk voor de beleidstaak gemaakte uren tegen het voorcalculatorische tarief. Het verschil tussen de werkelijke netto lasten en de doorverdeelde lasten wordt verantwoord op de beleidstaak “saldo van kostenplaatsen”. De doorberekening van de hulp- en kostenplaatsen vind plaats op basis van het aantal gewerkte productieve uren. Voor de verdeling van de kosten is in 2014 gebruik gemaakt van de tijdschrijfgegevens uit het TIM-pakket.
De kapitaallasten worden doorberekend aan de hand van de werkelijke boekwaarde van de investeringen aan het begin van het boekjaar op basis van het voorcalculatorische rentepercentage. Het verschil wordt verantwoord op de beleidstaak “saldo van kostenplaatsen”.

Analyse kapitaallasten
De verschillen van de doorverdeelde baten en lasten van de kostenplaats kapitaallasten is in onderstaand overzicht uitgewerkt en geeft per programma het volgende beeld te zien:

	Geraamde kapitaal-lasten	Werkelijke kapitaal-lasten	Verschil	Correspon-derende posten	Totaal
Programma 0 : Algemeen bestuur	11.672	7.244	4.428	0	4.428
Programma 1 : Openbare orde en veiligheid	40.212	34.336	5.876	0	5.876
ogramma 2 : Verkeer, vervoer en waterstaat	124.288	171.382	-47.094	0	-47.094
Programma 3 : Economische zaken	9.358	9.358	0	0	0
Programma 4 : Onderwijs	758.641	431.543	327.098	- 327.098	0
Programma 5 : Cultuur en recreatie	44.486	404.880	-360.394	0	-360.394

	Geraamde kapitaal-lasten	Werkelijke kapitaal-lasten	Verschil	Correspon-derende posten	Totaal
Programma 6 : Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	44.290	41.143	3.147	0	3.147
Programma 7 : Volksgezondheid en milieu	742.776	731.603	11.173	-6.370	4.803
Programma 8 : Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	287.339	282.692	4.647	-70	4.577
Programma 9 : Financiering en algemene dekkingsmiddelen	245.032	245.016	16	0	16
Saldo doorverdeelde lasten	0	0	0	0	0
Subtotaal	2.308.094	2.359.197	-51.103	- 333.538	-384.641
Kostenplaatsen	332.576	312.198	20.378	0	20.378
Totaal kapitaallasten	**2.640.670**	**2.671.395**	**-30.725**	**- 333.538**	**-364.263**

Het nadeel op de aan de exploitatie doorverdeelde kapitaallasten van € 384.641,-- bestaat uit een nadelig verschil van € 51.103,-- tussen de geraamde en de werkelijke kapitaallasten en een nadeel van € 333.538,-- op de corresponderende posten.

Het nadelige resultaat van € 51.103,-- op de geraamde kapitaallasten en de werkelijke kapitaallasten wordt in programma 2 verklaard door rentetoerekening per 1 januari 2014 over de investeringen van de wegen, begrotingstechnisch was hier geen rekening mee gehouden. Bij de begroting is rekening gehouden met het vervroegd afschrijven en is de rentecomponent op nihil gezet. Bij programma 4 is de verklaring dat eerst bij de scholen rekening is gehouden met de bouw van de scholen in het MFC Haaften, de kapitaallasten zijn begroot bij programma 4 en werkelijk geboekt bij programma 5 (op de functie MFC).

Het nadelige resultaat van € 333.538,-- op de corresponderende posten van de exploitatie bestaat uit de volgende onderdelen:

Riolering
Mede als gevolg van de (latere) uitvoering van investeringen uit het GRP is aan de riolering een lager bedrag van € 6.370,-- aan kapitaallasten doorberekend. Omdat het hier om een kostendekkende taak gaat en de kosten volledig aan de burger worden doorberekend, is er eigenlijk geen sprake van een voordeel en is er sprake van een nadelige corresponderende post van € 6.370,-- in de vorm van een hogere toevoeging aan de egalisatiereserve riolering.

Overige voorzieningen onderwijs
Onder deze post zijn ook de kapitaallasten opgenomen van de investeringen in de schoolgebouwen. Ten opzichte van de begroting vallen de kapitaallasten € 327.098,-- lager uit. De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de investeringen in schoolgebouwen zijn geboekt in programma 5 (MFC). Aangezien de kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt door een bijdrage uit de voorziening “Buitenkant onderhoud schoolgebouwen” is er per saldo geen verschil tussen de geraamde en werkelijke lasten.

Grondexploitaties
Aan de grondexploitaties is een lager bedrag van € 70,-- aan kapitaallasten toegerekend. Omdat het hier om een kostendekkende taak gaat en de kosten volledig aan de grondexploitatie worden doorberekend, is er eigenlijk geen sprake van een voordeel en is er sprake van een nadelige corresponderende post van € 70,-- in de vorm van een lagere doorbelasting van de kapitaallasten naar de grondexploitaties.

Analyse apparaatskosten
Onder apparaatskosten worden niet alleen de salarislasten van het ambtelijke apparaat (exclusief onderwijs) verstaan, maar ook de overhead zoals de lasten van de huisvesting (gemeentehuis en gemeentewerkplaats) en de gebruikte materialen (voertuigen, gereedschappen en meubilair).
De financiële effecten van de doorverdeling van de apparaatskosten voor de exploitatie bestaan uit twee componenten, namelijk een rechtstreeks effect en de effecten van de corresponderende posten.
Bij de corresponderende posten, die verderop in deze paragraaf in detail vermeldt staan, kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de nadeligere doorverdeling naar de riolering. Doordat deze beleidstaak kostendekkend is, heeft er een hogere (voordeligere) bijdrage van de bestemmingsreserve 'tariefegalisatie rioolrechten' plaatsgevonden.

De verschillen van de doorverdeelde baten en lasten van de apparaatskosten is in onderstaand overzicht uitgewerkt en geeft per programma het navolgende beeld te zien:

	Geraamde doorbe-lasting	Werkelijke doorbe-lasting	Verschil	Correspon-derende posten	Totaal
Programma 0 : Algemeen bestuur	1.187.992	1.057.180	130.812	0	130.812
Programma 1 : Openbare orde en veiligheid	231.518	135.609	95.909	0	95.909
Programma 2 : Verkeer, vervoer en waterstaat	19.303	28.792	-9.489	0	-9.489
Programma 3 : Economische zaken	20.549	19.496	1.053	0	1.053
Programma 4 : Onderwijs	74.263	41.570	32.693	0	32.693
Programma 5 : Cultuur en recreatie	262.015	210.604	51.411	0	51.411
Programma 6 : Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	353.453	323.378	30.105	0	30.105
Programma 7 : Volksgezondheid en milieu	196.036	217.919	-21.883	51.956	30.073
Programma 8 : Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.123.485	847.772	275.713	75.237	350.950

	Geraamde doorbe-lasting	Werkelijke doorbe-lasting	Verschil	Correspon-derende posten	Totaal
Programma 9 : Financiering en algemene dekkingsmiddelen	6.062	2.478	3.584		3.584
Saldo doorverdeelde lasten	214.439	462.352	-247.913	0	-247.913
Subtotaal	3.689.115	3.347.150	341.995	127.193	469.188
Kostenplaatsen	1.586.097	997.237	588.860	- 20.378	568.482
Totaal apparaatskosten	**5.275.212**	**4.344.387**	**930.855**	**106.815**	**1.037.670**

Het voordeel op de apparaatskosten van € 469.188**,--** bestaat uit een voordelig verschil van € 341.995,-- tussen de geraamde en de werkelijke apparaatskosten en een voordeel van € 127.193,-- op de corresponderende posten. Het voordeel op de apparaatskosten wordt veroorzaakt door verschillen in de baten en lasten van de diverse (hulp)kostenplaatsen.

Het voordelig resultaat op de corresponderende posten van € 127.193,-- bestaat uit de volgende onderdelen:

- Riolering

Aan de riolering is een hoger bedrag van € 51.956,-- aan apparaatskosten toegerekend. Omdat het hier om een kostendekkende taak gaat en de kosten volledig aan de burger worden doorberekend, is er eigenlijk geen sprake van een nadeel en is er sprake van een voordelige corresponderende post van € 51.956,-- in de vorm van een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve riolering.

- Grondexploitaties

Aan de grondexploitaties is een hoger bedrag van € 75.237,-- aan apparaatskosten toegerekend. Omdat het hier om een kostendekkende taak gaat en de kosten volledig aan de grondexploitatie worden doorberekend, is er eigenlijk geen sprake van een nadeel en is er sprake van een voordelige corresponderende post van € 75.237,-- in de vorm van een hogere doorbelasting van de apparaatskosten naar de grondexploitaties.

- Kostenplaatsen

De uitgaven op de kostenplaatsen worden zowel bij de begroting en de jaarrekening volledig doorberekend naar de exploitatie. De opgenomen corresponderende post betreft het voordeel van de kapitaallasten die aan de kostenplaatsen zijn toegerekend. Zonder deze “correctie” zou dit voordeel bij zowel de kapitaallasten en de kostenplaatsen worden verantwoord.

Analyse verschillen apparaatskosten:
Het voordeel van € 341.995,-- op de doorverdeelde apparaatskosten bestaat uit de afwijkingen op de verschillende (hulp)kostenplaatsen. De toelichting van de afwijkingen wordt hieronder weergegeven.

Hulpkostenplaats Personeel (€ 1.401,-- voordelig)
Op de hulpkostenplaats personeel is er sprake van de volgende, grotere afwijkingen:

- Loonbetalingen en sociale premies

  Op dit budget is de mutatie van de nog te betalen verlofuren per 31 december 2014 geboekt. De vrijval in 2014 bedraagt € 11.559,--. Ook teruggaaf van eerder betaalde loonheffingen en correcties van diverse premies (€ 14.030,--) zijn hier als voordeel opgenomen. Het budget van beloningsdifferentiatie is hier opgeraamd, de daadwerkelijke betalingen zijn echter bij de teams opgenomen. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 15.000,--. Ook zijn bij de najaarsnota hier de extra salarislasten welke geraamd zijn voor de gehele organisatie bijgeraamd. Dit betrof € 4.000,--, terwijl de diverse extra lasten bij de teams zelf zijn geboekt. Vanwege personeel dat gedetacheerd was, waren de loonkosten ongeveer € 15.000 hoger dan eerder geraamd. Hier staat wel een hogere vergoeding tegenover.

- Sociale uitkeringen
  De pensioenpremies van oud medewerkers zijn op deze post geboekt. Het totaal van deze posten is € 4.955,-- nadelig.
- Personeel van derden
  Detachering van een medewerker geeft een voordeel van ongeveer € 23.000,--.
- Aankopen niet duurzame goederen en diensten
  Op deze post is een nadeel van € 47.000,--. Dit komt met name door hogere verzekeringsbedragen (€ 3.574,--) en hogere uitgaven voor juridische adviezen en van reis- en verblijfkosten (€ 8.262,-- nadelig). Een voordeel is ontstaan vanwege minder vacatures op de post werving en selectie: € 4.398,--. Door extra begeleiding van de ARBO en de ondernemingsraad is dit € 6.585 dit nadeliger uitgevallen. Vanwege extra opleidingen voor het personeel is een nadeel ontstaan van € 35.521,--. Op de salarisadministratie is een voordeel van zo'n € 2.000 ontstaan.

Hulpkostenplaats Automatisering (€ 87.706,-- voordelig)
Op de hulpkostenplaats Automatisering ontstaat een nadeel op de loonbetalingen en sociale premies van € 35.422,--. Dit nadeel is ontstaan doordat een ingeboekte ombuiging niet gerealiseerd kon worden. Vanuit 2013 is zo'n € 90.000 mee overgeheveld naar 2014 voor het Informatiebeleidsplan. Hiervan is niet al het geld nodig of besteed, wat een voordeel geeft van € 60.000. Van de overige € 30.000 wordt voorgesteld om dit mee over te hevelen naar 2015. Op de kapitaallasten is een voordeel van € 25.748 ontstaan, dit komt door uitgestelde investeringen.

Hulpkostenplaats Huisvesting (€ 1.290.424,-- voordelig)
Op de hulpkostenplaats huisvesting is er sprake van de volgende afwijkingen:
- Personeel van derden
  Hierop zijn de kosten van een ingehuurde medewerker gebouwenbeheer geboekt.
  Begrotingtechnisch is hier geen rekening mee gehouden, dit levert een nadeel op van € 10.563.
- Energie
  Voor de energiekosten was een budget van € 25.000,-- geraamd. Dit budget is met € 12.894,-- overschreden.
- Opbrengst (on-)roerende zaken
  Het Kasteel is voor € 1.200.000,- verkocht aan het Geldersch Landschap. Met de boekwinst ad € 895.950,- zijn investeringen met een maatschappelijk nut vervroegd afgeschreven.
- Betaalde belastingen
  Hierop is een voordeel ontstaan van ongeveer € 5.808,--.
- Aankopen niet duurzame goederen en diensten
  Op deze post is een nadeel van € 10.379,--. Dit komt met name door hogere verzekeringspremie en lagere schoonmaakkosten.
- Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen
  Vanwege de verkoop van diverse gemeentelijke gebouwen kon de voorziening welke gevormd was voor een gedeelte vrijvallen. Het voordeel hierop is € 436.829.
- Kapitaallasten
  De kapitaallasten zijn € 14.381 hoger uitgevallen dan begroot.

Hulpkostenplaats Interne dienstverlening (€ 21.744,-- voordelig)
Op de hulpkostenplaats interne dienstverlening is niks uitgegeven aan de aankoop kantoorapparatuur, wat een voordeel van € 5.000 oplevert. Daarnaast is minder geld besteed aan met name schrijf- en bureaubehoeften (voordeel € 7.700) en telefonie (€ 5.300). De overige kosten zijn ongeveer € 3.000,-- lager uitgevallen.

Hulpkostenplaats Planning, control en financiën (€ 36.978,-- nadelig)
Op de hulpkostenplaats Planning, control en financiën is personeel ingehuurd om zieke medewerkers te vervangen. Dit levert een nadeel op van ongeveer € 35.000.

Kostenplaats Samenlevingszaken/gemeentewinkel (€ 64.959,-- voordelig)
Op de kostenplaats Samenlevingszaken/gemeentewinkel zijn de volgende afwijkingen ontstaan
- Bij de post loonbetalingen en sociale premies een voordeel van € 94.683,--. Hier staat wel inhuur tegenover.

- Op personeel van derden is een nadeel van € 47.612,-- ontstaan.
- Op de post aankopen niet duurzame goederen is een voordeel van € 17.889,--. Dit voordeel komt vooral door minder uitgaven op opleidingen (€ 1.638,--). Verder zijn geen uitgaven gedaan voor systeem front-/backoffice WABO (voordeel € 7.500). Daarnaast is het begrote klanttevredenheidsonderzoek niet uitgevoerd t.b.v. waar staat je gemeente. Het voordeel hierop is € 8.000, voorgesteld wordt om dit mee over te hevelen naar 2015.

Kostenplaats Ontwikkeling en Toezicht (€ 76.741,-- voordelig)
Op de post loonbetalingen en sociale premies/personeel van derden is per saldo een voordeel van € 91.048,--. Dit komt met name door het niet invullen van vacatures. Gedeeltelijk zijn deze vacatures ingevuld door personeel van derden, hierop is € 11.453,-- uitgegeven. De opleidingskosten en reis- en verblijfkosten zijn hoger uitgevallen, voor € 2.850,--.

Kostenplaats Gemeentewerken (€ 110.869,-- nadelig)
Op de kostenplaats Gemeentewerken zijn de volgende afwijkingen ontstaan:

- Op de post loonbetalingen en sociale premies / personeel van derden is een nadeel van € 138.625,-- ontstaan. Op inhuur personeel is een voordeel van € 8.337,--, dit komt door de extra werkzaamheden voor de overdracht van Gemeentewerken en Beheer Openbare Ruimte naar de AVRI. Voor vergoeding personeel is € 18.320 extra ontvangen. Het opleidingsbudget en de reis- en verblijfkosten zijn met € 1.099,-- onderschreden.

Kostenplaats team Beheer Openbare Ruimte (€ 43.539,-- voordelig)

- Op de post loonbetalingen en sociale premies is een voordeel van € 55.960,-- ontstaan.
- Voor vergoeding personeel was € 25.000 geraamd, hierop is niks ontvangen.
- Als opbrengst van de gemeentewerf Varik was € 105.000 geraamd. De totale verkoopwinst (€ 104.789,-) van de werf in Varik en de boekwinst welke is behaald bij de verkoop van de activa (€ 69.298,-) is gebruikt om vervroegd af te schrijven, de werf in Waardenburg is nog niet verkocht of verhuurd.
- Op de post aankopen niet duurzame goederen is een nadeel van € 30.243,--, dit komt met name door kosten van de afkoop van de dienstkleding en uitrusting. Ook de schoonmaakkosten waren hoger, doordat het langer duurde voordat de werf in Varik was verkocht en die in Waardenburg nog niet is verhuurd of verkocht.
- Door de AVRI zijn ook nog uren besteed voor de IBOR-taken, dit levert een nadeel op van € 19.525.

Kostenplaats Bestuur- en managementondersteuning (€ 2.318,-- nadelig)
Op de kostenplaats Bouwen en wonen is de post loonbetalingen en sociale premies, een nadeel van € 2.820,-- ontstaan. Een voordeel van € 502,-- is ontstaan op aankopen niet duurzame goederen en diensten i.v.m. lagere opleidingskosten.

Kostenplaats Kapitaallasten (€ 1.094.352,-- nadelig)
Op de kostenplaats kapitaallasten is per saldo een nadeel ontstaan van € 1.094.352,--. Dit komt door de hogere doorbelasting van onder andere de afschrijvingen en rentelasten naar de verschillende programma's. Met de name de vervroegde afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut (€ 1.109.655,-) veroorzaakt het grote nadeel.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de verschillen op salarissen van het vast personeel en de kosten van personeel van derden, zoals hierboven in de verklaringen opgenomen:

	Salarissen personeel	Personeel van derden	**Totaal**
Personeel	29.179	0	29.179
Automatisering	-35.422	0	-35.422
Huisvesting	0	-10.563	-10,563
Interne dienstverlening	-362	0	-362
Planning, control en financiën	-2.822	-33.578	-36.400
Samenlevingszaken/gemeentewinkel	94.683	-47.612	47.071
Milieu, economie en grondzaken	91.048	-11.453	79.595
Gemeentewerken	-138.625	8.337	-130.288
Beheer openbare ruimte	55.961	0	55.961
Bestuurs- en managementondersteuning	-2.820	0	-2.820
Totaal	**90.820**	**-94.869**	**-4.049**

Wet Normering Topinkomens (WNT)
Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sector rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Deze wet verplicht ingevolge paragraaf 4 van die wet onder meer tot jaarlijkse publicatie van de daarin genoemde financiële arbeidsvoorwaarden van topfunctionarissen van de gemeenten – de secretaris en de griffier- ongeacht of zij de norm overschrijden. De salarissen van de andere functionarissen van de gemeenten moeten ook openbaar gemaakt worden, indien zij de norm overschrijden. Politieke ambtsdragers vallen niet onder deze wet. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2014: € 230.474.

Aanpassingwet op de WNT

Op 4 februari 2014 is door de Tweede Kamer de Aanpassingswet op de WNT aangenomen. Het wetsvoorstel bevat o.a. aanpassingen voor de algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) en voor de toepassing van de WNT op de meer dan 50% gesubsidieerde instellingen. In het wetsvoorstel is opgenomen dat de wijzigingen, met enige uitzonderingen, terugwerkende kracht hebben tot en met 1 januari 2013. De wijzigingen leiden niet tot aanvullende informatieverstrekking in het overzicht baten en lasten.

Overzicht WNT 2014

Functie topfunctionaris	WNT-norm	Secretaris	Griffier
Bruto beloning	€ 187.340	€ 78.573	€ 71.386
Belastbare onkostenvergoeding	€ 8.263	€ 4.988	€ 116
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 34.871	€ 14.733	€ 12.905
Totaal	€ 230.474	€ 98.294	€ 84.407
Duur en omvang dienstverband		12 maanden, 32 uur	12 maanden, 36 uur

4.7 Overzicht van baten en lasten 2014

4.7.1 Programma 0 – Algemeen Bestuur

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Bestuursorganen	lasten	542.387	539.293	703.945
	baten	16.883	16.883	82.176
	saldo	**-525.504**	**-522.410**	**-621.769**
Bestuursondersteuning	lasten	821.877	761.877	784.704
	baten	0	0	3.192
	saldo	**-821.877**	**-761.877**	**-781.512**
Burgerzaken	lasten	597.499	648.742	543.427
	baten	11.000	64.000	53.285
	saldo	**-586.499**	**-584.742**	**-490.142**
Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	lasten	64.000	64.000	90.016
	baten	215.818	215.818	225.690
	saldo	**151.818**	**151.818**	**135.674**
Bestuurlijke samenwerking	lasten	82.561	30.711	42.365
	baten	0	0	0
	saldo	**-82.561**	**-30.711**	**-42.365**
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	lasten	303.488	316.013	303.291
	baten	300	300	0
	saldo	**-303.188**	**-315.713**	**-303.291**
Totaal Programma 0	lasten	2.411.812	2.360.636	2.467.748
	baten	244.001	297.001	364.343
	saldo	**-2.167.811**	**-2.063.635**	**-2.103.405**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 39.770 nádelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 0 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Bestuursorganen	I	99.359		**-99.650**	**N**	291	V
Bestuursondersteuning	I	19.634		**-26.960**	**N**	7.326	V
Burgerzaken	I		94.600	-13.303	N	107.904	V
Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	I	16.145		**-16.145**	**N**	0	
Bestuurlijke samenwerking	I	11.654		-11.477	N	-177	N
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	I		12.422	-7.475	N	19.896	V
Totaal programma 0		146.792	107.022	-175.010	N	135.240	V
		-39.770		-39.770	N		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Bestuursorganen :

VZ Wethouderspensioenen	-90.352	nadeel
Loonbetalingen Raad en Commissies	-9.298	nadeel
Totaal directe kosten	-99.650	nadeel

VZ Wethouderspensioenen :
Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van (toekomstige) pensioenverplichtingen van de (gewezen) wethouders en ter dekking van de financiële consequenties die voortvloeien uit het toepassen van de Wet A.P.P.A. (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers).
In 2014 is door een tweetal oud-wethouders gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de (tijdens hun actieve periode als wethouder) opgebouwde pensioenaanspraken over te dragen naar een nieuwe pensioenuitvoerder. Deze opgebouwde pensioenaanspraken worden gedekt vanuit de voorziening wethouderspensioenen, één van beide was echter niet opgenomen in de voorziening wat een nadeel voor deze beleidstaak betekent van € 51.084.
Daarnaast is op basis van de actuariële waardeberekeningen van Raet per 31-12-2014 een extra dotatie aan de voorziening nodig van € 33.108 ten opzichte van de begrote cijfers bij de najaarsnota 2014. Raet heeft bij de waardeberekeningen per 31-12-2014 gebruik gemaakt van een hogere rekenrente en is uitgegaan van de nieuwste sterftetabel.
Voor de begeleiding bij het traject van de waardeoverdrachten, het maken van de actuariële waardeberekeningen en overige werkzaamheden is daarnaast een bedrag betaald van € 6.160.

Loonbetalingen Raad en Commissies :
Naar aanleiding van het besluit harmonisering en modernisering rechtspositie politieke ambtsdragers is de onkostenvergoeding die raadsleden ontvangen vanaf juli 2014 aanzienlijk gestegen. In 2014 is hierdoor een overschrijding ontstaan van € 9.298 ten opzichte van het begrote budget loonbetalingen voor Raad en Commissies.

Bestuursondersteuning :

Rechtsbescherming	-23.464	nadeel
Representatie	-3.496	nadeel
Totaal directe kosten	-26.960	nadeel

Rechtsbescherming :
Vanwege het politieke verlof van de juridisch medewerker heeft de gemeente afgelopen jaar wederom gebruik moeten maken van de diensten van een ingehuurde medewerker. Het geraamde budget voor de inhuur is echter te laag gebleken wat een nadeel oplevert van € 15.554.
Bij de ombuigingen 2014 is besloten tot verlaging van het budget juridische adviezen met € 5.000. In de praktijk blijkt deze ombuiging niet gerealiseerd. Naast het feit dat er in 2014 een aantal gevallen is geweest waarbij de gemeente proceskosten en griffierecht heeft moeten vergoeden, blijkt ook dat de vaste jaarlijkse kosten te laag zijn geraamd. Op dit budget betekent dit een nadeel van € 7.910.

Representatie :
Het nadelige verschil op deze beleidstaak wordt veroorzaakt door meerdere factoren. In 2014 was het aantal personeelsleden dat afscheid nam of juist jubileerde hoger dan gebruikelijk. Daarnaast geldt dat ook het aantal inwoners dat in 2014 iets te vieren had (denk aan echtparen die een 'x'-aantal jaren getrouwd zijn e.d.) hoger was dan normaal. De hieraan gerelateerde representatiekosten (bloemetjes, afscheidscadeaus e.d.) zijn € 3.496 hoger uitgevallen dan begroot.

Baten en lasten secretarieleges burgerzaken :

Legesinkomsten burgerzaken : rijbewijzen	-10.379	nadeel
Legesinkomsten burgerzaken : reisdocumenten	-5.766	nadeel
Totaal directe kosten	-16.145	nadeel

Legesinkomsten burgerzaken :
Op de taak 'baten en lasten secretarieleges burgerzaken' is in 2014 een nadeel ontstaan van € 16.145.
Dit verschil wordt met name veroorzaakt door de lagere afgifte van het aantal rijbewijzen. In 2014 blijken de werkelijke ontvangsten lager dan de begrote ontvangsten (nadeel € 12.579). Daartegenover staat dat de afdracht aan het rijk ook lager is dan begroot (voordeel € 2.200).
De werkelijke ontvangsten voor reisdocumenten zijn echter hoger dan begroot (voordeel € 21.424). De daaraan gerelateerde afdracht aan het rijk is daardoor ook hoger (nadeel € 27.190).

4.7.2 Programma 1 – Openbare orde en veiligheid

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Brandweer en rampenbestrijding	lasten	923.736	919.322	866.318
	baten	0	0	8.749
	saldo	**-923.736**	**-919.322**	**-857.569**
Openbare orde en veiligheid	lasten	345.010	343.239	226.519
	baten	10.000	10.000	17.428
	saldo	**-335.010**	**-333.239**	**-209.091**
Opruiming explosieven	lasten	0	33.500	36.990
	baten	0	0	0
	saldo	**0**	**-33.500**	**-36.990**
Totaal Programma 1	lasten	1.268.746	1.296.061	1.129.827
	baten	10.000	10.000	26.177
	saldo	**-1.258.746**	**-1.286.061**	**-1.103.650**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 182.411 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 1 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Brandweer en rampenbestrijding	I		61.753	**53.386**	**V**	8.367	V
Openbare orde en veiligheid	I		124.148	**27.232**	**V**	96.915	V
Opruiming explosieven	I	3.490		8	V	-3.497	N
Totaal programma 1		3.490	185.901	80.626	V	101.785	V
		182.411		182.411	V		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Brandweer en rampenbestrijding :

Veiligheidsregio Gelderland Zuid	76.322	voordeel
Brandweer	-22.936	nadeel
Totaal directe kosten	53.386	voordeel

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid :
De veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een regionaal samenwerkingsverband gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's. Neerijnen is één van de 18 gemeenten die deelneemt aan dit samenwerkingsverband.
Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2014-2017 is een gemeentelijke bijdrage begroot van € 819.563. In de loop van 2014 hebben een aantal mutaties plaatsgevonden op de te betalen gemeentelijke bijdrage. Enkele hiervan zijn :
* Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft aangegeven dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bluswatervoorziening (voor Neerijnen een verlaging van € 12.740).
* De bestemming van het jaarresultaat 2013 van de veiligheidsregio is verwerkt conform vaststelling in het algemeen bestuur d.d. 26-06-2014 (voor Neerijnen een verlaging van € 50.476).

Brandweer :
De overschrijding op deze beleidstaak is voor een deel te wijten aan het feit dat het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft besloten dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bluswatervoorziening. In de bijdrage aan de veiligheidsregio (zie de verklaring hiervoor) is Neerijnen hiervoor inmiddels gecompenseerd. Op de beleidstaak brandweer veroorzaken de uitgaven hiervoor echter een nadeel van € 12.740.
Aangezien de gemeente tot op heden nog eigenaar is van de beide brandweerkazernes komen de vaste lasten nog steeds voor onze rekening. Met name de kosten voor verzekeringen, energie en belastingen veroorzaken in 2014 een nadeel van € 10.196.

Openbare orde en veiligheid :

Handhaving A.P.V.	8.905	voordeel
Zwerfdieren	12.870	voordeel
Budget jaarwisseling	5.457	voordeel
Totaal directe kosten	27.232	voordeel

Handhaving A.P.V. :
In de begroting 2014 was een bedrag opgenomen voor controles op de drank- en horecawet. In de loop van 2014 zijn de handhavingswerkzaamheden uitbesteed aan de AVRI. In de laatste maanden van 2014 is de AVRI reeds gestart met intensievere controles. Deze zullen in 2015 verder worden voortgezet. Middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt ook verzocht een bedrag van € 6.900 over te hevelen naar 2015.
Zwerfdieren :
In de loop van 2014 is besloten de uitvoering van het zwerfdierenbeleid uit te besteden aan de AVRI. Het hiervoor beschikbare bedrag is eveneens ter beschikking gesteld voor de uitvoering hiervan.
Aangezien deze werkzaamheden nog niet waren opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst van 2014 heeft de uitvoering van dit beleid slechts beperkt plaatsgevonden. Dit levert een voordeel op van € 12.870.

Budget jaarwisseling :
Bij het opstellen van de voorjaarsnota 2012 is een structureel budget beschikbaar gesteld voor het in goede banen leiden van de festiviteiten die plaatsvinden rondom de jaarwisseling. Met name de subsidies voor de openstelling van de dorpshuizen zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 5.457.

4.7.3 Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Wegen, straten en pleinen	lasten	1.617.407	1.964.696	2.236.234
	baten	48.917	704.048	883.106
	saldo	**-1.568.490**	**-1.260.648**	**-1.353.128**
Verkeersmaatregelen te land	lasten	89.040	69.113	79.338
	baten	0	0	0
	saldo	**-89.040**	**-69.113**	**-79.338**
Openbaar vervoer	lasten	7.564	9.064	4.194
	baten	0	0	0
	saldo	**-7.564**	**-9.064**	**-4.194**
Veerdiensten	lasten	9.122	9.122	14.356
	baten	2.500	2.500	7.760
	saldo	**-6.622**	**-6.622**	**-6.596**
Waterkering, afwatering en landaanwinning	lasten	89.877	138.754	48.599
	baten	0	25.000	0
	saldo	**-89.877**	**-113.754**	**-48.599**
Totaal Programma 2	lasten	1.813.010	2.190.749	2.382.721
	baten	51.417	731.548	890.866
	saldo	**-1.761.593**	**-1.459.201**	**-1.491.855**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 32.654 nádelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 2 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Wegen, straten en pleinen	I	92.480		**-36.605**	**N**	-55.875	N
Verkeersmaatregelen te land	I	10.225		-7.643	N	-2.582	N
Openbaar vervoer	I		4.870	0		4.870	V
Veerdiensten	I		26	470	V	-444	N
Waterkering, afwatering en landaanwinning	I		65.155	**67.707**	**V**	-2.552	N
Totaal programma 1		102.705	70.051	23.929	V	-56.583	N
		-32.654		-32.654	N		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Wegen, straten en pleinen :

Onderhoud wegen en openbare verlichting	-36.605	nadeel
Totaal directe kosten	-36.605	nadeel

Onderhoud wegen en openbare verlichting :
Op 1 januari 2014 is het beheer van de openbare ruimte in de gemeente Neerijnen overgegaan naar de AVRI. Hiervoor zijn de beschikbare budgetten middels een dienstverleningsovereenkomst ter beschikking gesteld aan AVRI. Dit geldt ook voor het budget voor onderhoud van wegen en openbare verlichting.

Het onderhoud aan de wegen en de openbare verlichting wordt door de AVRI voor een deel projectmatig uitgevoerd. Zo is in 2014 onder andere gewerkt aan Slimwei te Waardenburg, de Bernhardstraat te Haaften en de herstructurering van de openbare verlichting in het buitengebied en met name aan deze projecten zijn relatief gezien veel uren besteed en dit heeft dus ook geleid tot extra kosten ten laste van deze projecten. Conform de door de gemeente Neerijnen tot nu toe toegepaste systematiek van verantwoording van kosten, worden de manuurkosten ten laste van de jaarlijkse exploitatie gebracht en de overige kosten onttrokken aan de voorziening onderhoud wegen. Omdat met name voor genoemde projecten sprake is van een overschrijding van het aantal begrote uren en in veel mindere mate van een overschrijding van de overige kosten, resulteert slechts een iets hogere onttrekking aan de voorziening onderhoud wegen dan geraamd, maar is wel sprake extra kosten ten laste van de reguliere exploitatie door de extra gerealiseerde uren. Keerzijde van de medaille is uiteraard wel dat de extra uren die zijn gerealiseerd voor het onderhoud van de wegen en de openbare verlichting een positieve doorwerking hebben op de andere budgetten omdat daar minder uren zijn gerealiseerd.

Waterkering, afwatering en landaanwinning :

Baggeren watergangen	67.707	voordeel
Totaal directe kosten	67.707	voordeel

Baggeren watergangen :
Middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt voorgesteld een bedrag van € 66.584 van 2014 mee over te hevelen naar 2015. Deze baggerwerkzaamheden zullen begin 2015 door AVRI worden uitgevoerd.

4.7.4 Programma 3 – Economische zaken

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Handel en ambacht	lasten	14.642	14.642	17.548
	baten	0	0	0
	saldo	**-14.642**	**-14.642**	**-17.548**
Industrie	lasten	19.144	19.144	19.748
	baten	0	0	0
	saldo	**-19.144**	**-19.144**	**-19.748**
Nutsbedrijven	lasten	16.132	12.578	1.575
	baten	0	0	0
	saldo	**-16.132**	**-12.578**	**-1.575**
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	lasten	7.280	7.280	6.074
	baten	0	0	0
	saldo	**-7.280**	**-7.280**	**-6.074**
Totaal Programma 3	lasten	57.198	53.644	44.945
	baten	0	0	0
	saldo	**-57.198**	**-53.644**	**-44.945**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 8.700 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel hieronder worden de afwijkingen op programma 3 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Handel en ambacht	I	2.906		-1.200	N	-1.706	N
Industrie	I	604		-604	N	0	
Nutsbedrijven	I		11.003	6.951	V	4.052	V
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	I		1.207	2.500	V	-1.293	N
Totaal programma 3		3.510	12.210	7.647	V	1.053	V
		8.700		8.700	V		

4.7.5 Programma 4 – Onderwijs

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Openbaar basisonderwijs	lasten	42.697	57.103	48.640
(excl huisvesting)	baten	0	0	0
	saldo	**-42.697**	**-57.103**	**-48.640**
Openbaar basisonderwijs	lasten	440.449	442.811	219.438
(onderwijshuisvesting)	baten	0	0	0
	saldo	**-440.449**	**-442.811**	**-219.438**
Bijzonder basisonderwijs	lasten	53.001	92.765	64.490
(excl huisvesting)	baten	0	0	0
	saldo	**-53.001**	**-92.765**	**-64.490**
Bijzonder basisonderwijs	lasten	480.895	469.895	328.245
(onderwijshuisvesting)	baten	0	0	39.618
	saldo	**-480.895**	**-469.895**	**-288.627**
Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs	lasten	388.803	533.779	455.420
	baten	69.738	69.738	70.936
	saldo	**-319.065**	**-464.041**	**-384.484**
Totaal Programma 4	lasten	1.405.845	1.596.353	1.116.233
	baten	69.738	69.738	110.554
	saldo	**-1.336.107**	**-1.526.615**	**-1.005.679**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 520.936 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 4 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Openbaar basisonderwijs (excl huisvesting)	I		8.463	6.453	V	2.009	V
Openbaar basisonderwijs (onderwijshuisvesting)	I		223.373	**85.407**	**V**	137.966	V
Bijzonder basisonderwijs (excl huisvesting)	I		28.275	**27.230**	**V**	1.045	V
Bijzonder basisonderwijs (onderwijshuisvesting)	I		181.268	**-28.463**	**N**	209.732	V
Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs	I		79.557	**70.519**	**V**	9.038	V
Totaal programma 4		0	520.936	161.146	V	359.790	V
		520.936		520.936	V		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Openbaar basisonderwijs (onderwijshuisvesting) :

Onderhoud openbare basisscholen (I.H.P)	84.999	voordeel
Overige kosten openbaar basisonderwijs	408	voordeel
Totaal directe kosten	85.407	voordeel

Onderhoud openbare basisscholen (I.H.P) :
Conform het integraal huisvestingsplan (I.H.P) is een bedrag opgenomen voor onderhoud van/aan de openbare basisscholen. In 2014 zijn echter bijna geen grootschalige onderhouds- en/of renovatiewerkzaamheden uitgevoerd. Dit levert op deze beleidstaak een voordeel op van € 84.999.
Deze bedragen worden in programma 9 dan ook niet onttrokken aan de bestemmingsreserve onderhoud buitenkant schoolgebouwen.

Overige kosten openbaar basisonderwijs :
De overige kosten voor openbaar basisonderwijs (verzekeringen, alarminstallaties scholen, betaalde belastingen e.d.) vielen in 2014 lager uit dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 408.

Bijzonder basisonderwijs (excl huisvesting) :

Vervoerskosten naar gymzalen t.b.v. B.B.S.	27.230	voordeel
Totaal directe kosten	27.230	voordeel

Vervoerskosten naar gymzalen t.b.v. B.B.S. :
De declaraties inzake de vervoerskosten van de bijzondere basisscholen naar de gymzalen zijn in 2014 lager uitgevallen dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 27.230.

Bijzonder basisonderwijs (onderwijshuisvesting) :

Onderhoud bijzondere basisscholen (I.H.P)	-70.344	nadeel
Boekwinst CBS Tuil	39.618	voordeel
Overige kosten bijzonder basisonderwijs	2.263	voordeel
Totaal directe kosten	-28.463	nadeel

Onderhoud bijzondere basisscholen (I.H.P) :
In het programma onderwijshuisvesting 2013 van de gemeente is het vervangen van puien bij de Eben-Haëzerschool in Waardenburg opgenomen. Deze werkzaamheden zijn echter pas uitgevoerd in 2014 en veroorzaken op deze beleidstaak een overschrijding van € 70.344.
Deze kosten worden onder programma 9 onttrokken aan de bestemmingsreserve onderhoud buitenkant schoolgebouwen en werken aldus budgetneutraal door in de jaarrekening 2014.

Boekwinst CBS Tuil :
De oude school aan de Haarstraat in Tuil is verkocht. Dit heeft een boekwinst opgeleverd van € 39.618. Met deze boekwinst zijn activa met een maatschappelijk nut vervroegd afgeschreven. Dit is opgenomen in programma 9.

Overige kosten bijzonder basisonderwijs :
De overige kosten voor bijzonder basisonderwijs (verzekeringen, alarminstallaties scholen, betaalde belastingen e.d.) vielen in 2014 lager uit dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 2.263.

Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs :

Inhaal P.O.-gelden	144.976	voordeel
Leerlingenvervoer	-49.735	nadeel
Overige baten en lasten onderwijs	-24.722	nadeel
Totaal directe kosten	70.519	voordeel

Inhaal P.O.-gelden :
In 2004 is een interim-directeur voor een periode van 6 maanden aangesteld in dienst van de gemeente voor de OBS Waardenburg. Aan het einde van het dienstverband is door het UWV aan deze directeur een WW-uitkering toegekend. Het UWV verhaalt de kosten van de WW bij de St Fluvium. Aangezien de gemeente destijds werkgever was zijn deze kosten aldus ook voor rekening van de gemeente.
De gemeente Neerijnen is over de periode 2012 tot begin 2015 (wanneer de pensioen gerechtigde leeftijd wordt bereikt) nog een bedrag aan het UWV verschuldigd van € 144.976. Dit bedrag is in de najaarsnota 2014 opgenomen.
Middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt dan ook verzocht dit bedrag van € 144.976 mee over te hevelen naar 2015.

Leerlingenvervoer :
De overschrijding op de beleidstaak leerlingenvervoer wordt veroorzaakt door de toename van het aantal leerlingen dat vervoerd moet worden alsmede door de toename van het aantal declaraties voor individueel vervoer.

Overige baten en lasten onderwijs :
Naast de hierboven genoemde afwijkingen zijn er nog enkele (kleinere) afwijkingen binnen de beleidstaak gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs. Zo zijn de kosten voor de lokale educatieve agenda (L.E.A.) hoger uitgevallen dan begroot en heeft de gemeente schades moeten vergoeden voor vandalisme en stormschade bij diverse openbare scholen en bijgedragen aan de kosten voor de verhuizing van de Willem Alexanderschool in Haaften.

4.7.6 Programma 5 – Cultuur en recreatie

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Openbaar bibliotheekwerk	lasten	162.756	195.546	212.206
	baten	0	0	20.000
	saldo	**-162.756**	**-195.546**	**-192.206**
Vormings- en ontwikkelingswerk	lasten	47.163	49.449	48.417
	baten	0	0	3.297
	saldo	**-47.163**	**-49.449**	**-45.120**
Sport	lasten	287.310	292.980	277.137
	baten	24.544	18.444	8.192
	saldo	**-262.766**	**-274.536**	**-268.945**
Groene sportvelden en terreinen	lasten	12.863	12.863	10.507
	baten	0	0	0
	saldo	**-12.863**	**-12.863**	**-10.507**
Oudheidkunde / Musea	lasten	225.743	225.743	232.155
	baten	3.260	3.260	33.362
	saldo	**-222.483**	**-222.483**	**-198.793**
Natuurbescherming	lasten	5.533	5.533	3.027
	baten	0	0	0
	saldo	**-5.533**	**-5.533**	**-3.027**
Openbaar groen en openluchtrecreatie	lasten	777.421	652.280	619.649
	baten	132.725	132.725	132.038
	saldo	**-644.696**	**-519.555**	**-487.611**
Overige recreatieve voorzieningen	lasten	70.108	343.349	708.565
	baten	1.150	302.308	301.332
	saldo	**-68.958**	**-41.041**	**-407.233**
Totaal Programma 5	lasten	1.588.897	1.777.743	2.111.663
	baten	161.679	456.737	498.221
	saldo	**-1.427.218**	**-1.321.006**	**-1.613.442**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 292.435 nádelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 5 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Openbaar bibliotheekwerk	I		3.340	-2.827	N	6.168	V
Vormings- en ontwikkelingswerk	I		4.329	-3.001	N	7.330	V
Sport	I		5.591	**-27.174**	**N**	32.765	V
Groene sportvelden en terreinen	I		2.356	-3.686	N	6.042	V
Oudheidkunde / Musea	I		23.690	**35.240**	**V**	-11.550	N
Natuurbescherming	I		2.506	1.598	V	908	V
Openbaar groen en openluchtrecreatie	I		31.944	**27.429**	**V**	4.515	V
Overige recreatieve voorzieningen	I	366.192		-11.031	N	-355.162	N
Totaal programma 5		366.192	73.756	16.548	N	-308.984	N
		-292.436		-292.436	N		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Sport :

Sport combinatiefunctionaris	-11.357	nadeel
Binnensport, huurinkomsten	-10.252	nadeel
Onderhoud / aanschaf inventaris gymlokalen	-5.565	nadeel
Totaal directe kosten	-27.174	nadeel

Sport combinatiefunctionaris :
Voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 1 augustus 2015 is de gemeente een overeenkomst werkgeverschap combinatiefuncties aangegaan met Welzijn Neerijnen. Gedurende deze periode stelt de gemeente door middel van een toegekende subsidie geld beschikbaar aan Welzijn Neerijnen voor het organiseren van concrete activiteiten op het gebied van sport, kunst en cultuur in samenwerking met diverse partners in het veld, zoals sportaanbieders en scholen.
Naast het budget voor de combinatiefunctie sport zijn op dit budget echter ook de kosten verantwoord van de combinatiefunctie muziek, welke (eveneens voor de periode 1 januari 2014 tot en met 1 augustus 2015) uitgevoegd zal worden door het Servicepunt Amateurkunst Rivierengebied.
Hierdoor ontstaat een nadeel op deze post van € 11.357.

Binnensport, huurinkomsten :
Bij het opstellen van de begroting 2014 is in eerste instantie nog uitgegaan van een bedrag van € 18.447 aan inkomsten voor de verhuur van binnensportaccommodaties. In de 1ste begrotingswijziging 2014 werd dit bedrag al met € 6.100 verminderd tot € 12.347.
Hierbij is nog uitgegaan van de verhuurmogelijkheid van een drietal binnensportaccommodaties in de gemeente. Het gemeenschapshuis in Opijnen wordt echter al enige tijd geëxploiteerd door een stichting (momenteel St Keijsershof). Sinds 1 januari is ook de binnensportaccommodatie in Haaften gehuisvest in het multifunctioneel centrum Haaften, welke eveneens wordt geëxploiteerd. Huurinkomsten voor deze beide accommodaties zijn derhalve niet meer voor de gemeente.
Het nadeel dat op dit budget ontstaat bedraagt € 10.252.

Onderhoud / aanschaf inventaris gymlokalen :
Voor onderhoud en aanschaf van inventaris voor de verschillende binnensportaccommodaties is in 2014 een bedrag van € 5.565 meer uitgegeven dan begroot. De aanschaf van nieuwe inventaris wordt deel gedekt vanuit de bestemmingsreserve inventaris gymnastieklokalen en wordt onder programma 9 onttrokken aan deze bestemmingsreserve.

Oudheidkunde / Musea :

Cultuurhistorie	29.318	voordeel
Regionaal Archief Rivierenland	2.000	voordeel
Monumentenbeleid	3.922	voordeel
Totaal directe kosten	35.240	voordeel

Cultuurhistorie :
De gemeente heeft in 2014 een tweetal bedragen ontvangen van de Provincie Gelderland. Een subsidiebedrag van € 14.700 voor de uitvoering van het project instandhouding zeven molens in de gemeente Neerijnen, in het kader van het programma Instandhouding Gemeentelijke monumenten.
Daarnaast is van de provincie een bedrag van € 15.000 ontvangen voor de uitvoering van het project onderhoud aan gemeentelijke monumenten in Neerijnen.
Beide bedragen zijn in 2014 niet besteed en worden conform het raadsvoorstel van 14 april 2011 (Stimuleren Cultuurhistorische Waarden) onder programma 9 toegevoegd aan de bestemmingsreserve cultuurhistorie.

Regionaal Archief Rivierenland :
De kosten voor restauratiewerkzaamheden aan het archief zijn in 2014 € 2.000 lager uitgevallen dan begroot.

Monumentenbeleid :
De werkelijke uitgaven op het budget presentiegelden monumentencommissie zijn in 2014 lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast is ook minder gebruik gemaakt van derden voor het beoordelen van archeologie en archeologisch erfgoed. Dit levert een voordeel op van € 3.922.

Openbaar groen en openluchtrecreatie :

Openbaar groen	10.499	voordeel
Bevordering toerisme en recreatie	11.658	voordeel
Afstoten snippergroen	5.272	voordeel
Totaal directe kosten	27.429	voordeel

Openbaar groen :
Op 1 januari 2014 is het beheer van de openbare ruimte in de gemeente Neerijnen overgegaan naar de AVRI. Hiervoor zijn de beschikbare budgetten middels een dienstverleningsovereenkomst ter beschikking gesteld aan AVRI. Dit geldt ook voor het budget voor onderhoud openbaar groen.
In 2014 heeft AVRI gewerkt conform het beheerplan en uitvoering gegeven aan de bestekken bermen- en slotenonderhoud, hagen en gazon. Dit werd gedaan binnen het daarvoor beschikbare budget en levert een voordeel op deze beleidstaak op van € 10.499.

Bevordering toerisme en recreatie :
Het uitvoeren van verschillende projecten op het gebied van bevordering toerisme en recreatie heeft in 2014 enige vertraging opgelopen. Slechts de structurele bijdrage aan het Regionaal Bureau Toerisme (R.B.T) drukt als last op dit budget. Enkele projecten zijn doorgeschoven naar 2015. Middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt verzocht een bedrag van € 3.531 mee te nemen naar 2015 voor uitvoering van het project 'Campagne Geldersche Streken'.

Afstoten snippergroen :
Bij het afstoten van snippergroen wordt regelmatig advies ingewonnen van derden. Hiervoor is ook een structureel budget in de begroting beschikbaar. Ondanks enkele grondverkopen is slechts beperkt gebruik gemaakt van advisering door derden. Dit levert een voordeel op van € 5.272.

Overige recreatieve voorzieningen :

Uitvoering speelplaatsenactieplan	-19.527	nadeel
Multifunctioneel Centrum Haaften	-8.664	nadeel
Totaal directe kosten	-28.191	nadeel

Uitvoering speelplaatsenactieplan :
In juni 2010 is door de afdeling samenlevingszaken het speelplaatsen actieplan ontwikkeld. Hiermee is destijds beoogd de speelplaatsen in de gemeente Neerijnen kwalitatief te verbeteren en het aantal te vergroten. Reeds in augustus 2009 is door het college ingestemd met het ontwikkelen van dit plan.
Nadat de eerste jaren de werkzaamheden niet geheel volgens planning verliepen is reeds in 2013 een inhaalslag gemaakt en zijn enkele speelplekken flink onder handen genomen. In 2014 zijn in het kader van dit project werkzaamheden uitgevoerd om het het plaatsen van pannakooien in een aantal kernen in de gemeente mogelijk te maken. Hierdoor is een nadeel ontstaan van € 19.527.

4.7.7 Programma 6 – Maatschappelijke ontwikkeling

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Bijstandsverlening	lasten	1.742.395	1.742.395	1.909.636
	baten	1.475.808	1.475.808	1.703.220
	saldo	**-266.587**	**-266.587**	**-206.416**
Werkgelegenheid	lasten	1.116.069	1.106.069	1.220.514
	baten	1.106.069	1.106.069	1.217.987
	saldo	**-10.000**	**0**	**-2.527**
Inkomensvoorzieningen vanuit het Rijk	lasten	144.948	129.948	136.496
	baten	0	0	1.235
	saldo	**-144.948**	**-129.948**	**-135.261**
Minimabeleid / Bijzondere bijstand	lasten	196.105	187.170	173.546
	baten	0	0	13.812
	saldo	**-196.105**	**-187.170**	**-159.734**
Maatschappelijke begeleiding en advies	lasten	757.612	886.341	841.872
	baten	0	0	0
	saldo	**-757.612**	**-886.341**	**-841.872**
Huishoudelijke verzorging	lasten	851.050	933.611	724.661
	baten	133.500	133.500	174.883
	saldo	**-717.550**	**-800.111**	**-549.778**
Participatiebudget	lasten	244.230	244.230	141.908
	baten	194.165	194.165	127.610
	saldo	**-50.065**	**-50.065**	**-14.298**
Sociaal cultureel werk	lasten	204.595	200.964	141.603
	baten	1.069	1.069	1.136
	saldo	**-203.526**	**-199.895**	**-140.467**
Kinderdagopvang	lasten	156.854	253.666	212.239
	baten	7.000	9.250	9.250
	saldo	**-149.854**	**-244.416**	**-202.989**
Voorzieningen gehandicapten	lasten	551.501	551.501	479.404
	baten	75.151	75.151	50.641
	saldo	**-476.350**	**-476.350**	**-428.763**

Totaal Programma 6	lasten	5.965.359	6.235.895	5.981.879
	baten	2.992.762	2.995.012	3.299.774
	saldo	**-2.972.597**	**-3.240.883**	**-2.682.105**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 558.778 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel hieronder worden de afwijkingen op programma 6 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Bijstandsverlening	I		60.171	**40.657**	**V**	19.514	V
Werkgelegenheid	I	2.527		-2.527	N	0	
Inkomensvoorzieningen vanuit het Rijk	I	5.313		-5.313	N	0	
Minimabeleid / Bijzondere bijstand	I		27.436	**28.320**	**V**	-884	N
Maatschappelijke begeleiding en advies	I		44.469	**97.962**	**V**	-53.493	N
Huishoudelijke verzorging	I		250.333	**250.333**	**V**	0	
Participatiebudget	I		35.767	**27.567**	**V**	8.200	V
Sociaal cultureel werk	I		59.428	1.325	V	58.103	V
Kinderdagopvang	I		41.427	**37.966**	**V**	3.462	V
Voorzieningen gehandicapten	I		47.586	**49.235**	**V**	-1.649	N
Totaal programma 6		7.840	566.617	525.525	V	33.253	V
		558.777		558.778	V		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Bijstandsverlening :

Adviezen van derden	-9.348	nadeel
Ontvangsten Rijk	227.017	voordeel
Verhaal sociale uitkeringen	-138.852	nadeel
Bijstandsuitkeringen	76.892	voordeel
Uitvoeringskosten	-115.052	nadeel
Totaal directe kosten	40.657	voordeel

Bijstandsverlening bestaat uit Wet Werk en Bijstand (W.W.B.) en Besluit Bijstand Zelfstandigen (B.B.Z.). Over 2012 wordt van het Rijk een bonus/malus uitkering ontvangen van € 109.047. Daarnaast zijn diverse eerder verstrekte BBZ-kredieten afgelost, 75% hiervan zal aan het Rijk moeten worden vergoed. De uitvoeringskosten zijn € 115.052 hoger uit gevallen dan begroot.

Minimabeleid / Bijzondere bijstand :

Vergoeding / verhaal sociale uitkeringen	13.812	voordeel
Uitvoeringskosten	33.552	voordeel
Sociale verstrekkingen in natura	-19.044	nadeel
Totaal directe kosten	28.320	

Met name vanwege de lagere uitvoeringskosten is een voordeel op deze post ontstaan.

Maatschappelijke begeleiding en advies :

AWBZ-begeleiding	19.800	voordeel
Transitiekosten	16.880	voordeel
Uitvoeringskosten	30.791	voordeel
Inkomensoverdrachten aan de Regio	-8.117	nadeel
Personeel van derden (leefbaarheid)	-8.642	nadeel
Versterking leefbaarheid	52.529	voordeel
Overige verschillen	-5.279	nadeel
Totaal directe kosten	97.962	

Op de post “AWBZ-begeleiding” is € 2.740 uitgegeven, er was € 22.540 begroot. Vanwege de 3 transities van het Rijk naar de gemeenten zijn door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld, voorgesteld wordt dit voordeel van € 16.880 mee over te hevelen naar 2015. Op de uitvoeringskosten is een voordeel ontstaan van € 30.791. Op de projecten Zelfredzaamheid WMO is € 8.117 meer uitgegeven dan begroot.
Voor de versterking van de leefbaarheid is een accountmanager aangesteld. Hierop is € 8.642 meer uitgegeven dan begroot. Op de projecten van de leefbaarheid is een voordeel ontstaan van € 52.529, de accountmanager heeft zich vooral bezig gehouden om een basis te leggen met name met diverse dorpstafels. Dit bracht verder weinig kosten met zich mee. De overige verschillen bestaan voornamelijk uit hogere verstrekte subsidies (€ 6.673).

Huishoudelijke verzorging :

Vergoeding / verhaal sociale uitkeringen	41.383	voordeel
Sociale verstrekkingen in natura aan personen	208.950	voordeel
Totaal directe kosten	250.333	voordeel

Vanwege minder bestede uren is een voordeel ontstaan bij de huishoudelijke verzorging.

Participatiebudget :

Naturalisatie & Vreemdelingen / Wet inburgering	11.802	voordeel
Arbeidsmarktbeleid	15.765	voordeel
Totaal directe kosten	** Foutieve expressie **	voordeel

Aan Rijksvergoedingen is € 6.000 ontvangen, hier was in de begroting geen rekening gehouden. Het voordeel op kosten van inburgering is zo'n € 6.000. Door de gemeente Tiel is € 16.000 minder uitgegeven aan reïntegratietrajecten.

Kinderdagopvang :

Peuterspeelzalen	37.966	
Totaal directe kosten	** Foutieve expressie **	

Van het voordeel op het reddingsplan van de peuterspeelzalen is verzocht om € 36.440 mee over te hevelen naar 2015. De andere voordelen bedragen per saldo € 1.526.

Voorzieningen gehandicapten :

Vervoersvoorzieningen	-73.514	nadeel
Rolstoelvoorzieningen	-14.846	nadeel
Woonvoorzieningen	30.712	voordeel
Regiotaxi	106.883	voordeel
Totaal directe kosten	49.235	voordeel

Vanwege meer scootmobielen in onderhoud is het bedrag overschreden, hetzelfde geldt voor de rolstoelvoorzieningen. Het voordeel bij “woonvoorzieningen” wordt verklaard doordat er minder woningaanpassingen zijn uitgevoerd. Op de post “Regiotaxi” is een voordeel ontstaan omdat er minder gereisd wordt.

4.7.8 Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Openbare gezondheidszorg	lasten	222.768	242.306	210.614
	baten	0		0
	saldo	**-222.768**	**-242.306**	**-210.614**
Jeugdgezondheidszorg, J.G.Z. en E.K.D.	lasten	217.968	217.968	216.063
	baten	0	0	52.408
	saldo	**-217.968**	**-217.968**	**-163.655**
Jeugdgezondheidszorg, maatwerk deel	lasten	94.813	136.624	74.340
	baten	0	0	0
	saldo	**-94.813**	**-136.624**	**-74.340**
Afvalverwijdering en -verwerking	lasten	849.109	838.773	671.514
	baten	922.500	922.500	771.938
	saldo	**73.391**	**83.727**	**100.424**
Milieubeheer	lasten	338.784	376.472	374.592
	baten	5.000	5.000	29.996
	saldo	**-333.784**	**-371.472**	**-344.596**
Lijkbezorging	lasten	341.330	312.471	297.350
	baten	78.634	92.409	688.136
	saldo	**-262.696**	**-220.062**	**390.786**
Rioolheffing, huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	lasten	0	0	0
	baten	1.878.000	1.878.000	1.839.289
	saldo	**1.878.000**	**1.878.000**	**1.839.289**
Huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	lasten	1.315.756	1.355.756	1.510.742
	baten	5.000	5.000	4.115
	saldo	**-1.310.756**	**-1.350.756**	**-1.506.627**
Inzameling en verwerking afvloeiend hemelwater	lasten	224.422	224.422	48.636
	baten	0	0	105.719
	saldo	**-224.422**	**-224.422**	**57.083**
Maatregelen grondwater	lasten	8.068	8.068	2.103
	baten	0	0	0
	saldo	**-8.068**	**-8.068**	**-2.103**

Baten begraafplaatsrechten	lasten	0	0	0
	baten	186.394	186.394	113.021
	saldo	**186.394**	**186.394**	**113.021**

Totaal Programma 7	lasten	3.613.018	3.712.860	3.405.954
	baten	3.075.528	3.089.303	3.604.622
	saldo	**-537.490**	**-623.557**	**198.668**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 822.225 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel hieronder worden de afwijkingen op programma 7 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Openbare gezondheidszorg	I		31.692	**30.783**	**V**	908	V
Jeugdgezondheidszorg, J.G.Z. en E.K.D.	I		54.314	**40.385**	**V**	13.929	V
Jeugdgezondheidszorg, maatwerk deel	I		62.284	**62.284**	**V**	0	
Afvalverwijdering en -verwerking	I		16.696	**16.696**	**V**	0	
Milieubeheer	I		26.876	**22.233**	**V**	4.643	V
Lijkbezorging	I		610.848	**595.453**	**V**	15.396	V
Rioolheffing huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	I	38.711		**-38.711**	**N**	0	
Huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	I	155.871		**-155.871**	**N**	0	
Inzameling en verwerking afvloeiend hemelwater	I		281.505	**281.505**	**V**	0	
Maatregelen grondwater	I		5.965	**5.965**	**V**	0	
Baten begraafplaatsrechten	I	73.373		**-73.373**	**N**	0	
Totaal programma 1		267.955	1.090.180	787.349	V	34.876	V
		822.225		822.225	V		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Openbare gezondheidszorg :

Bijdrage GGD, programma 4	30.783	voordeel
Totaal directe kosten	30.783	voordeel

Programma 4 G.G.D. :
Het voordeel op deze beleidstaak wordt met name veroorzaakt door de uitkering van het positieve saldo van de GGD over 2013. De vaststelling en uitkering van dit batig saldo over 2013 zijn conform het vaststellingsbesluit door het Algemeen Bestuur (van de Regio Rivierenland) op 8 oktober 2014. Vanwege de late vaststelling was dit voordeel niet opgenomen in de jaarrekening 2013 van de gemeente.

Jeugdgezondheidszorg, J.G.Z. en E.K.D. :

Vrijval terugbetalingsverplichting J.G.Z.	52.408	voordeel
Subsidies J.G.Z.	-12.023	nadeel
Totaal directe kosten	40.385	voordeel

Vrijval terugbetalingsverplichting J.G.Z. :
Voor de uitkering J.G.Z., uniform deel, geldt dat de ontvangen gelden in de SiSa moeten worden verantwoord. Deze gelden zijn geoormerkt en dienen besteed te worden aan de J.G.Z. Wanneer dit niet gebeurt kunnen deze door het ministerie worden teruggevorderd. Vanuit dat oogpunt is in het verleden een terugbetalingsverplichting vastgelegd voor de J.G.Z.-gelden 2009 en 2010.
Op 21 november 2014 heeft de gemeente een brief ontvangen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport betreffende 'vaststelling uitkering Tijdelijke regeling C.J.G.'. Hierin geeft het ministerie aan dat het vastgestelde bedrag gelijk is aan de verstrekte voorschotten zodat geen verrekening zal plaatsvinden. De terugbetalingsverplichting komt derhalve te vervallen.

Subsidies J.G.Z. :
De verstrekte subsidies in het kader van de J.G.Z. zijn in 2014 hoger uitgevallen dan begroot. Uitvoering van de C.J.G. vindt met name plaats door de Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk Rivierenland. Daarnaast is aan de Bibliotheek Rivierenland een subsidie ter beschikking gesteld voor voortzetting van invoer en beheer van de sociale kaart voor de websites Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Dit levert een nadeel op van € 12.023.

Jeugdgezondheidszorg, maatwerk deel :

Stelpost Centrum Jeugd & Gezin	62.284	voordeel
Totaal directe kosten	62.284	voordeel

Stelpost Centrum Jeugd & Gezin :
Het voordeel op deze begrotingspost is € 62.284. Middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt voorgesteld dit bedrag mee over te hevelen naar 2015 en deze middelen in te zetten voor de uitvoering van de transities in 2015.

Afvalverwijdering en -verwerking :

Uitvoering afvalverwijdering (AVRI)	35.604	voordeel
Inzameling huishoudelijk afval	-18.908	nadeel
Totaal directe kosten	16.696	voordeel

Uitvoering afvalverwijdering :
Op 1 januari 2014 is het beheer van de openbare ruimte in de gemeente Neerijnen overgegaan naar de AVRI. Hiervoor zijn de beschikbare budgetten middels een dienstverleningsovereenkomst ter beschikking gesteld aan AVRI. Dit geldt ook voor het budget afvalverwijdering en -verwerking.
Het voordeel op dit budget wordt veroorzaakt doordat de AVRI de kosten direct verdisconteerd over de hieraan gerelateerde producten. Aangezien hier begrotingstechnisch geen rekening mee was gehouden ontstaat door deze verandering van werkwijze op dit budget een voordeel van € 35.604.

Inzameling huishoudelijk afval :
De uitvoeringskosten van de AVRI en de daaruit voortvloeiende opbrengsten afvalstoffenheffing zijn in 2014 verder gedaald. Begrotingstechnisch wordt rekening gehouden met een voordelig saldo op deze beleidstaak. Dit voordeel is in feite de BTW-component die de inwoner in de afvalstoffenheffing betaald.
Door het lager uitvallen van de afvalstoffenheffing is dus ook de totale BTW-component en zodoende het totale voordelige saldo lager dan begroot.

Lijkbezorging :

Omzetten VZ naar BR Groenonderhoud	609.502	voordeel
Onderhoud begraafplaatsen	-14.049	nadeel
Totaal directe kosten	595.453	voordeel

Omzetten VZ Groenonderhoud begraafplaatsen naar BR Groenonderhoud begraafplaatsen :
Op basis van B.B.V. (Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten) is de voorziening Groenonderhoud begraafplaatsen in de jaarrekening 2014 omgezet in een bestemmingsreserve.
Dit levert op het product lijkbezorging een voordeel op van € 609.502.
Onder programma 9 (product Mutaties reserves hoofdfuncties 0 t/m 9) wordt deze € 609.502 toegevoegd aan de bestemmingsreserve en levert daar een nadeel op.

Onderhoud begraafplaatsen :
Daarnaast zijn de kosten voor het onderhoud van de verschillende openbare begraafplaatsen in 2014 hoger uitgevallen dan begroot.

Milieubeheer :

Duurzaamheidsprojecten	22.233	voordeel
Totaal directe kosten	22.233	voordeel

Duurzaamheidsprojecten :
In de begroting 2014 is een bedrag opgenomen voor duurzaamheidsprojecten van € 12.000, daarnaast is als budgetoverheveling vanuit 2013 een bedrag van € 7.500 meegenomen ten behoeve van burgerparticipatie bij duurzame energie-initiatieven. In 2014 zijn echter geen aanvragen binnengekomen ter ondersteuning van duurzaamheidsprojecten wat een voordeel oplevert van € 19.500.

W.R.P. 2014 :

Rioolheffing, huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	-38.711	nadeel
Huishoudelijk-/bedrijfsafvalwater	-155.871	nadeel
Inzameling en verwerking afvloeiend hemelwater	281.505	voordeel
Maatregelen grondwater	5.965	voordeel
Totaal directe kosten	92.888	voordeel

In de raadsvergadering van 26 september 2013 is het nieuwe WRP 2013-2017 vastgesteld welke met ingang van 2014 is verwerkt in de gemeentelijke meerjarenbegroting 2014-2018.
Het product riolering verloopt binnen de gemeentelijke begroting budgettair neutraal. In 2014 is op de budgetten riolering een voordeel ontstaan van € 104.649 (inclusief de begrote dotatie aan de voorziening van € 11.761).
Dit voordelig resultaat wordt toegevoegd aan de VZ Egalisatie riolering.

Baten begraafplaatsrechten :

Baten begraafplaatsrechten	-73.373	nadeel
Totaal directe kosten	-73.373	nadeel

De baten voor de begraafplaatsen zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit had met name te maken met het hogere aantal bijzettingen. Deze graven zijn in het verleden reeds aangekocht, waardoor in 2014 slechts de de kosten voor bijzetting in rekening zijn gebracht.

4.7.9 Programma 8 – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Ruimtelijke ordening	lasten	700.504	698.954	743.033
	baten	233.678	233.678	711.267
	saldo	**-466.826**	**-465.276**	**-31.766**
Woningexploitatie / woningbouw	lasten	24.702	24.702	20.797
	baten	15.336	15.336	15.344
	saldo	**-9.366**	**-9.366**	**-5.453**
Overige volkshuisvesting	lasten	714.716	814.226	666.655
	baten	8.000	8.000	12.329
	saldo	**-706.716**	**-806.226**	**-654.326**
Bouwvergunningen	lasten	0	0	1.710
	baten	325.000	325.000	268.284
	saldo	**325.000**	**325.000**	**266.574**
Bouwgrondexploitatie	lasten	424.307	1.025.602	689.658
	baten	376.297	987.734	537.844
	saldo	**-48.010**	**-37.868**	**-151.814**
Totaal Programma 8	lasten	1.864.229	2.563.484	2.121.853
	baten	958.311	1.569.748	1.545.068
	saldo	**-905.918**	**-993.736**	**-576.785**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 416.950 vóórdelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel op de volgende bladzijde worden de afwijkingen op programma 8 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Ruimtelijke ordening	I		433.510	**433.510**	**V**	0	
Woningexploitatie / woningbouw	I		3.912	-1.392	N	5.304	V
Overige volkshuisvesting	I		151.900	-4.782	N	156.683	V
Bouwvergunningen	I	58.426		**-58.426**	**N**	0	
Bouwgrondexploitatie	I	113.946		**-113.947**	**N**	0	
Totaal programma 8		172.372	589.322	254.963	V	161.987	V
		416.950		416.950			

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Ruimtelijke ordening :

Verkoop grond Schoolstraat Haaften	357.460	voordeel
Terugbetaling bijdragen bovenwijks	-50.425	nadeel
Structuurvisie Neerijnen	46.614	voordeel
Bestemmingsplannen : overige projecten	79.861	voordeel
Totaal directe kosten	433.510	voordeel

Verkoop grond Schoolstraat Haaften :
Ter uitvoering van de koop-/ontwikkelingsovereenkomst van mei 2012 heeft de gemeente in 2014 een perceel grond, gelegen aan de Schoolstraat te Haaften, verkocht aan Dura Vermeer Bouw BV.
Het voordeel (na aftrek van de reeds gemaakte kosten) dat hierop gerealiseerd is wordt op programma 9, onder de functie 980, toegevoegd aan de bestemmingsreserve dekking MFC Haaften.

Terugbetaling bijdragen bovenwijks :
In de raadsvergadering van 7 februari 2013 heeft de gemeenteraad besloten de Nota bovenwijkse zaken met terugwerkende kracht tot 1 september 2012 buiten werking te stellen. Dit besluit heeft met zich meegebracht dat een aantal ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen in 2014 met terugwerkende kracht zijn terugbetaald. Dit voor een bedrag van € 50.425.
Deze bedragen zijn in programma 9, onder de functie 980, onttrokken aan de bestemmingsreserve bovenwijkse investeringen.

Structuurvisie Neerijnen :
In 2014 is het opstellen van de structuurvisie verder voortgezet. Aangezien deze nog niet is voltooid wordt middels het verzoek om budgetoverhevelingen wordt verzocht een bedrag van € 24.393 mee over te hevelen naar 2015.

Bestemmingsplannen : overige projecten :
Jaarlijks is voor het opstarten van projecten op het gebied van ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen) een budget in de begroting opgenomen. De kosten die op projectbasis gemaakt worden dienen middels een anterieure overeenkomst verhaald te worden op de aanvrager.
Aangezien sommige aanvragen een looptijd van meerdere jaren kunnen hebben kunnen de inkomsten en uitgaven op verschillende jaren drukken. In 2014 ontstaat hierdoor een voordeel van € 79.861.

Bouwvergunningen :

Leges bouwvergunningen	-58.426	nadeel
Totaal directe kosten	-58.426	nadeel

Leges bouwvergunningen :
Waar in de najaarsnota 2013 de begrote legesinkomsten voor bouwvergunningen nog naar beneden waren bijgesteld tot € 251.500 staat in de begroting 2014 een bedrag geraamd van € 325.000.
Het aantal aanvragen valt in 2014 echter wederom lager uit. De werkelijke inkomsten komen daarmee op € 268.284 en veroorzaken een nadeel van € 58.426 op deze beleidstaak.

Bouwgrondexploitatie :

Apparaatskosten grondexploitatie algemeen	-59.478	nadeel
Afbouw voormalig complex Slimwei	-54.468	nadeel
Totaal directe kosten	-113.946	nadeel

Apparaatskosten grondexploitatie algemeen :
Een groot deel van de apparaatskosten is in 2014 niet direct toe te rekenen aan één van de gemeentelijke grondexploitaties en komt daarom rechtstreeks ten laste van de exploitatie 2014.

Afbouw voormalig complex Slimwei :
Voor het reeds afgesloten complex Slimwei, Waardenburg zijn in 2014 nog afrondende werkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten zijn reeds voorzien in de bestemmingsreserve afbouw diverse complexen. Het nadeel op deze beleidstaak van € 54.468 wordt in programma 9, onder functie 980, onttrokken aan de reserve afbouw diverse complexen.

4.7.10 Programma 9 – Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie :

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Overige financiële middelen	lasten	6.062	6.062	561
	baten	11.000	11.000	14.375
	saldo	**4.938**	**4.938**	**13.814**
Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	lasten	254.032	254.032	251.208
	baten	312.293	312.293	319.631
	saldo	**58.261**	**58.261**	**68.423**
Algemene uitkering gemeentefonds	lasten	3.865	3.865	6.095
	baten	9.476.158	9.393.419	9.754.925
	saldo	**9.472.293**	**9.389.554**	**9.748.830**
Algemene baten en lasten	lasten	73.539	22.033	-8.226
	baten	0	0	0
	saldo	**-73.539**	**-22.033**	**8.226**
Uitvoering Wet W.O.Z.	lasten	121.094	121.094	140.523
	baten	0	0	0
	saldo	**-121.094**	**-121.094**	**-140.523**
Baten onroerend zaakbelasting, gebruikers	lasten	0	0	0
	baten	310.000	310.000	256.867
	saldo	**310.000**	**310.000**	**256.867**
Baten onroerend zaakbelasting, eigenaren	lasten	0	0	0
	baten	1.580.000	1.580.000	1.496.938
	saldo	**1.580.000**	**1.580.000**	**1.496.938**
Baten precariobelasting	lasten	0	0	0
	baten	0	402.500	402.500
	saldo	**0**	**402.500**	**402.500**
Lasten heffing en invordering	lasten	26.927	26.927	15.723
	baten	0	0	707
	saldo	**-26.927**	**-26.927**	**-15.016**
Saldo van kostenplaatsen	lasten	5.613	214.439	1.532.391
	baten	467.511	467.511	1.480.885

	saldo	**461.898**	**253.072**	**-51.506**
Saldo van de rekening vóór bestemming	lasten	-396.714	223.902	0
	baten	0	341.041	0
	saldo	**396.714**	**117.139**	**0**
Mutaties reserves hoofdfunctie 0 t/m 9	lasten	518.550	573.550	2.219.243
	baten	880.684	1.196.478	2.202.897
	saldo	**362.134**	**622.928**	**-16.346**
Totaal Programma 9	lasten	612.968	1.445.904	4.157.518
	baten	13.037.646	14.014.242	15.929.725
	saldo	**12.424.678**	**12.568.338**	**11.772.207**

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen valt het werkelijke saldo **€ 796.131 nádelig** uit.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (B.B.V) vinden de dotaties en onttrekkingen aan de reserves plaats onder programma 9.

In de tabel hieronder worden de afwijkingen op programma 9 nader toegelicht.

Omschrijving	I/S	Nadeel	Voordeel	Directe kosten		Indirecte kosten	
Overige financiële middelen	I		8.876	3.187	V	5.689	V
Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	I		10.162	10.146	V	16	V
Algemene uitkering gemeentefonds	I		359.276	**361.381**	**V**	-2.105	N
Algemene baten en lasten	I		30.259	**30.259**	**V**	0	
Uitvoering Wet W.O.Z.	I	19.429		**-19.429**	**N**	0	
Baten onroerend zaakbelasting, gebruikers	I	53.133		**-53.133**	**N**	0	
Baten onroerend zaakbelasting, eigenaren	I	83.062		**-83.062**	**N**	0	
Baten precariobelasting	I	0		0		0	
Lasten heffing en invordering	I		11.911	11.911	V	0	
Saldo van kostenplaatsen	I	304.578		-56.665	N	-247.913	N
Saldo van de rekening vóór bestemming	I	117.139		-117.139	N	0	
Mutaties reserves hoofdfunctie 0 t/m 9	I	639.274		**-639.274**	**N**	0	
Totaal programma 9		1.216.615	420.484	-551.818	N	-244.313	N
		-796.131		-796.131	N		

De oorzaken van de belangrijkste afwijkingen in de directe kosten (> € 15.000) worden hieronder toegelicht.

Een nadere toelichting op de indirecte kosten (kapitaallasten en apparaatskosten) wordt gegeven in paragraaf 4.6.2.

Algemene uitkering gemeentefonds :

Algemene uitkering gemeentefonds	361.381	voordeel
Totaal directe kosten	361.381	voordeel

Algemene uitkering gemeentefonds :
In de begroting 2014 is in eerste instantie een uitkering uit het Gemeentefonds geraamd ter grootte van € 9.476.158,-. Op basis van de septembercirculaire 2013 is deze raming met € 132.641,- verlaagd, vervolgens op basis van de decembercirculaire 2013 met € 7.066,- verhoogd en tenslotte op basis van de meicirculaire 2014 nog eens verhoogd met € 42.836,-. De raming voor 2014 komt hiermee uit op een totaal bedrag van € 9.393.419,-. In totaal is over 2014 een bedrag van € 9.754.925,- als uitkering uit het Gemeentefonds geboekt; hiervan betreft € 12.336,- een positieve naverrekening over 2012 en € 28.675,- een negatieve naverrekening over 2013. Het resterende bedrag van € 9.738.586,- betreft dan de uitkering uit het Gemeentefonds over uitkeringsjaar 2014.
Het verschil tussen de raming voor 2014 van € 9.393.419,- en de op dat zelfde jaar betrekking hebbende realisatie van € 9.738.586,- bedraagt € 345.167,-. Veruit het grootste deel van dit verschil (een kleine € 308.000,-) ontstaat door de invloed van de OZB-belastingcapaciteit die als negatieve component in de berekening van de uitkering uit het Gemeentefonds wordt meegenomen. De belastingcapaciteit van een gemeente wordt berekend als de werkelijke WOZ-waarde van een gemeente vermenigvuldigd met de zogenaamde reken- of normtarieven (voor niet-woningen eigenaren, niet-woningen gebruikers en woningen-eigenaren). Voor de raming van de belastingcapaciteit voor het begrotingsjaar 2014 is uitgegaan van de definitieve belastingcapaciteit voor het jaar 2010. Deze belastingcapaciteit is vervolgens verhoogd met de belastingcapaciteit van de geplande nieuwbouw en verlaagd met de (negatieve) marktontwikkeling van de onroerende zaken. Als gevolg van de sterk achterblijvende nieuwbouw in Neerijnen en de iets negatievere marktontwikkeling in Neerijnen ten opzichte van het Nederlandse gemiddelde, is de belastingcapaciteit van Neerijnen zoals door het ministerie voor 2014 berekend fors lager dan geraamd ten tijde van samenstelling van de begroting 2014 en dit veroorzaakt het positieve effect op uitkering uit het Gemeentefonds 2014.
Naast de invloed van de belastingcapaciteit, heeft een kleine € 25.000,- van het verschil van ruim € 345.000,- betrekking op afwijkingen in de parameters op basis waarvan de u algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt berekend (inwoners per leeftijdscategorie, uitkerings- en bijstandsontvangers, minderheden, aantal woonruimten e.d.). Tot slot is in de decembercirculaire 2014 nog nog een bijstelling bekend gemaakt van enkele integratie- en decentralisatie-uitkeringen met per saldo een positief effect van een kleine € 12.000,- (korting integratie-uitkering Wmo van € 14.000,-, en stijgingen van de decentralisatie-uitkeringen Koopkrachttegemoetkoming en Centra voor Jeugd en Gezin van € 25.000,- resp. € 1.000,-).

Algemene baten en lasten :

Onvoorziene uitgaven	30.259	voordeel
Totaal directe kosten	30.259	voordeel

Onvoorziene uitgaven :
Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een budget opgenomen voor niet voorziene uitgaven. Hier kan bij het opstellen van de voorjaarsnota, najaarsnota of tussentijds door middel van een college-/raadsvoorstel een beroep op worden gedaan. In 2014 is hiervan geen sprake.

Baten onroerend zaakbelasting :

Baten onroerend zaakbelasting, gebruikers	-53.133	nadeel
Baten onroerend zaakbelasting, eigenaren	-83.062	nadeel
Totaal directe kosten	-136.195	nadeel

Baten onroerend zaakbelasting :
De financiële verantwoording per 31-12-2014 van de Belasting Samenwerking Rivierenland is, net als voorgaande jaren, één-op-één aangesloten op onze administratie. Hierin zijn correcties doorgevoerd in het kader van kwijtschelding, vermindering, vernietiging en ontheffing.
In 2014 betekent dit een nadeel op deze beleidstaak van € 136.195.

Mutaties reserves hoofdfunctie 0 t/m 9 :

	toevoegingen			onttrekkingen	
	Infl.corr.	**tlv expl**	**tlv act**	**tbv expl**	**tbv act**
Algemene reserve :					
Extra onderhoud wegen				80.000	
Burgerparticipatie duurzame energie (overheveling 2013)				7.500	
Baggeren watergangen (overheveling 2013)				42.000	
Vervoerskosten gymnastiekonderwijs (overheveling 2013)				24.859	
Transities (overheveling 2013)				65.788	
Informatiebeleidsplan (overheveling 2013)				60.000	
Structuurvisie Neerijnen (overheveling 2013)				24.425	
Inrichting K.C.C. (overheveling 2013)				8.000	
BR Buitenkant schoolgebouwen :					
Inflatiecorrectie	17.002				
Dotatie o.b.v. begroting 2014		392.040			
Onderhoud MFC Haaften				23.465	
Onderhoud openbare en bijzondere basisscholen				99.365	
Kapitaallasten openbare en bijzondere basisscholen				309.224	
Kapitaallasten MFC Haaften : OBS en BBS Haaften				229.259	
BR MFC Ophemert :					
Inflatiecorrectie	343				
BTW-voordeel MFC Ophemert			134.650		
Afrekening ISV-subsidie Provincie Gelderland			268.750		
Terreininrichting MFC Ophemert					1.998
Vrijval bestemmingsreserve MFC Ophemert				436.032	
BR Dekking MFC Haaften :					
Inflatiecorrectie	16.400				
Boekwinst verkoop Schoolstraat, Haaften		357.460			
Kapitaallasten MFC Haaften				93.586	
BR Afbouw diverse complexen :					
Inflatiecorrectie	4.886				
Afbouw voormalig complex Slimwei, Waardenburg				54.468	
BR Sociaal statuut :					
Vervroegd pensioen medewerker				5.500	
BR Eigen Wijs Rivierenland :					
Sport FF Mee : combinatiefunctionaris				12.500	
Subtotaal	**38.631**	**749.500**	**403.400**	**1.575.971**	**1.998**

	toevoegingen			onttrekkingen	
	Infl.corr.	**tlv expl**	**tlv act**	**tbv expl**	**tbv act**
transport subtotaal pagina 1	**38.631**	**749.500**	**403.400**	**1.575.971**	**1.998**
BR Buitensportaccommodaties :					
Inflatiecorrectie	2.580				
Dotatie o.b.v. begroting 2014		37.650			
Kwaliteitsbeoordeling sportvelden				3.686	
BR Accommodatiebeleid :					
Accountmanager kleine kernenbeleid				30.000	
Pilot leefbaarheidsinitiatieven				4.500	
BR Bovenwijkse investeringen :					
Inflatiecorrectie	6.088				
Terugbetaling bijdragen bovenwijks				20.475	
Bijdrage aanleg fietspad Bommelsestraat					29.950
BR Egalisatie begraafplaatsen :					
Egalisatie lasten / baten begraafplaatsen				72.027	
BR Egalisatie riolering :					
Egalisatie lasten / baten riolering		104.649			
BR Bestemmingsplannen :					
Dotatie o.b.v. begroting 2014		37.000			
Actualisatie oude bestemmingsplannen				41.175	
BR Inventaris gymnastieklokalen :					
Dotatie o.b.v. begroting 2014		11.322			
Aanschaf inventaris gymnastieklokalen				1.132	
BR Rekenkamercommissie :					
Egalisatie lasten / baten budget rekenkamercommissie				5.431	
BR Kunstbeleid :					
Buurtsportcoaches en onderhoud kunstwerk Neerijnen				13.152	
BR e-NUP :					
Voorfinanciering e-nup vanuit algemene uitkering		21.333			
BR Cultuurhistorie :					
Stimuleren cultuurhistorische waarden		29.318			
Subtotaal	**47.299**	**990.772**	**403.400**	**1.767.549**	**31.948**

	toevoegingen			onttrekkingen	
	Infl.corr.	**tlv expl**	**tlv act**	**tbv expl**	**tbv act**
transport subtotaal pagina 2	**47.299**	**990.772**	**403.400**	**1.767.549**	**31.948**
BR Groenonderhoud begraafplaatsen :					
Omzetten VZ naar BR Groenonderhoud begraafplaatsen		609.502			
BR Onderhoud wegen :					
Omzetten VZ naar BR Onderhoud wegen		15.000			
BR Onderhoud openbare verlichting :					
Omzetten VZ naar BR Onderhoud openbare verlichting		121.322			
Totaal	**47.299**	**1.736.596**	**403.400**	**1.767.549**	**31.948**
			2.187.295		**1.799.497**

Op functie 980 staat voor een totaalbedrag van € 2.219.243 aan dotaties.
In de tabel hierboven wordt de verklaring gegeven voor een bedrag van € 2.187.295.

Het verschil van € 31.948 wordt verklaard doordat de onttrekkingen voor terreininrichting bij het MFC Ophemert (€ 1.998) en het fietspad Bommelsestraat (€ 29.950) zijn gedaan ten behoeve van investeringen (deze vinden in de gemeentelijke administratie plaats in rubriek 7).

Daarnaast staat op funtie 980 voor een totaalbedrag van € 2.202.897 aan onttrekkingen.
In de tabel hierboven wordt de verklaring gegeven voor een bedrag van € 1.799.497.

Het verschil van € 403.400 wordt verklaard door de dotaties die plaatsvinden in het kader van het MFC Ophemert. Deze zijn gedaan ten behoeve van investeringen (deze vinden in de gemeentelijke administratie plaats in rubriek 7).

Samenvatting programma's :

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie

		Begroting 2014 primitief	Begroting 2014 na wijzigingen	Rekening 2014
Programma 0 : Algemeen bestuur	lasten	2.411.812	2.360.636	2.467.748
	baten	244.001	297.001	364.342
	saldo	**-2.167.811**	**-2.063.635**	**-2.103.406**
Programma 1 : Openbare orde en veiligheid	lasten	1.268.746	1.296.061	1.129.828
	baten	10.000	10.000	26.178
	saldo	**-1.258.746**	**-1.286.061**	**-1.103.650**
Programma 2 : Verkeer, vervoer en waterstaat	lasten	1.813.010	2.190.749	2.382.721
	baten	51.417	731.548	890.866
	saldo	**-1.761.593**	**-1.459.201**	**-1.491.855**
Programma 3 : Economische zaken	lasten	57.198	53.644	44.944
	baten	0	0	0
	saldo	**-57.198**	**-53.644**	**-44.944**
Programma 4 : Onderwijs	lasten	1.405.845	1.596.353	1.116.233
	baten	69.738	69.738	110.554
	saldo	**-1.336.107**	**-1.526.615**	**-1.005.679**
Programma 5 : Cultuur en recreatie	lasten	1.588.897	1.777.743	2.111.662
	baten	161.679	456.737	498.221
	saldo	**-1.427.218**	**-1.321.006**	**-1.613.441**
Programma 6 : Maatschappelijke ondersteuning	lasten	5.965.359	6.235.895	5.981.878
	baten	2.992.762	2.995.012	3.299.773
	saldo	**-2.972.597**	**-3.240.883**	**-2.682.105**
Programma 7 : Volksgezondheid en milieu	lasten	3.613.018	3.712.860	3.405.955
	baten	3.075.528	3.089.303	3.604.623
	saldo	**-537.490**	**-623.557**	**198.668**
Programma 8 : Ruimtelijke ordening	lasten	1.864.229	2.563.484	2.121.853
	baten	958.311	1.569.748	1.545.067
	saldo	**-905.918**	**-993.736**	**-576.786**
Programma 9 : Financiering en dekkingsmiddelen	lasten	1.009.682	1.222.002	4.157.518
	baten	13.037.646	13.673.201	15.929.726
	saldo	**12.027.964**	**12.451.199**	**11.772.208**
Totaal Programma's	lasten	20.997.796	23.009.427	24.920.340
	baten	20.601.082	22.892.288	26.269.350
	saldo	**-396.714**	**-117.139**	**1.349.010**

5 Bijlagen behorende bij de jaarrekening 2014

5.1 Overzicht incidentele baten en lasten

programma	incidentele lasten en baten per programma, jaarrekening 2014 Neerijnen	Rekening 2014 lasten	baten
	Algemeen bestuur:		
0 Algemeen bestuur	Extra dotatie VZ Wethouderspensioenen	51.084	
	Openbare Orde en Veiligheid:		
1 Openbare Orde en Veiligheid	Uitkering jaarresultaat 2013 Veiligheidsregio		50.476
	Verkeer, Vervoer en Waterstaat:		
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Onderhoud wegen en openbare verlichting	36.605	
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Baggerwerkzaamheden uitgesteld tot 2015		67.707
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Omzetten VZ Onderhoud wegen naar BR		15.000
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Omzetten VZ Onderhoud openbare verlichting naar BR		121.322
	Onderwijs:		
4 Onderwijs	Verkoop school CBS Tuil		220.392
4 Onderwijs	Afschrijving boekwaarde CBS Tuil bij verkoop	180.774	
4 Onderwijs	Vervroegde afschrijving 'De Klingelenberg' te Tuil	39.618	
4 Onderwijs	Terug te betalen WW-gelden oud directeur onderwijs	144.976	
	Maatschappelijke Ondersteuning:		
6 Maatschappelijke Ondersteuning	Onderbesteding Bijstandsverlening (WWB en BBZ)		40.657
6 Maatschappelijke Ondersteuning	Onderbesteding budgetten Maatschappelijke begeleiding en advies		90.962
6 Maatschappelijke Ondersteuning	Onderbesteding Huishoudelijke Verzorging		250.333
6 Maatschappelijke Ondersteuning	Onderbesteding budgetten Voorzieningen gehandicapten		49.235
	Volksgezondheid en Milieu:		
7 Volksgezondheid en Milieu	Vrijval terugbetalingsverplichting JGZ 2009-2010		52.408
7 Volksgezondheid en Milieu	Omzetten VZ Groenonderhoud begraafplaatsen naar BR		609.502
7 Volksgezondheid en Milieu	Baten begraafplaatsrechten	73.373	
	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting :		
8 Ruimtelijke ordening	Verkoop grond Schoolstraat Haaften		357.460
	Algemene Dekkingsmiddelen:		
9 Algemene dekkingsmiddelen	Verkoop gemeentehuis Neerijnen aan Geldersch Landschap		1.200.000
9 Algemene dekkingsmiddelen	Afschrijving boekwaarde gemeentehuis bij verkoop	304.050	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Vervroegde afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut : wegen	895.950	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Verkoop gemeentewerf Varik		137.965
9 Algemene dekkingsmiddelen	Afschrijving boekwaarde gemeentewerf Varik	33.176	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Vervroegde afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut : wegen	104.789	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Verkoop activa i.v.m. overgang B.O.R.		211.000
9 Algemene dekkingsmiddelen	Afschrijving boekwaarde activa	141.702	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Vervroegde afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut : wegen	69.298	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Omzetten VZ Onderhoud wegen naar BR	15.000	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Omzetten VZ Onderhoud openbare verlichting naar BR	121.322	
9 Algemene dekkingsmiddelen	Vrijval BR MFC Ophemert : restant ISV-subsidie Kulturhus		268.750
9 Algemene dekkingsmiddelen	Vrijval BR MFC Ophemert : afrekening BTW		134.650
9 Algemene dekkingsmiddelen	Omzetten VZ Groenonderhoud begraafplaatsen naar BR	609.502	
	totaal	2.075.395	3.474.419

5.2 Analyse begrotingsafwijkingen

Beleidstaak	Afwijking uitgaven	Structureel	Incidenteel	Opmerkingen
Bestuursorganen	-99.650		-99.650	Extra dotatie van € 84.192 en € 6.160 voor berekeningen. Verder hogere kosten door onkostenvergoeding raadsleden.
Bestuursondersteuning college	-26.960	0	-26.960	Extra inhuur tbv vervanging medewerker met politiek verlof (€ 15.554) en nadeel op adviezen (€ 7.910). Hogere representatiekosten (€ 3.496) door afscheid medewerkers en jubilea.
Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	-16.145	0	-16.145	Met name door lagere afgiften aantal rijbewijzen.
Brandweer en rampenbestrijding	53.386		53.386	Jaarresultaat 2013 in 2014 verrekend (€ 50.476 voordelig).
Openbare orde en veiligheid	27.232		27.232	Grootste voordeel ontstaan op zwerfdieren (€ 12.870), overige voordelen zijn ontstaan op posten Toezicht handhaving drank- en horecawet en budget jaarwisseling.
Wegen, straten en pleinen	-36.605		-36.605	Nadeel ontstaat door de uren van AVRI, uren waren eerst indirecte kosten, nu bij de AVRI zijn het directe kosten.
Waterkering, afwatering en landaanwinning	67.707		67.707	Dit voordeel op baggerwerkzaamheden (€ 66.584) is opgenomen in het voorstel tot budgetoverheveling.
Openbaar basisonderwijs (onderwijshuisvesting)	85.407		85.407	Diverse onderhouds- en renovatiewerkzaamheden aan scholen zijn niet uitgevoerd, worden anders onttrokken aan bestemmingsreserve.
Bijzonder basisonderwijs (excl. Huisvesting)	27.230		27.230	Vervoerskosten naar gymzalen BBS zijn lager uitgevallen.
Bijzonder basisonderwijs (onderwijshuisvesting)	-28.463		-28.463	Vervangen puien bij een basisschool, wordt gedekt uit bestemmingsreserve (-68.081). Boekwinst school Tuil (39.618).
Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs	70.519	0	70.519	Voordeel van € 144.976 op nog te betalen WW-uitkering interim-directeur, voorstel is om dit over te hevelen naar 2015. Toename leerlingenvervoer (nadeel € 49.375) en overige verschillen bij LEA, schadevergoedingen en bijdrage verhuiskosten.
Sport	-27.174		-27.174	Combinatiefunctionaris valt onder deze functie, hier zijn ook kosten voor de combinatiefunctionaris Muziek op geboekt, een nadeel van € 11.357. Ook minder huurinkomsten (€ 10.252) voor de gemeente, omdat gymzalen niet meer van de gemeente zijn en voor onderhoud inventaris binnensportaccomodaties is meer geld uitgegeven (€ 5.565). Dit wordt gecompenseerd door een onttrekking uit de bestemmingsreserve.

Beleidstaak	Afwijking uitgaven	Structureel	Incidenteel	Opmerkingen
Oudheidkunde / musea	35.240		35.240	Ontvangen subsidiebedragen zijn niet besteed en zijn opgenomen in voorstel tot budget-overheveling (€ 29.318), daarnaast lagere kosten Archief (€ 2.000) en lagere presentie-gelden monumentencommissie (€ 3.922).
Openbaar groen en openluchtrecreatie	27.429	0	27.429	Voordeel op openbaar groen van € 10.499 en ook zijn projecten van Toerisme door-geschoven naar 2015 (€ 11.658). Ook is minder advies ingewonnen (€ 5.272) bij grondverkopen.
Overige recreatieve voorzieningen	-28.191		-28.191	Vanwege uitgestelde werkzaamheden aan de speelplaatsen is een nadeel ontstaan van € 19.527. Ook valt het MFC Haaften onder deze functie. Is hier is in totaal een nadeel van € 8.664 op ontstaan.
Bijstandsverlening	40.657	0	40.657	Aflossing van BBZ-kredieten ontvangen, tevens bonus/malus uitkering te ontvangen van het Rijk. De uitvoeringskosten zijn hoger uitgevallen.
Minimabeleid / Bijzondere bijstand	28.320		28.320	Grootste voordeel ontstaan door lagere uitvoeringskosten.
Maatschappelijke begeleiding en advies	97.962		97.962	Voordeel van € 30.791 op de uitvoerings-kosten, op AWBZ een voordeel van € 19.800, op de transitiekosten een voordeel van € 16.880, voorgesteld wordt dit mee over te hevelen naar 2015. Op de projecten van leefbaarheid is een voordeel ontstaan van € 52.529.
Huishoudelijke verzorging	250.333		250.333	Minder besteede uren t.o.v. begroot.
Participatiebudget	27.567	0	27.567	Extra Rijksvergoeding ontvangen en minder kosten inburgering, samen € 12.000. Ook minder uitgegeven aan reïntegratietrajecten (€ 16.000).
Kinderopvang	37.966	0	37.966	Voordeel reddingsplan is € 36.440, voor-gesteld is om dit mee over te hevelen naar 2015.
Voorzieningen gehandicapten	49.235	0	49.235	Meer scootmobielen en rolstoelenonderhoud, minder woningaanpassingen. Vanwege minder reizen, minder kosten Regiotaxi.
Openbare gezondheidszorg	30.783		30.783	Positieve uitkering GGD over 2013.
Jeugdgezondheidszorg, JGZ en EKD	40.385		40.385	Vrijval terugbetalingsverplichting JGZ geeft een voordeel van € 52.408, er zijn wel meer subsidies verstrekt (€ 12.023).
Jeugdgezondheidszorg, maatwerk deel	62.284		62.284	Het voordeel op CJG wordt voorgesteld dit mee over te hevelen naar 2015 voor de transities.

Beleidstaak	Afwijking uitgaven	Structureel	Incidenteel	Opmerkingen
Afvalverwijdering en -verwerking	16.696		16.696	Kosten AVRI verdisconteerd over andere producten, hier voordeel van € 35.604. Inzameling afval geeft een nadeel van € 18.908 en aanpak zwerfafval geeft een voordeel van € 28.501, het voordeel is opgenomen in een voorziening "zwerfafval".
Milieubeheer	22.233	0	22.233	Op duurzaamheidsprojecten een voordeel van € 19.500.
Lijkbezorging	595.453		595.453	O.b.v. BBV voorziening omzetten naar reserve. In programma levert dit een nadeel op.
Rioolheffing, huishoudelijk / bedrijfsafvalwater	-38.711		-38.711	Verloopt budgettair neutraal, de mutatie van de reserve is verantwoord in programma 9.
Huishoudelijk / bedrijfsafvalwater (riolering)	-155.871	0	-155.871	Verloopt budgettair neutraal, de mutatie van de reserve is verantwoord in programma 9.
Inzameling en verwerking afvloeiend hemelwater	281.505		281.505	Verloopt budgettair neutraal, de mutatie van de reserve is verantwoord in programma 9.
Maatregelen grondwater	5.965		5.965	Verloopt budgettair neutraal, de mutatie van de reserve is verantwoord in programma 9.
Baten begraafplaatsen	-73.373		-73.373	Meer bijzettingen ipv begrafenissen.
Ruimtelijke ordening	433.510		433.510	Verkoop grond Schoolstraat Haaften wordt in programma 9 toegevoegd aan de bestemmingsreserve (€ 357.460). Daarnaast zijn er bedragen terugbetaald uit de voorzieningen bovenwijks, welke worden gedekt uit de bestemmingsreserve (€ 50.425). Op Structuurvisie Neerijnen is € 46.614 over, op de anterieure overeenkomsten is € 79.861 voordelig.
Bouwvergunningen	-58.426	0	-58.426	Minder aanvragen dan begroot
Bouwgrondexploitatie	-113.947	0	-113.947	Tevens zijn diverse apparaatskosten niet direct toe te rekenen aan één van de gemeentelijke grondexploitaties, dit is een nadeel van € 59.478. Uit de reserve afbouw diverse complexen wordt € 54.468 gehaald ter dekking van voormalig complex Slimwei.
Algemene uitkering gemeentefonds	361.381	0	361.381	Per saldo een hogere uitkering uit het gemeentefonds van € 361.381.
Algemene baten en lasten	30.259	0	30.259	Hier zijn diverse stelposten opgenomen, welke door de begroting heen wel of niet gerealiseerd zijn.
Baten onroerende zaakbelasting, gebruikers en eigenaren	-136.195		-136.195	Door kwijtschelding, vermindering, vernietiging en ontheffing is een nadeel ontstaan, heeft ook betrekking op voorgaande jaren.
Mutaties reserves programma 0 t/m 9	-639.724	0	-639.724	Zie paragraaf 4.7.10 Programma 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.
Geringe afwijkingen / Niet beïnvloedbare kosten	118.525	0	118.525	Saldo van diverse geringe afwijkingen en niet beïnvloedbare kosten
Verschil jaarrekening 2014 t.o.v. begroting 2014	**1.466.148**	**0**	**1.466.148**	

5.3 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, zoals weergegeven in de jaarrekening, hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is – voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft – mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad zoals geregeld in de Gemeentewet.

Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en / of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen òf respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad. In het controleprotocol is aangegeven welke overschrijdingen de raad wèl en welke de raad niet als onrechtmatig beschouwt.

Begrotingsoverschrijdingen kunnen in een aantal categorieën worden gerangschikt. In de volgende tabel zijn de in het dienstjaar 2014 opgetreden begrotingsoverschrijdingen gerangschikt en is tevens aangegeven of de overschrijding rechtmatig of onrechtmatig is geweest.

Oorzaak van de mogelijke kostenoverschrijding		Rechtmatig ?	
		wèl	niet
1 Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde inkomsten			
Hulpkostenplaats personeel	9.892	x	
Hulpkostenplaats PC&F	36.978	x	
Hulpkostenplaats huisvesting	400.087	x	
Kostenplaats Bestuur- en managementondersteuning	13.274	x	
Programma 0 : Bestuursorganen (VZ Wethouderspensioenen)	33.084	x	
Programma 0 : Bestuursorganen	131.568	x	
Programma 0 : Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	26.016	x	
Programma 0 : Bestuurlijke samenwerking	11.654	x	
Programma 2 : Wegen, straten en pleinen (VZ Wegen / Openbare Verl)	215.663	x	
Programma 2 : Verkeersmaatregelen te land	10.225	x	
Programma 2 : Veerdiensten	4.790	x	
Programma 3 : Handel en ambacht	1.200	x	
Programma 3 : Industrie	604	x	
Programma 5 : Openbaar bibliotheekwerk	16.660	x	
Programma 5 : MFC Haaften (BR Dekking MFC Haaften)	365.216	x	
Programma 6 : Bijstandsverlening	167.241	x	
Programma 6 : Werkgelegenheid	114.445	x	
Programma 6 : Inkomensvoorzieningen vanuit het Rijk	6.548	x	
Programma 6 : Gemeentelijke minimabeleid	14.508	x	
Programma 7 : Huishoudelijk- / bedrijfsafvalwater (BR Egalisatie riolering)	154.987	x	
Programma 8 : Ruimtelijke ordening (BR Bestemmingsplannen)	44.079	x	
Programma 8 : Bouwvergunningen	1.710	x	
Programma 9 : Uitvoering Wet W.O.Z.	19.429	x	
2 Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd			

2a	*Openeinde regelingen*			
	Niet van toepassing			
2b	*Overige afwijkingen*			
	Programma 0 : Bestuursondersteuning (doorberekende uren)	22.827	x	
	Programma 1 : Opruiming explosieven (doorberekende uren)	3.490	x	
	Programma 2 : Wegen, straten en pleinen (doorberekende uren)	8.781	x	
	Programma 2 : Wegen, straten en pleinen (kapitaallasten)	47.094	x	
	Programma 2 : Veerdiensten (doorberekende uren)	444	x	
	Programma 3 : Handel en ambacht (doorberekende uren)	1.706	x	
	Programma 5 : Oudheidkunde / Musea (doorberekende uren)	6.412	x	
	Programma 6 : Gemeentelijk minimabeleid (doorberekende uren)	884	x	
	Programma 9 : Uitkeringen gemeentefonds (doorberekende uren)	2.230	x	
3	**Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd**			
	Niet van toepassing			
4	**Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor bewust geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend**			
	Niet van toepassing			
5	**Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit achteraf blijkt**			
5a	*Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar*			
	Niet van toepassing			
5b	*Geconstateerd na verantwoordingsjaar*			
	Niet van toepassing			
6	**Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of volgende jaren**			
	Niet van toepassing			

5.4 Overzicht reserves en voorzieningen

2014		Saldo 01-01-2014	vermeerderingen			verminderingen				Saldo 31-12-2014
			inflatiecorr	tlv exploitatie	tlv activa	tbv exploitatie	tbv activa	vrijval	tbv saldo	
A.	**ALGEMENE RESERVE**									
600.002	Buffer	1.800.000								1.800.000
600.002	Aanwendbaar	837.139				-312.572			367.693	892.260
	Totaal algemene reserve	**2.637.139**	**0**	**0**	**0**	**-312.572**	**0**	**0**	**367.693**	**2.692.260**
B.	**BESTEMMINGSRESERVES**									
	Bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een economisch nut									
600.060	MFC Ophemert	34.287	343		403.400	-436.032	-1.998			0
600.040	Onderhoud buitenkant schoolgebouwen	1.700.180	17.002	392.040		-661.313				1.447.909
600.300	Dekkingsreserve MFC Haaften	410.000	16.400	357.460		-93.586				690.274
	Bestemmingsreserves ter dekking van investeringen met een maatschappelijk nut									
600.140	Afbouw diverse complexen	488.689	4.886			-54.468				439.107
	Overige bestemmingsreserves									
600.260	Kunstbeleid	50.440				-13.152				37.288
600.120	Accommodatiebeleid	187.009				-34.500				152.509
600.070	Buitensportaccommodaties	257.950	2.580	37.650		-3.686				294.494
600.050	Lokale educatieve agenda	188.650								188.650
600.020	Sociaal statuut	14.053				-5.500				8.553
600.030	Eigen wijs rivierenland	20.976				-12.500				8.476

600.270	Bouwgrond algemeen	3.189								3.189
600.240	Rekenkamercommissie	17.694				-5.431				12.263
600.210	Egalisatie riolering	1.035.768		104.649				-1.140.417		0
600.200	Egalisatie begraafplaatsen	90.152				-72.027				18.125
600.230	Inventaris gymnastieklokalen	37.383		11.322		-1.132				47.573
600.220	Bestemmingsplannen	61.936		37.000		-41.175				57.761
600.280	e-NUP	63.504		21.333						84.837
600.290	Cultuurhistorie	20.072		29.318						49.390
600.150	Bovenwijkse investeringen	608.829	6.088			-20.475	-29.950			564.492
600.310	Groenonderhoud begraafplaatsen	0		609.502						609.502
600.320	Onderhoud wegen	0		15.000						15.000
600.330	Onderhoud openbare verlichting	0		121.322						121.322
	Totaal bestemmingsreserves	**5.290.761**	**47.299**	**1.736.596**	**403.400**	**-1.454.977**	**-31.948**	**-1.140.417**	**0**	**4.850.714**

C.	**VOORZIENINGEN**									
600.520	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	663.161		203.278		-714.479				151.960
600.530	Onderhoud wegen	101.882		615.030	34.000	-701.912	-34.000	-15.000		0
600.540	Groenonderhoud begraafplaatsen	631.818		56.318		-78.634		-609.502		0
600.560	Wethouderspensioenen	770.469		65.472		-81.813				754.128
600.600	Onderhoud openbare verlichting	159.196		87.368		-125.242		-121.322		0
	Voorzieningen voor van derden verkregen, beklemde middelen									
600.620	Zwerfafval	0		28.500						28.500
600.630	Egalisatie riolering	0		1.140.417						1.140.417
	Totaal voorzieningen	**2.326.526**	**0**	**2.196.383**	**34.000**	**-1.702.080**	**-34.000**	**-745.824**	**0**	**2.075.005**

	Totaal reserves en voorzieningen	**10.254.426**	**47.299**	**3.932.979**	**437.400**	**-3.469.629**	**-65.948**	**-1.886.241**	**367.693**	**9.617.979**

5.5 SISA bijlage 2014

5.5.1 Toelichting

Specifieke uitkering	Omschrijving	Stand van zaken	Financiële gevolgen
C7C	MFC Haaften (2005-005001)	Met de provincie is overlegd en de ISV subsidie Haaften mag op afronden worden gezet in de SISA 2014.	Als de verantwoording in de sisa 2014 wordt goedgekeurd, dan ontvangen wij nog het laatste restant van de subsidie, zijnde € 88.048. Dit bedrag is opgenomen als nog te ontvangen bedrag.
D9	OAB 2011-2014	Dit is het laatste jaar van deze tranche. Alle activiteiten moesten zijn uitgevoerd uiterlijk 31 december 2014. Een aantal scholen heeft hier niet aan kunnen voldoen, dus deze bedragen worden teruggevorderd van de scholen en dienen dan ook terugbetaald te worden aan het rijk.	Bij de definitieve goedkeuring van de sisa, moeten we waarschijnlijk € 15.124 terugbetalen aan rijk, maar wij vorderen ook € 13.322 terug van de scholen. Het saldo wordt verklaard doordat we ook minder hebben beschikt aan de scholen dan we hebben ontvangen van het rijk.
G1 en G1A	Lander	Uitvoering door Lander, accountantsverklaring ontvangen. Geen Bijzonderheden	
G2, G3	WWB en BBZ	Uitvoering door Tiel. Geen bijzonderheden.	
G5	Wet participatiebudget	Uitvoering door Tiel. Geen bijzonderheden.	

5.5.2 Tabel SISA 2014

BZK	**C7C**	**Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: C7C / 02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: C7C / 03*	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 04*	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 05*	Toelichting afwijking *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 06*
		1	2005-005001 haaften	€ 88.048	€ 296.204	€ 440.400	€ 5.916.998	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 07*	Eindverantwoording Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 08*	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Afspraak Alleen in te vullen na afloop project *Aard controle D1* *Indicatornummer: C7C / 09*	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Realisatie Alleen in te vullen na afloop project *Aard controle D1* *Indicatornummer: C7C / 10*	Activiteiten stedelijke vernieuwing Toelichting afwijking Alleen in te vullen na afloop project *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: C7C / 11*	
		1	2005-005001 haaften	Ja	5	3	Centrumplan was gebaseerd op vijf te ontwikkelen locaties. Met twee van de vijf locaties is nog niet gestart. Gebouwd is het MFC Haaften (op nieuwe locatie in noordelijk gedeelte Haaften, oude locatie 5 't kempke is heringericht) en reeds opgestart is met	
OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015 (OAB)** **Gemeenten**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 04*		
			€ 0	€ 33.069	€ 0	€ 467		
SZW	**G1**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. d**	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: G1 / 01*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1 / 02*				
			0,00	Nee				

SZW	**G1A**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na contr**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1A / 01*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 02*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 03*			
		1	60304 Neerijnen	47,68	1,00			
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond v**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 1.347.050	€ 16.468	€ 101.232	€ 1.235	€ 35.263	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 10*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 30.082	€ 0	-€ 236	€ 227.170	€ 12.348	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G5**	**Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014** **Wet participatiebudget (WPB)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht**	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht d *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 01*					
			144					
			Besteding (jaar T) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 02*	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 03*	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 04*	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 05*	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 06*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G5 / 07*
			€ 121.422	€ 18.754	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Wordt nagezonden.